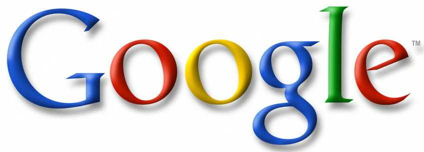
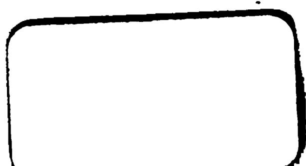

(Maroussia)

LOULOU MARCUSSEN

DET EVIGT KVINDELIGE

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

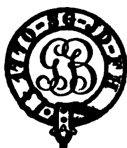
KØBENHAVN MDCCCCII

LOULOU MARCUSSEN

DET EVIGT KVINDELIGE

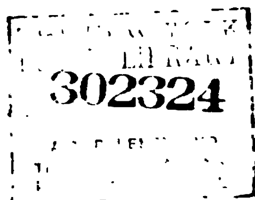
LOULOU MARCUSSEN

DET EVIGT KVINDELIGE

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

TRYKT I LANGKJÆRS BOGTRYKKERI
KØBENHAVN MDCCCCII

302324

Da Helen Rothe var ganske lille, købte hendes Fader en mindre Ejendom ude paa Landet. Helens Moder var sygelig og skulde leve i fri Luft saa meget som muligt. Al Jorden forpagtede han væk, saa at der kun blev selve Huset og den gamle dejlige Have tilbage.

I den Have fødtes Helens Sjæl. Den blev hendes store tause Fortrolige gennem hele hendes mørke, glædesløse Barndom. Midt i den stod et højt gammelt Kirsebærtræ, helt oppe i Toppen havde Helen ved Hjælp af nogle gamle Brædder lavet sig en Plads. Naar Fortvivlelsen og den indestængte Kærlighedstrang fik Magten over hende, klatrede hun derop, højt op over det altsammen, bort fra det hele. Saa sad hun Timevis og stirrede ud over Træernes levende grønne. Vinden, der viftede gennem hendes Haar, dyssede hendes Sind til Hvile, medens hun drømte lange Drømme, om hvorledes det altsammen kunde have været.

Haven var den eneste venlige Erindring, Helen ejede. Ellers, naar hendes Tanker gik tilbage, dyngede de kun Rædsel paa Rædsel.

Hun huskede den Dag, Livet første Gang gjorde hende bange.

Sofie, den kønne Stuepige med de fyldige røde Kinder, havde gjort noget galt. Helens Fader stod ude i Køkkenet og skændte. Tiltrukken af Larmen havde Helen lagt sit lille skælvende Legeme mod Døren og lyttede. Hvad havde Sofie gjort? Hvorfor lød Faderens Stemme saa haard, og hvorfor græd Sofie saa stille fortvivlet? Nu tav han, og Pigens Hulken brød hæftigere løs. Helen kunde skelne Ordene, som hun under Graaden med Besvær fik hikket frem:

»Jeg kan — — ikke — gøre for det! — — Jeg vilde ikke gøre noget forkert — — men han holdt — — saa uendelig meget — — af mig.«

Helens Ansigt var bleven hvidt. Hun vilde ikke høre mere, forskrækket foer hun op og styrtede ud i Haven til Moderens Lænestol:

»Mo'r! Mo'r! hjælp mig, frels mig, gem mig, for at ingen skal komme og holde af mig!«

Hun kastede sig ind til Moderen og klamrede sig fast, medens Taarerne strømmede hende nedad Kinderne. Moderen fik en Rystelse. Hun maatte have Draaber og ligge paa Chaiselongen.

Om Aftenen var Sofie borte. Hun var bleven jaget væk, fortalte Trine Kokkepige med Øjne, der tindrede af Skadefryd. Siden den Dag sagde Mo-

deren gerne til alle, der vilde høre det, at Helen var et underligt Barn.

Aa — Moderen! Hvor havde Helen elsket den fine, skrøbelige Moder, elsket hende med hele sit Barnehjertes ubændige Tilbedelse. Men hun havde aldrig faaet at vide, om Moderen ogsaa elskede hende. Helens Brusen paa var for stærk, hendes Kærtegn for voldsomme, Moderen satte sin blege Sygelighed som et Værn mellem sig og Barnet.

Og Helen var for ung til at se ind bag Værnet. Hver Gang, hun var bleven vist tilbage, klatrede hun op i sit Træ og stortudede.

Da Helen var tolv Aar gammel, døde Moderen, og Faderen begyndte at drikke.

Endnu mere stille, hvid og fin var Moderen, da hun laa med de lukkede Øjne i den matte Egekiste. Helen elskede hende som aldrig før. Nede i Haven plukkede hun alle de skønneste Blomster, og saa pyntede hun op omkring Kisten. Hun gik og følte det, som om der var Fest om den Døde. Det var den eneste Gang, hun havde faaet Lov til at gøre noget for sin Moder.

Helen var den sidste i Huset, der forstod, at Faderen drak. Hun havde altid levet saa underlig fjernt fra ham. Hvad enten han i de lange Timer sad og arbejdede oppe i Laboratoriet, hvorfra Skæret fra Lampen paa det store firkantede Skrivebord

ofte til langt ud paa Natten skinnede ud i Gaarden, helt hen til Hønsehuset, eller han gik nede i Stuerne og hægede og plejede om sin syge Hustru, begge Steder var Helen ham overflødig.

Barnet følte det; derfor faldt det hende heller ikke ind, nu da Moderen var død, at søge med sin Sorg til Faderen. Instinktmæssig lukkede hun sig inde i sig selv. Som altid før var den gamle Have hendes eneste Trøst, og hendes Bevidsthed naaede ikke ud over dens Grænser. Faderens hyppige Udgangsture var hende derfor ikke paafaldende. Hun vidste ikke, at han drog til Hotellet inde i Byen og sad og svirede med Omegnens Hesteprangere og brovtende Handelsrejsende. Hun saa ikke Pigerne stikke Hovederne sammen og fnise, hver Gang Herren forlangte sine Udgangsstøvler. Dér herskede fuld Besked. Mere end én Gang havde Trine maattet staa op om Natten, naar de kom bærende hjem med ham, for at vaske Snavset af ham og faa ham i Seng.

Det var først, da han indskrænkede sine Bybesøg og begyndte at drikke hjemme, at Helen mærkede, at det var galt fat.

Saa skammede hun sig, skammede sig, saa Blodet steg hende op i Kinderne, og hun ikke kunde se Folk i Øjnene. Hun fulgte Faderens Eksempel, hun vilde ingen se; hun trak sig fuldstændig til-

bage fra de Smaapiger, som hun indtil da af og til var kommen sammen med for at lege. Og samtidig med, at hun frivillig gav Afkald paa Barnets bedste Glæde, døde Barnet i hende.

Med altfor voksne Tanker og altfor kloge, angstfyldte Øjne gik hun rundt og udspejdede Faderen. Dag for Dag saa hun ham synke dybere, saa Giften faa større og større Magt over hans sløvede Modstandsevne.

Hun kendte hans dumpe Fortvivlelse, naar han sad sammensunken inde i Laboratoriet, hvor han forlængst havde ophørt at arbejde, og hvor Støvet fik Lov til at lægge sig tommetykt over Kolber og Retorter. Saa holdt hun sig borte. Kom hun i Nærheden af ham, udøste han for hende alt sit indeklemte Had og al sin ophobede Bitterhed.

Præsternes Helvede var en Løgn. Der var intet Helvede hinsides Graven, her paa Jorden var det. Hvorfor skulde vi ellers gaa hernede og forfølges og martres, hvis der ikke var en Straf, der skulde sones, for hvad vi i en anden Tilværelse havde begaaet? Men paa Djævelen troede han, troede, at han sad i en Krog og morede sig med at udtænke snedige Forfølgelser og raffinerede Drillerier for rigtig at gøre os sit jordiske Helvede hedt. Af og til kunde den onde Aand, der regerer Verden, for endnu bedre at pine os, foregøgle os en kort Lykke,

og naar saa Haabets Blændværk var vakt til Live, kunde han med en haanende Latter støde os endnu dybere ned i Elendigheden.

Helen stod og blev syg om Hjertet ved at høre paa ham.

»Og Du,« saaledes sluttede han gerne, »Du, som staar der og ser paa mig med din Moders Øjne, Du lyver vel ogsaa. Tror Du ikke, at jeg godt ved, at Du indvendig glæder dig over at se din syge Fader lide?«

Undertiden kunde han komme ned i Haven til hende. Saa var han oprømt, og hans Øjne skinnede:

»Nu skal vi to have det gemytlig, min Tøs!«

Han lod komme Vin og Glas og gav sig til at klinke og drikke og fortælle, medens Helen sad med Graaden i Halsen og maatte le med.

Først naar Faderens Stemme blev tyk, og hans Blik flakkende og tinnet, aandede hun ud; saa fik hun ham gerne overtalt til at gaa ind og lægge sig.

Naar han laa og snorkede tungt paa Sengen, satte hun sig ved Siden af ham og saa paa ham med store fortvivlede Øjne. Det var saa forfærdeligt. Hele sit unge Liv kunde hun have givet, om hendes Fader vilde holde op med at drikke.

Naar hun kom ud fra Værelset, turde hun ikke se op for ikke at møde en af Pigernes spottende

Mine. En Gang havde hun sat igennem, at de blev jaget væk. Saa kom der andre, men ogsaa paa de nye Ansigter voksede Spotten frem. Helen følte det unyttige, og de blev.

Til Tider, naar Vinbeholdningen var sluppen op, kom Faderen til hende. Han skammede sig for Pigerne. »Kunde Du ikke gøre mig den Tjeneste at gaa ned i Byen og købe mig et Par Flasker Kognak. Vi maa have noget i Huset, hvis der skulde komme nogen.« Hun stod og søgte at fange hans Øjne, der gled til Side. Hun brændte af Lyst til at sige nej, men hun var angst for, at han skulde blive brutal. »Du gaar vel nok med det samme, ikke?« kom det saa med et bedende Tonefald, og han strakte Haanden ud for at klappe hende paa Kinden. Hun undgik hans Kærtegn og drog af Sted.

I Byen var der to Købmænd; den ene Gang gik hun til den ene og den anden Gang til den anden. Saa maatte der blive mindre Snak om det, syntes hun. »Jeg redder min Faders Ære; jeg redder min Faders Ære,« tænkte hun, medens hun travede hen ad den støvede Landevej, og hun følte sig saa uendelig forpint.

Da hun var fjorten Aar gammel, vilde Faderen have hende ind paa et Kursus, men hun benyttede sig af hans Taknemlighed en af de Dage, hun havde

hentet Kognak, og fik sat igennem, at den lille, skrutryggede og forsagte Lærerinde, som Moderen havde antaget, blev ved at komme. Hver Morgen mødte hun op med sine slubrende Galoscher og sin falmede, blaa Paraply, drak sin varme Kop The, lod som om hun intet saa og intet hørte, og gennemgik mekanisk Lektierne med den opløbne Elev, som hun godt følte ogsaa i aandelig Henseende var vokset hende over Hovedet. Helen mærkede det selv, Lærerinden formaaede ikke længere at mætte hendes brændende Kundskabstørst, men hun bar Skammen for dybt i Kroppen til at søge med sin Videbegærlighed ud mod Menneskene.

Saa var det, at hun fandt Vejen til Biblioteket. I de høje tause Stuer, hvor Mennesketanker sov paa de tætbesatte Hylder, der naaede fra Gulv til Loft, gik Helen om og søgte sig ud. Paa den ene Hylde stod en Række Bøger i éns rødt Læderbind. Det var de lærde Afhandlinger, der for mange Aar siden havde skaffet Faderen Navn som en af Danmark mest lovende unge Videnskabsmænd. Hun tænkte paa det stakkels rødblissede, oppustede Vrag deroppe, og vendte sky Øjnene fra de røde Bind. De var for hende som en fredhellig Grav. Hun blev sin Barndomsven, den gamle Have, utro. Træerne kaldte og vinkede, de knoppedes og udfoldede sig, visnede og knoppedes igen. Men Helen

blev siddende inde i det skumle Bibliothek, Aar efter Aar, bøjet over de støvede Bøger, og stirrede sine unge Øjne nærsynede. Det var hendes Last. Bøgerne fik hende til at glemme. Hun læste dem ikke, hun levede dem, Liv paa Liv dyngede sig sammen i hendes Sind, og hun blev træt og følte sig færdig, før hendes eget endnu var begyndt.

Men Aarene ændrede hendes Fordringer. Nu var det de store tyske Filosofer, der blev hendes kæreste Selskab. Hele hendes Sjæl og alle hendes Tanker bøjede sig ind under deres Lære. Hun læste, til Øjnene sved, og Hovedet værkede. Det gamle Kirsebærtræ blev igen taget til Naade, der klatrede hun op, naar Bøgerne sank ud af hendes trætte Hænder. Hun lod Vinden køle de brændende Kinder, medens hun sad og filosoferede videre paa egen Haand og begravede den sidste Rest af Barnet hos hende, sin umiddelbare, ukritiske Barnetro.

Konfirmationsalderen lod hun ganske rolig glide over. Da Præsten i Sognet en Dag søgte at nærme sig hende, erklærede hun, at hendes Fader var for syg til at tage imod, og at hun ikke havde til Hensigt at lade sig konfirmere, da hun ikke troede paa Kirkens Dogmer, og følte sig for stolt til at hykle. Det hele blev sagt med en saa rolig Bestemthed, at han ikke oftere gentog Forsøget.

Faderen udøvede ingensomhelst Tvang over hende. I den senere Tid var hans Sløvhedsperioder bleven altfor hyppige; han havde forlængst mistet enhver Gnist af Interesse for, hvad der foregik om ham. Hans Anfald af haabløs Bitterhed og forceret Lystighed vare ogsaa tagne af. Nu laa han for det meste i Sengen og maabede frem for sig, medens Flasken tømtes flittigt. Han drak ikke mere Vin eller Kognak, kun ren Brændevin.

Narret af denne Sløvhed havde Helen et Par Gange vovet sig til at tømme Skabet for ham, men den Tilstand, han da var kommen i, havde været altfor forfærdelig. Hun havde ikke kunnet holde det ud og havde selv listet Flaskerne ind igen. Flere Gange, siden hun var bleven ældre, havde hun tænkt paa at tilkalde en Læge, men naar det kom til Stykket, stod Muligheden for at redde Faderen som altfor ringe for hende i Sammenligning med den sviende Skam.

Saa hændte det en Juni Maaned, at de Penge udeblev, som Faderen ellers fik tilsendt to Gange om Aaret, og som Helen i de sidste Aar havde kvitteret for, uden at det var faldet hende ind at spørge om, hvor de kom fra. Hun forsøgte paa at udspørge Faderen, men det lykkedes hende ikke at faa noget sammenhængende Svar.

Et Par Dage efter kom det. Nogle Mænd med

Guldtresser om Kasketterne kom kørende, og satte sig til at skrive Lister ud over alt, hvad der var. Faderen havde i sin Tid, kort efter hans Hnstrus Død, været saa letsindig at gaa i Kaution for en af sine Soldebrødre, der havde tabt alt og nu drog ham med i Faldet. Om en Maaned skulde det hele, ogsaa Ejendommen, sælges.

Det ramte Helen som et Lynslag. Hun havde gaaet saa rent uvirkeligt om og ruget over sin Ulykke og sine Bøger. Aldrig havde hun skænket det praktiske Liv en Tanke. Nu rykkede det paa én Gang tæt ind paa Livet af hende som et stort truende Spøgelse. Hun vred sine Hænder i navnløs Skræk. Om en Maaned var alt forbi. Saa stod hun paa Landevejen med den fordrukne Fader. Ingen Hjælp og ingen Frelse øjnede hun.

Hun vidste ikke en Gang, om Faderen havde forstaaet det. Siden Retsbetjentenes Besøg vilde han ikke mere staa op. Dag og Nat blev han liggende i Sengen, medens hun underneden vandrede rastløs op og ned ad Gulvet. En Morgen kom Karlen ind. Han saa forvildet ud. De havde slet ikke hørt noget til Herren og Døren var laaset indefra. Vilde Frøkenen ikke gaa derop?

Paa Vejen mødte hun Pigerne, ogsaa de var blege og forskræmte. Folkenes Ængstelse smittede hende, hun kom til at ryste. Hun bankede paa Døren, in-

tet Svar, kun en stor og uhyggelig Stilhed. »Spræng Døren«, befalede hun Karlen.

Han adlød, den foer op med et Brag. Helen gik ind. I Sengen laa Faderen med aabne, brustne Øjne. Det røde udspilede Ansigt var bleven ganske hvidt som paa en kold stræng Marmorstatue.

Hun skreg op i vild Angst, hun slog Hænderne for Øjnene og gav sig til at løbe bort, bort, langt bort, bare bort, bort fra den døde Fader.

— — —

Saa kom Familien, Familien, som hun hadede, fordi den havde lukket sig inde i sin fornemme Ligegyldighed uden at ville vide, at hendes Fader forsumpede, og at hendes Barndom gik til Spilde. I lange, sorte Klæder kom de, de bevægede sig rundt i Huset med blide, vemodige Ansigter, sørgede for Begravelsen og gav ogsaa Helen lange, sorte Klæder paa. Lægen udstedte Dødsattesten, Faderen var død af et Hjerteslag.

Paa Begravelsesdagen tog Faderens myndige elegante Søster hende ind til sig.

»Ser Du, Helen, al Ting bliver naturligvis overgivet til en Sagfører, men saa vidt vi kan se, beholder Du næsten intet. Din Onkel og jeg har derfor talt om, at Du kunde komme ind til os i Kjøbenhavn, saa kunde Du jo som Vederlag for dit

Ophold være din Onkels Sekretær og tage Dig lidt af Huset. Vil Du det?«

Helen nikkede. Alt var hende saa uendelig ligegyldigt. Hun undrede sig bare over, hvorfor hun skulde blive ved at leve.

Endnu nogle Dage rumsterede de fremmede Mennesker omkring i hendes Hjem, saa holdt Vognmandens højhjulede Jagtvogn foran Døren. Et Par Kufferter blev langet op, paa Bukken, Tanten og Onklen steg op og Helen fulgte efter, bleg og stille. Vogndøren blev smældet i, og saa kørte de.

Et Stykke fra Ejendommen gik Vejen op ad en Bakke og drejede. Fra det Sted kunde man se det store Kirsebærtræs Krone, og paa det Sted brast det for Helen. Hun sank sammen paa Sædet og hulkede.

Tanten lagde moderlig sin Haand paa hendes Skulder: »Græd ikke saa voldsomt, Barn. Jeg ved godt, at det maa være tungt for Dig, men Du har jo kun gode Minder at se tilbage paa. Din Fader var et stort Menneske. Jeg har lidt ved at være saa meget skilt fra ham, men det var Forholdenes Skyld. Hans Ægteskab med din Moder, der stod noget under vort Selskab, førte os fra hinanden, men han elskede hende højt; da vi efter hendes Død søgte at nærme os til ham, lod han os forstaa, at han vilde være ene med sin Sorg. Det kunde

vi ikke andet end respektere« — Tanten følte aabenbart Trang til at undskylde sig for Helen — »men han glemte hende aldrig. Denne sidste Ulykke med Fallitten har saa været for meget for ham — — Du maa prøve paa at tage Dig sammen, Helen. Bed Herren give Dig Styrke. Tro mig, der kommer en Tid, da Du vil forstaa, at det er godt for Ungdommen at lære Alvoren at kende.«

Helen rettede sig op. Hun fik en ubetvingelig Lyst til at spytte Tanten lige ind i det lange aristokratiske Ansigt.

Løgnerske, der vovede at sidde og forhaane hendes blege, fine Moder. Og Faderen! Vidste hun det, vidste hun, hvad Virkning Sorgen havde haft paa hendes højtelskede Broder, som hun aldrig saa til! Vidste hun, at han havde været forfalden — forfalden — tænkte hun haardt. Hun var lige ved at skrige det ud til hende, men hun betvang sig.

Alvoren — jo pyt! det var vist godt at mærke Alvoren, mærke den, saa hver en Gnist af Ungdom blev holdt nede, saa hver en Villen blev kuet, og man blev træt og bange og ikke vidste, hvorfra man skulde hente Modet til at leve Livet.

Nej, det lovede hun, at fik hun nogensinde Børn, saa skulde hun hobe Solskin og Glæde sammen om dem. Alt tungt og mørkt skulde holdes ude, deres Barndom skulde blive en Leg og deres Ung-

dom en Jubel. Og naar saa Tiden kom, da de skulde ud i Verden, saa vilde hun sende dem fra sig med en frejdig Tillid, der hvilede paa Barndomshjemmets Skat af lyse Minder.

— — —

Den Gang var Helen bare sytten Aar.

Helen var ikke længe om at opdage, at hendes Tante, Kommandørinde Herliff var en Attrap. Hun gik for at være Familiens Lys; ogsaa Fremmede blev charmeret i hende. Med spillende Øjne og et tillavet, elskværdigt Smil konverserede hun livligt med et vist tørt Lune, der ofte kunde være ganske slaaende. Hun havde mange Interesser, blev der sagt, og paa en Maade var det sandt. Alle Omraader havde hun skimtet og befamlet, akkurat saa meget, at hun kunde snakke overfladisk med. Kom man for dybt ind i Sagerne, havde hun en sjælden Evne til at bryde af netop dér, hvor hendes Blottelser begyndte. Derved bestak hun alle og faa anede, at der paa Bunden kun laa tætte Lag af tyk Uvidenhed; skrabede man sig igennem Lagene, var der intet, absolut intet underneden.

Hun var et af de Mennesker, der aldrig har rummet en stor Følelse, og aldrig har vidst, hvad det vil sige, selv at tænke en Tanke. Hun havde lært sine Meninger og sine Domme udenad af sine Omgivelser, var inderlig tilfreds med dem og plaprede dem fra sig igen som en lydig Pappegøje.

Hendes Fader havde været en skrap Tyran med gammeldags, bornerte Anskuelser. Hun omtalte ham altid med dyb Beundring. »Jeg har meget at takke min Fader for. Han var en stræng Mand, men han lærte mig at tænke godt og rigtigt.« — Og saa tænkte hun, at Menneskeheden var delt i to Dele, hendes egen Verden, det gode Selskab, og alle de andre, som hun sammenfattede under Fællesbetegnelsen: de lavere Klasser. Hvad dér hændte og foregik, brød hun sig ikke om at vide, fordi det maatte være simpelt.

Som hun selv, saaledes var ogsaa hendes Ægteskab en skinnende Sæbeboble. De unge Piger i Familien lærte at betragte Tantens Hjem som et Ideal for deres Fremtid. Hun føjede sig efter sin Mand i alle Retninger, sørgede for hans Bekvemmeligheder og plejede hans Vaner; han gjorde til Gengæld alle de nødvendige Visitter med hende, sagde hende smaa Komplimenter, naar andre hørte paa det, og kyssede hende paa Haanden efter Middag.

I Virkeligheden levede de hver sit eget Liv. Naar Klokken slog elleve, kom han ind i Dagligstuen for at sige god Nat til sin Kone. Han vilde bare gaa en lille Tur for at trække frisk Luft, og det kunde jo være, at hun sov, naar han kom tilbage. Turen gik regelmæssig til hans Stamkafé, hvor han Aften efter Aften mødtes med et Par

ligesindede og passiarede Natten hen ved et Toddyglas, indtil det lysnede over Gaderne. Saa gik han hjem og vaagnede næste Morgen træt og uoplagt. I Dagens Løb maatte han stjæle sig til nogle Timers Hvile paa Sofaen i sit Arbejdsværelse for at samle Kræfter til næste Aften at begynde forfra.

Resten af Tiden var helliget hans Forfængelighed. Han var falden for Aldersgrænsen og denne Kendsgerning havde ryster hans Tro paa Menneskene og deres Retfærdighed; han drømte kun om at hævde sin stadige Livskraft og Dygtighed gennem nogle middelmaadige, kedelige Bøger om krigshistoriske Æmner. Det var ved denne Virksomhed, at Helen skulde være hans Medhjælp. Langsomt og drævende dikterede han. Ordene gled søvndyssende forbi Helens Øren, hun sad og kæmpede for ikke at falde hen. Naar hun var færdig med en Side, maatte hun læse den højt, og saa kunde han fordybe sig i lange Overvejelser, om hvorvidt et eller andet »der« ikke hellere skulde ombyttes med et »som«. Naar saa Maaneder havde sneget sig hen med dette Pindehuggeri, og Bogen endelig kom ud, overrakte han højtidelig Helen med en vel formuleret Tak et Gratiale paa ti Kroner.

Tanten var stærkt optaget af at føre sit Hus, hvilket hun gjorde til Fuldkommenhed, mente hun,

naar hun hver Morgen lod Kokkepigen komme ind med sin Tavle for at opgøre Regnskabet, som hun saa skrev ind i en firkantet Husholdningsbog med brunt Papiromslag, og ved Middagen talte efter, hvor mange Stykker Kød der blev liggende paa Fadet, naar man rejste sig fra Bordet. Den øvrige Del af Dagen blev benyttet til at gøre og tage mod Besøg. Hun gjorde ganske vist intet, selv ikke den mindste Bagatel, uden at spørge om sin Mands Mening, men hun gjorde den heller ikke, uden at den først rundt i hele Familien var bleven diskuteret og kritiseret, drejet og endevendt og endelig vedtagen med Stemmeflerhed.

Naar Onklen ikke dikterede, sendte Tanten Helen omkring for at spørge til Slægtens ældre og svage Medlemmer. Inden Helen kom i Huset, havde det været Stuepigens Arbejde. I de stilfærdige, gammeldags Hjem, hvor fornemme gamle Mennesker sad og saa ud paa Livet med Fortidens Øjne, maatte Helen høre paa lange Taler over, hvor lykkelig hun maatte prise sig ved at være hos sin Tante, en saa fuldendt Dame, og tilmed en saa intelligent og interessant Dame. De havde alle hørt af Tanten, at hun ude paa Landet ikke havde haft anden Omgang end Folkene.

Disse halve Sygebesøg var det eneste, Helen kom ud. En Gang, da der var gaaet saa lang Tid efter

Faderens Død, at Tanten dekreterede det passende, var hun bleven bedt med til en af Tantens Veninder, en stram, adelig født Officersfrue, der var Enke og havde to Sønner, en, der var Legationssekretær og hendes Livs Stolthed, og en, der ikke havde kunnet drive det videre end til at blive en stakkels, uskadelig Idiot. Hidtil havde han levet i kortere eller længere Indkvarteringer omkring hos Familiens Landadel, som han med sin Forkærlighed for det kvindelige Tyende havde skaffet en Del Komplikationer paa Halsen. Nu var det imidlertid lykkedes Moderen at ordne hans Fremtid; hun fortalte: Hans Formynder havde givet Tilladelse til, at en Del af hans Fædrenearv blev benyttet som Udbetaling i en større Avlsgaard, og en Forpagterdatter fra den Egn, hvor Gaarden laa — et udmærket Menneske skulde hun være — havde indvilget i at gifte sig med ham for at pleje ham og tage sig af Gaardens Styrelse.

Helen kunde ikke beherske sig, hun brusede op:

»Men det er jo oprørende! Det er modbydeligt! Kan I da ikke se det afskyelige i at købe en ung, sund Kvinde og smide hende op i Sengen til en Aandssvag for at tilfredsstille hans væmmelige Lyster? Og har I et eneste Øjeblik tænkt over det Ansvar, I paatager Jer, hvis der kommer Børn? Har I tænkt over det, spørger jeg?«

Om en Bombe var slaaet ned i Stuen, kunde den ikke have afstedkommet større Forfærdelse. Med opspilede, runde Ugleøjne sad Tanten og snappede efter Ord. Endelig fandt hun dem:

»Men Gud, Helen, Du taler jo som en Mand.«

»Naa-aa — den Slags Kvinder tænker vist ikke saa indgaaende, de ere sjæleglade, naar de blot kan faa en god Gaard og blive Frue,« afledede Veninden, »forresten« — kunde kun ikke bare sig for at lægge spidst til — »forstod de unge Piger i min Tid sig ikke paa den Slags Ting.«

Siden den Dag blev Helen ikke oftere bedt ud sammen med Tanten, og hun mærkede, at Familiens unge Piger bleve holdte paa Afstand. Det krænkede hende, fordi hun følte med sig selv, at hun stod langt over dem, men hun savnede dem ikke. Det var aldrig lykkedes Familieskabet at binde dem sammen. De syntes, at hun var kedelig og sær, og hun kaldte dem i sit Hjerte for smaa, pjankede Dukker. Hun kunde ikke faa andet ud, end at deres Tilværelse gik op i Venindeskænderier, Konditorbesøg og Balflirt.

Især deres Flirt æklede hende. Hvad var det hele, naar man tog nøgent og brutalt paa det? Hun søger gennem smaa velindstuderede Midler at hidse et Begær, som hun i Forvejen er fast bestemt paa ikke at ville tilfredsstille, og han bestræber sig for,

samtidig med at balancere lige paa Kanten af det passende, at vise hende, at det fuldt ud er lykkedes. Hvor maatte alle disse unge Piger være køligt beregnende! Naar de saa endda var ærlige og vilde tilstaa, at det var en Sport, de drev for at varme Fiskeblodet i deres Aarer. Men i Stedet for gik de og løj for sig selv og andre. Hun foragtede dem.

Selv var hun i stolt Utilnærmelighed skredet forbi de faa Mænd, hun havde mødt paa sin Vej. Aldrig havde hun nedladt sig til at lefle med Kærligheden, dertil var den Respekt, hvormed hun ventede paa det vidunderlige, der skulde komme, altfor stor. Gennem Bøgerne var hun tidligt bleven fuldt vidende, og lige fra det første Øjeblik, da Kønslivet begyndte at vaagne hos hende, havde hun længtes mod den Mand, hun skulde elske. Helt og udelt maatte han eje hende; ikke som en befamlet og jasket Blomst, der var gaaet igennem svedige Hænder, skær og frisk skulde han plukke hende. Og ligesom hendes unge varme Legeme, saaledes skulde ogsaa al hendes Fortrolighed, alle hendes Tanker og hele hendes Væsen blive hans. Da stod hun ikke længere ene mellem Mennesker, der ikke forstod hende; da skulde hun lære, hvad det var at leve. De to, han og hun, de skulde leve, de skulde le, saa alle Baandene brast, og de skulde blive saa jublende unge.

Fra det Haab fik hun det Livsmod, som hun den Dag, da hun kørte bort fra sit Barndomshjem i sin lange sorte Kjole, ikke vidste, hvor hun skulde søge.

Saa kom han.

Ikke som en ung ydmyg Ridder med Smil paa Læben og Sang i Sjælen, han kom som den erfarne kyndige Erobrer, der tager den Ret, som er hans, fordi han har forstaaet at komme i det rigtige Øjeblik. Men Kvindenaturens evige Titania fyldte det manglende ud.

Han havde engang været meget smuk og endnu var han en statelig Mand, hvis kraftige Skikkelse bar sine halvt hundrede Aar med hele den højtstaaende Embedsmands selvsikre Overlegenhed. Hans Protektion var af Betydning, derfor smigrede Mændene for ham. I tidligere Tid havde hans Skønhed ogsaa indbragt ham Kvindernes Smiger, ofte ført ud i Gerning. Nu var det ham, der kom til dem. Han vilde vinde dem. Han var bleven vant til at føle, at han spillede en Rolle for dem. Det var ham en Nødvendighed at vide, at Kvindetanker sysselsatte sig med hans Person.

Han var altid kommen meget hos Herliffs. Kommandøren dyrkede ham ivrigt, og Kommandørinden var hans Kones bedste Veninde. I den senere Tid kom han hyppigere, men ingen lod til at finde det

paafaldende. Kun Helen mærkede det. Hun mærkede ogsaa, at hans Øjne brændte hende, hvor hun saa var i Stuen, og at hans Haandtryk var betydningsfuldt dvælende, som om de to havde noget sammen, ingen andre maatte vide.

Han havde en Datter, der var jævnaldrende med Helen. Han fik sat igennem, at de skulde spille firhændigt. Saa maatte hun gaa til hans Hjem, hvor han satte sig ind til de unge Piger for at høre paa Musiken. Hun vaandede sig under hans Blik og Smil, og hun kom til at ryste, saa at Fingrene snublede over Tangenterne.

Hun blev nervøs, fik gennemsigtig Teint og blege Læber. Lægen beordrede Morgenture. En Morgen, da hun gik ud mod Langeliniefyret, fik hun over sig den instinktmæssige Skræk, der altid lammede hende, førend hun mødte ham. Hun søgte at berolige sig selv med, at han paa denne Tid var i Ministeriet. Men da hun naaede ud til Baadehavnen, stod han der. Han hilste og spurgte, om han maatte følges med hende. Det var Helen, som om der i hendes Hals sad en stor tyk Klump og lukkede for hendes Stemme, hun bøjede bare Hovedet. Længe gik han ved Siden af hende uden at sige noget, saa begyndte han at tale:

Vidste hun noget om hans Liv, havde hun nogensinde tænkt over, hvor ulykkelig han var? Hans

Ægteskab var tomt og trist. Som ganske ung havde han tilbedt en Kvinde, men hun havde vist ham tilbage, og paa Trods havde han friet til sin nuværende Kone. Han havde aldrig lært at elske hende; de passede ikke sammen, og hun havde ikke villet gøre Forsøg paa at forstaa ham. De gik blot og gjorde hinanden onde og forpinte. Men det var ikke alene det, der formørkede hans Liv, der var ogsaa Kampen for Tilværelsen. I hans Stilling burde man have Privatformue, der var saa mange Repræsentationsudgifter, Gagen var ikke stor nok. Det var en evig Bekymring for at faa alt til at strække til, for at skaffe de Penge, som hans Hustru øste ud med begge Hænder. Og ingen Hjælp, ingen Støtte havde han, saa ganske alene stod han med det altsammen. Havde han ikke haft sin Datter, havde han forlængst gjort en Ende paa det hele. Kun for hendes Skyld havde han holdt ud, og saa var hun vokset til og blevet helt Moderens. Han var dømt til at være ene.

Saa var det, at han havde mødt Helen. I det Møde var hele hans Ungdom bleven kaldt til Live. Fra den første Gang, de havde været sammen, var det staaet ham klart, at han elskede hende, og han havde gjort alt for at bekæmpe sin Lidenskab. Han havde sagt til sig selv, at det var Galskab, Vanvid. Hans Liv var gammelt og endt, hendes skulde

først til at begynde. Aldrig kunde han blive for hende det, som hun var for ham: Lyset og Lykken. Men det havde ikke hjulpet, hans Kærlighed var stærkere end alt, ud over alle Fornuftgrænser.

Under hans Ord var Klumpen i Helens Hals smeltet og gledet ned. En stor og stille Glæde drog ind i hendes Sind. Ogsaa hun vidste jo, hvad det var at være alene. I alle de lange Aar havde hun gaaet og følt sig kuet af den knugende Følelse af at være overflødig. Ingen spurgte efter hende, ingen trængte til hende. Og nu gik denne Mand og længtes med alle sine Sanser efter hendes dulmende Haand og styrkende Læber. Saa fattig havde han været, nu kunde hun med et eneste Ord gøre ham rig. Han kaldte sig gammel og hun ejede Ungdom for dem begge.

Han tav. Hun forstod, at han ventede, hun skulde svare. Hun fangede hans Blik. Da var det pludselig, som om alle Dæmninger sprang, og som en bred almægtig Strøm vældede hele hendes undertrykte Kærlighedslængsel ud over hendes Væsen. Hun drejede sig om mod ham og løftede Munden op til ham.

Han gjorde en forskrækket, afværgende Bevægelse:

»For Guds Skyld, vær dog forsigtig, Barn. Ikke her — — ikke her.« — —

Ved Frokostbordet sad Helen og smilede over sin dejlige Hemmelighed. Tanten havde faaet Brev fra sin Kusine, der var gift med den tyske Minister. Der skulde være stort Bal i Legationen samme Aften, og hun bad Kommandørinden om at komme og hjælpe hende med Forberedelserne. De kongelige havde tilsagt deres Nærværelse. Onkelen hørte til med et udtryksløst Ansigt. Han havde mistet en Del af sine Tænder, og Spisningen udkrævede alle hans Aandsevner. Helen blev ved at smile. Om hun nu sagde det — det vilde være som en stor Sten, der plumpede ned i en Dam med ækel, slimet Andemad. Hvis hun sagde det: — »Jeg bliver en gift Mands Elskerinde.« Hendes Indre spruttede af Tøsefryd.

En gift Mand.... Det var netop dette, at hendes Elskov var saa lige paa Tværs af al Fornuft og Samfundsmoral, der gjorde, at den blev trodsig nok til at bryde alle Skranker. Hun vidste, at hun aldrig kunde blive hans i Verdens Øjne. Hun vidste, at det var sit Liv, hun satte ind. Men alligevel — blot ind i det, ofre alt, give alt, aa — give, give. — —

Saa blev hun hans, og der var Fanfare i hendes Hengivelse.

Den første Tid gik hun i en betaget Rus. De vakte Sanser krævede deres Ret. Uden at tænke

gled hun fra Hengivelse til Hengivelse. Hendes Liv blev en stadig Forventning om Vellysten sammen med ham. Han var for hende kun Skaberen, der gav hende Nydelsen. Hver Gang hun begyndte at mættes, forstod han at hidse hende paa Ny med sine raffinerede Gammelmandskærtegn.

Men det stærke Misbrug affødte alligevel sin Reaktion, og altfor hurtigt kom det Øjeblik, da hans kloge bevidste Kys, hvoraf hun tidligere aldrig kunde faa nok, kvalmede hende. De første Favntags umiddelbare Glæde var borte, og den kom ikke mere igen; det var forgæves, at hun søgte at tvinge sin Fantasi ind under den. Hver Elskovstime blev hende en Sum af Lidelse, hvorunder hun kun følte det ene, at hun gav sit Legeme til Pris.

Men hun trak sig ikke tilbage. Det blev endnu et Offer, hun bragte ham. Den Overvindelse, det kostede hende, fyldte hende med Martyrstolthed. Den tilfredsstillede hendes Trang til at give. Hun havde frygtet det Øjeblik, da alt var bleven hans og hun intet mere havde at skænke ham. Nu kom Lidelsen og blev en Gave til.

Det var denne Offerglæde, som Helen havde bygget Forholdet op paa, og som bar hende ud over al det grimme og stygge i det. Al det bedste, hun ejede, gav hun, og han nedlod sig til at tage imod det som en Hyldest. Hun eksisterede kun

for ham som Tilfredsstillelsen af hans Forfængelighed.

Derfor laa Løgnen og lurede bag hele deres Kærlighedsliv, og den Dag kom, da Helen fik Øje paa den. Da var det hende, som om hun stod paa en stor Høj, og alt svandt bort omkring hende.

Var Skuffelsen kommet langsomt og bleven forberedt lidt efter lidt, saa havde hun ikke overlevet den, frivillig var hun søgt ind til den store Glemsel. Men Bindet blev revet hende fra Øjnene med en Brutalitet, der lammede hver Evne til Handling. Hun følte intet, tænkte intet, kun Tomhed. En utydelig, forvirret Larm naaede frem, hun anstrængte sig for at lytte. Det var det sidste, der fandt Vej til hendes Bevidsthed. Saa sank hun ned i en uendelig Døs uden Maal og uden Bund, og det store Intet slog sammen om hende.

I tre Uger troede de, at Helen skulde dø. Saa vendte hun langsomt tilbage til Livet. Da hun var Rekonvalescent, blev hun sendt ud paa Landet for at komme til Kræfter. Derude blandt hendes Barndoms Fortrolige, den tause Himmel og Træerne med det hviskende Løv og de hemmelighedsfulde brune Stammer, dæmrede lidt efter lidt det skete frem hos hende.

Hun væmmedes. Tydelig og klart traadte Forholdet frem for hende i hele dets hæslige Nøgenhed. Al det, hun havde troet paa, hans Kærlighed, hans Længsel, hans Sorg og hans Ensomhed, det havde været Løgn, Løgn altsammen.

Den Gang hun havde reflekteret sin Barnetro til Døde, havde hun stillet Kærligheden op i dens Sted. Nu var Sløret revet af Afgudsbilledet. Det var styrtet til Jorden og de grimme Stumper laa og grinede op mod hende. Tilsmudset og tilstænket stod hun i Sølen og stirrede paa det. Aa — komme væk, bort, ud af Snavset og faa Lov til at drømme om høje, rene, hvælvede Klostergange.

Hun satte sig til at skrive. Alt det lave, løjede

og skjulte, alt Hykleriet, hun havde maattet gaa og pleje om, al Nedværdigelsen i deres legemlige Samliv smed hun fra sig ned paa de hvide Blade. Alt det stinkende Dynd, han havde dynget op om hendes Krop, fejede hun bort og alt det Smuds, han havde ført ind i hendes Sjæl, tømte hun ud. Men helt væk kom det ikke, Sporene bleve tilbage som sviende Brændemærker. For første Gang siden hun var bleven Kvinde, græd hun, store krænkede Taarer, og Hæfternes Sider blev glødende Had og vilde, afmægtige Skrig.

Først da den sidste Linie havde faaet sit Punktum, da alt var bleven sagt, stod det klart for Helen, at hun havde skrevet en Bog. Træt lagde hun Pennen fra sig. Hvad nu? Om nogle Dage ventede de hende hjem, saa skulde hun vegetere videre mellem Onkelen og Tantens vamle Dagligstuesnak. Han var borte, sendt til Udlandet af Regeringen for at varetage et meget vigtigt og ærefuldt Hverv. Men i Begyndelsen af Vinteren kom han tilbage, og saa kunde hun ikke være der. Hun vidste, at det vilde være hende umuligt at se hans Ansigt uden at slynge al sin Had og Foragt ind i det og at tage hans Haand uden at bide den til Blods.

Saa fik hun den Idé at udgive sin Bog. Det stod dunkelt for hende, at et saadant Skridt maatte hidføre en Forandring i hendes Tilværelse. Hun var

endnu svag, i enkelte Kroge af hendes Hjerne laa Sygdommens Taagerester gemt. Det var ligesom om Rækkevidden af hendes Handlinger ikke kunde blive hende bevidst, der laa over hende en ansvarsløs Ligegyldighed, som hun ikke formaaede at ryste af.

Da hun kom til Byen, gik hun op til en Forlægger med sit Manuskript under Armen. Hun havde valgt et ganske ungt Forlag, som hun vidste havde det Princip, naar det bare paa nogen Maade lod sig gøre, at trykke, alt hvad unge Begyndere kom med, i Haabet om saaledes at finde den Fugl Føniks, der med sit Talent skulde hæve det op paa Siden af dets gamle grundmurede og ansete Konkurrenter. Bogen blev antaget og kom ud. Helen havde sat sit Navn paa den.

Det blev endelig Stenen, der plumpede ned i Andedammen. Som en Flok forvildede Ænder foer Familien omkring.

Helen blev kaldt ind i Dagligstuen; paa Chaiselongen hvilede Tanten med ligblegt Ansigt. Onkelen gik med lange Skridt op og ned i Værelset som en gryende Tordensky; han saa ud til at være helt vaagen. Paa Bordet laa det gule Bind, Helen saa godt kendte.

»Du gode Gud, Barn, hvad er det?« Tanten pegede paa Bogen med en mager, hvid Pegefinger,

der sitrede, hendes Stemme var døende, »hvad er det, Du er gaaet hen og gjort bag min Ryg? Hvorledes har Du kunnet bekvemme Dig til at sidde og skrive de Ting. Det er jo en uanstændig Bog. Og det er endda ikke det værste; din Onkel kommer hjem og fortæller mig, at der bliver sagt ude i Byen, at det er din egen Historie, Du har skrevet. — Er det sandt? Vil Du straks forklare Dig, jeg ryster af Angst, naar jeg tænker paa, hvad der kan være foregaaet i mit Hus. Hvad betyder dette her? Svar mig!«

Helen var bleven isnende rolig, med lav, behersket Stemme aflagde hun i faa Ord sin Tilstaaelse.

Da brast Tordenskyen med voldsomt Bulder.

Helen stod med bøjet Hoved og lod Uvejret rase. Nu maatte det komme. Nu vilde han jage hende ud af Huset. Hun vilde respektere ham for det, syntes hun. Men Uvejret rasede videre, og det kom ikke. Han maatte stoppe op af Mangel paa Luft. Tanten laa og smaajamrede:

»Min Gud, min Gud, hvad har jeg gjort, at Du saaledes straffer mig . . . Hvad vil Folk sige? En saadan Skandale i mit Hus, lige for mine Øjne. Synes Du, Helen, at din Onkel og jeg havde fortjent, at Du kaster Smuds paa os og ødelægger vort Navn? Vi, som straks tog os af Dig, da din

Fader døde, og Du stod paa Gaden. Er det Lønnen for den Tillid, vi har vist Dig? Du kan vel indse, at vi under disse Forhold ikke længere kan beholde Dig. Jeg skal arbejde paa at finde noget, skøndt det naturligvis bliver vanskeligt. Men Du maa jo bort, inden denne — denne Person kommer tilbage.«

Det dirrede i Helen, men hun havde forlængst lært at betvinge sig og tie ligeoverfor Tanten. Hun havde indset det unyttige i at løbe Storm mod et helt Menneskelivs tilvante Opfattelse. Der var den, hele hendes veltænkende Families ophøjede Moral! Hende faldt de over som et sort Faar, og naar han kom hjem, vilde hun være skaffet af Vejen, intet vilde mærkes, kun lidt Tvang i Smilet og Forlegenhed i Haandtrykket.

»Og saa tilmed en gift Mand,« vedblev Tanten, »har Du da ikke Spor af Samvittighed overfor hans ulykkelige Familie?«

»Aa,« svarede Hellen bittert, »den forstaar han ypperligt at holde udenfor sine Liaisoner.«

Onkelen standsede foran hende. Han havde faaet Vejret tilbage:

»En Ting fordrer jeg af Dig. Du skal give mig dit Ord paa aldrig at sige til ham, at jeg ved, at han er din Forfører; thi saa vilde jeg som Soldat være nødt til at udfordre ham, og det kan jeg

ikke for min Stillings Skyld. Det vilde være for meget at sætte paa Spil.«

Helen kunde ikke staa imod. Hun lo, en høj, fornøjet Latter.

Kommandørens Ansigt blev ildrødt, og Aarerne svulmede blaat paa hans Pande. Han saa ud, som om han skulde faa et apoplektisk Tilfælde.

»Vil Du ud, ud af Stuen, frække Skøge — Marsch! ind hos Dig selv, og der bliver Du!«

Helen gik. Inde paa sit Værelse laasede hun Døren, saa kastede hun sig paa Sengen og rystede af Latter.

Fra nu af blev der udøvet en skarp Kontrol med hende. Hun fik ikke Lov til at gaa ud, uden at Husets Faktotum, den gamle Kokkepige, fulgte med hende. Kom der Brev til hende, hvad der kun sjælden hændte, blev hun kaldt ind i Dagligstuen og maatte aabne det i Tantens Nærværelse. Naar der var Fremmede, fik hun Maden bragt ind paa sit Værelse. Helen undrede sig over, at hendes Trods ikke rejste sig ved disse idelige Smaakrænkelser, men det var vel endnu en Følge af Sygdommen. De prellede af paa hende uden at saare, bare fylde hende med glad Ironi.

Med lidt Ængstelse ventede hun Kritiken af sin Bog. Gid den maatte blive rost! Hun ønskede det af sit inderste Hjerte — for Familiens Skyld. Hver

Dag fik hun Stuepigen, en ganske ung Tøs, for hvem hun siden »Skandalen« stod omgivet af et romantisk Skær, til at gaa ned og købe Bladene. Længe syntes hun, det varede, saa kom den endelig, helt forskellig fra, hvad hun havde haabet.

Hendes Bog var kommet paa et uheldigt Tidspunkt, da Markedet var overfyldt af skrivende Damer, der vilde vise Frihed og Aandsoverlegenhed ved ikke at gyse tilbage for selv nok saa dristige Æmner og Udpenslinger. Til at begynde med havde de modige Damer vakt en vis Opsigt, deres Frejdighed skuffede, man mente bag deres første Haardhændethed at spore Talent. Men da Bog efter Bog kom ud, og de stadigt drejede den samme Lire, blev Publikum træt, dets sunde Sans fordrede andet og mere. Helen blev indrangeret mellem Døgnets Forfatterinder.

»Vi har faaet nok af unge Damer, der med nyfigen Vellyst svælger i Separatkabinetternes Mysterier. At de ovenpaa faar et Par moralske Opstød med tilhørende dyb Fortvivlse og sønderrivende Veklager, mægter heller ikke mere at betage En; man ved for godt, at hele Ulykken glemmes under den Souper paa Tomandshaand, der begynder den næste Bog.«

Det var omtrent Indholdet af alle Kritikerne. Helen fik Taarer i Øjnene af Raseri. Idioter!

Idioter, alle tilhobe, at de ikke kunde se, at det var et stakkels mishandlet Menneskehjerte, der blødte sig til Døde for deres Øjne. Hvorledes turde de vove at skrive saaledes om hende? Forstod de da ikke, at hendes Bog fra først til sidst var en Protest mod al den Urenhed, hun var bleven dænget med.

Hun krammede Bladene sammen, puttede dem i Kakkelovnen og stak Ild paa. Naar Flammerne slikkede op ad det sorte Tryk, kom der Fryd i hendes Øjne. Blot tilintetgøre det, saa at de ikke fik det at se derinde.

Men der var flere end hende, der vaagede. Ved Middagsbordet viste Onkelen sig med en triumferende Mine og lagde stiltiende Avisen foran Helen paa hendes Tallerken. Omtalen af hendes Bog var streget ind med tykke blaa Blyantsstreger.

»Ja, det er nydeligt,« sagde Tanten og løftede Øjnene mod Himlen.

Der blev næsten ikke talt mere ved Maaltiderne. Det var den eneste Tid paa Dagen, Tanten var hjemme, ellers fartede hun rundt fra Familieraad til Familieraad for at drøfte, hvorledes Helen skulde anbringes. Allerhelst vilde hun have sendt hende ind paa en Magdalenestiftelse, men det gjaldt først og fremmest om at undgaa al videre Snak om Sagen. Skandalen var saamænd stor nok. En Dag

kom hun straalende hjem. Den tyske Minister var bleven forflyttet til Japan og hans Frue havde tilbudt at tage Helen med som Lærerinde for hendes tiaarige Datter. Derovre var der ingen, der kendte hendes Historie. Men selvfølgelig vilde hun kun blive behandlet som Guvernante, ikke som Medlem af Familien. Tanten var i Ekstase — det var ædelt gjort af Kusinen.

Ja, naturligvis ... det lignede dem, lige til det sidste blev de sig selv. De vare enige om at betragte hende som et moralsk fordærvet Menneske, men de tog ikke i Betænkning at betro et Barn til hendes Vejledning. Bare at faa Sagen dysset ned og faa hende væk — andet tænkte de ikke paa. Men Helen var ligeglad. Hun ønskede kun Forandring og Vished for ikke at se ham igen.

Nu blev der travlt. Tanten inspicerede Helens Linned og opdagede, at det var i en sørgelig Forfatning. Hun var ikke bleven forvænt under sit Ophold der i Huset. Tanten vred sine Hænder over Udgifterne og satte Pigerne i Arbejde. Der blev vasket, syet og stoppet fra Morgen til Aften, og Helen fik Tilladelse til at gaa alene til Syjomfruen. I Gadedøren mødte hun Postbudet. Han havde Brev til hende. Hun kendte ikke Skriften og brød det nervøst.

Højstærede Frøken!

»Da jeg gerne vilde tale med Dem om For-
»retninger, har jeg tilladt mig at aflægge Dem
»et Besøg. Det viste sig imidlertid, at det ikke
»lod sig gøre for mig at komme til Dem, jeg
»er derfor saa fri at anmode Dem om at komme
»til mig. Jeg er hjemme hver Dag inden to.

Deres ærbødige
Niels Felsen.

Hun saa ned ad Gaden, hvor Postbudets røde Ryg forsvandt ind ad en Port. Hun fulgte det sidste Glimt af hans Frakke med spørgende Øjne, som om den kunde give hende Forklaring paa det Brev, hun holdt i Haanden. Hun kendte Niels Felsen baade gennem hans Bøger, af Udseende og af Omtale. Folk havde svært travlt med den forgudede Modeforfatter, som lagde hvert af sine Kærlighedsforhold til Grund for en Bog. Der blev sagt slemme Ting om hans Privatliv, som helt igennem var lagt an paa at forarge Bedsteborgerne. Kvinderne kaldte ham et farligt Menneske, fordi de alle, selv de mest dydsirede, ikke kunde frigøre sig for den Tillokkelse, som det svage Køn altid føler overfor den Mand, der har lært at gennemskue dem. Helen holdt ikke rigtig af hans Bøger. Hun anerkendte hans Evne til at bære én og samme

Stemning gennem en hel Bog, men Stemningen var hende for kølig, og han selv stod for uberørt og overlegen bagved.

Hvad vilde han hende? Formodentlig havde han ogsaa læst hendes Bog, var bleven tillokket af det »uartige« og tog nu et eller andet Paaskud for at nærme sig hende i Haab om i hende at finde sit næste Æmne.

Helen knugede Brevet sammen. Det var altsaa ikke nok, at Bladene haanede og kastede Smuds paa hende, nu skulde hun ogsaa udsættes for personlige Fornærmelser. Hvis hun nu gik derop, saa vilde han tro, at hun var nok saa parat, og at Sejren vilde blive let. Men hun gik selvfølgelig ikke. En Sporvogn drejede om Hjørnet og aabenbarede sig nede i Enden af Gaden. Helen saa paa sit Uhr. Saa glattede hun Brevet ud. Kronprinsessegade boede han. Dersom hun tog med den Sporvogn, og saa bagefter fik Syjomfruen til at skynde sig, kunde det naas. Hun hoppede op. Hun havde taget sin Beslutning; hun vilde gaa derop, og ved det første krænkende Ord han kom med, vilde hun rolig og bestemt sige ham sin inderlige Foragt, baade for ham og hele hans Køn. Hun følte ligesom en Slags Hævn ved Udsigten til at give denne udi egen Indbildning uimodstaaelige Kvinde-

betvinger en lille Lektion. Det var Umagen værd at gøre Vejen for det.

Hendes Haand var ikke fri for at ryste, da hun trykkede paa den elektriske Knap. Hun blev vist ind i en stor høj Stue med mørke Paneler og gamle Møbler. Et bredt Sollys faldt ind over Tæppet. Niels Felsen rejste sig fra en dyb Lænestol henne ved Vinduet, hvor han havde siddet og læst.

Paa nært Hold gjorde han et langt ældre og mandigere Indtryk, end Helen havde tænkt sig.

Han saa paa hende med et skarpt værdsættende Blik, der omfattede hele hendes Ydre, og gik hende i Møde.

Helen nævnede sit Navn.

»Naa, det var svært hurtigt, De kom,« hans Stemme slæbte sig tør og bred frem gennem Næsen, »vær saa god og sæt Dem ned.«

Han skød en Stol frem til hende og satte sig selv ligeoverfor. Helen følte hans rolige, iagttagende Blik hvile paa sig. Hun skyndte sig at bryde Tavsheden.

»Jeg beklager meget, at De har maattet gaa forgæves. Jeg har vist været ude.«

»Nej, De var ikke, De var hjemme, men Kommandørinden var ude, og Frøkenen modtog ikke Besøg, naar hun var alene. Det var den Besked,

jeg fik. Saa skrev jeg til Dem. Jeg drager altid til Felts mod Bornertheden, hvor jeg møder den.

Helen rokkede paa Stolen. Hans overlegne, lidt blaserede Maade at tale paa irriterede hende. Al hendes Selvsikkerhed blev borte,

»Nu vil De naturligvis gærne vide, hvad jeg vil Dem?«

Helen nikkede.

»Jeg har læst Deres Bog. Den er rigtig elendig skrevet.«

Helen blev rød.

»Ja, den er ikke god. De maa indrømme mig, at det er slemt at gaa hen og lave noget, der kan blive saa grundig misforstaaet, selv af Folk, der ellers er vant til at dømme nogenlunde klart. For det er vist en meget alvorlig Bog for Dem, lille Frøken Helen?«

Hun skammede sig, hun tænkte paa de hæslige Tanker, hun havde tumlet med i Sporvognen. Hun var kommen op til ham for at haane ham oppe fra sin krænkede Stoltheds høje Stade, og nu sad hun der og blev saa lille bitte under hans Ro. Der skød en varm Taknemlighedsstrøm op i hende, han var den eneste, den eneste i Verden, der havde forstaaet hende. Hun fik en uimodstaaelig Lyst til at kramme sig selv ud for ham.

»Hvis De vidste, hvad jeg har gaaet igennem,« begyndte hun sagte.

»Ja, det er vist ikke saa lidt, men det skal De ikke sidde og fortælle til et vildfremmed Mandfolk, det vilde være meget uforsigtigt af Dem. Sig mig hellere, hvad De nu agter at gøre.«

Helen fortalte om den Bestemmelse, der var bleven truffen med hende, mekanisk og ligegyldig, som en Lektie hun remsede op.

»Den Stilling skal De ikke tage imod, det er ikke noget for Dem. De skal blive ved med at skrive, men De skal lære det, for De kan det ikke. At skrive, det er ikke at sætte sig hen og fylde sorte Streger ned paa noget hvidt Papir. Det er en Kunst, der først møjsommeligt skal tilegnes gennem langt og samvittighedsfuldt Arbejde. Hvad kan det nytte en Maler, at han har sin Palet fuld af de dejligste Farver, naar han ikke forstaar at anvende dem? Saadan en Maler er De for Øjeblikket. Blækhuset er Deres Palet, og Adjektiverne er deres Farver, men De maa lære at udnytte Deres Materiale. De maa arbejde med Deres Form, De maa aldrig skrive en Sætning, aldrig en Linie, uden at De tænker Dem den læst højt. Ser De kære Frøken, jeg troer ubetinget, at De har Evner, men De maa være flitttig, De maa ville skrive.«

»Jeg har ingen Vilje mere.«

»Det er vist kun noget, De bilder Dem ind.

Men De maa ud af Kommandørindens Kløer, De maa rejse. Har De Penge?«

Helen hævede Hovedet, der var noget i hans Spørgsmaal, som fik hende paa Vagt.

»Ja — det vil sige — jeg tror da, jeg faar noget for Bogen.«

»Naa, Forretningssans har De altsaa ikke. Nu skal jeg sige Dem noget, gaa op til Deres Forlægger i Morgen Klokken tre, saa skal jeg forinden have ordnet det med ham. Det er naturligvis ikke nok, men De kan vel faa Forskud«.

Et lille Gran af Forfatterstolthed begyndte at pippe hos Helen.

»Der maa altsaa alligevel være noget ved min Bog, siden De saadan vil tage Dem af mig.« dikterede den hende.

»Jeg har jo sagt Dem, at det er en daarlig Bog. De behøver aldeles ikke at føle Dem smigret over den Interesse, jeg viser Dem. Det er en Slags Sport; jeg har ikke Raad til at holde Væddeløbsheste, skal jeg sige Dem. Men for at komme tilbage til det mere praktiske, naar De har faaet disse Penge, rejser De saa?«

Helen nikkede.

»Saa meget kan De altsaa endnu ville.«

Kaldte han det at ville, tænkte Helen. Han sad jo der og ordnede det hele for hende, saa greb hun til,

det vilde hun altid gøre, naar en anden tog Initiativet.

Felsen havde rejst sig.

»Betænk Dem nu ikke. Rejs straks. — — Lad mig kun give Dem et Par Raad med paa Vejen. Er De koket? Ja, selvfølgelig er De koket, det er alle Kvinder, og det bliver de ved med at være, lige indtil Menneskeheden kommer saa vidt, at den formerer sig ved Knopskydning. Saa benyt Dem af Mændene, det er praktisk. Men tag Dem samtidig i Agt for Deres eget Køn, det er endnu mere praktisk. — — Og saa skriv ud af Virkeligheden, skriv, hvad De selv har set og levet. Det kan ikke nytte noget, at De vil bygge helt ud af Fantasien, saa længe De ikke er mere moden; det gaar De i Stykker paa.«

Helen stod lige overfor ham. Hun undrede sig over, at hun næsten var lige saa høj som han.

»Hvor skal jeg rejse hen,« spurgte hun.

»Det bliver virkelig Deres Sag. Rent Pattebarn er De da heller ikke. Spring bare til, og saa — Lykke paa Rejsen!«

Hun følte en Haand, der et Sekund omsluttede hendes Fingre, den var blød og varm som en Kvindes. Saa blev Entrédøren smækket i bagved hende. Da hun gik ned ad Trapperne, opdagede hun, at hun ikke havde sagt Tak til ham. Hun var

lige ved at gaa op og ringe paa igen, men hun betænkte sig; hun vilde hellere skrive.

Næste Formiddag havde hun en stormende Scene med Onkelen og Tanten. Saa skrev hun et Brev til den tyske Ministers Frue, hvori hun takkede, fordi hun havde villet betro hende sin Datter og beklagede, at hun ikke kunde tage imod det ærefulde Tilbud.

Om Aftenen rejste hun til Paris.

Den første Maaned i Paris stod for Helen som en Drøm.

Paa Hotellet, hvor hun var taget ind, havde Opvarterne anbefalet hende et Pensionat. Der var mørkt og uhyggeligt. Værtinden, et halvsmudsigt, lasket Fruentimmer, der brusede om i forslidte Silkekjoler og dinglende, forlorent Guldstads, mishagede hende. Men hun var bange for den store By og fortumlet af Larmen og Færdselen, derfor slog hun til. Hun maatte vide, at der var et Sted, hvor hun havde Lov til at være. Hendes Vindue vendte ud mod en trang, snæver Gaard, hvor der hver Dag indfandt sig en Gadesanger i afskallet Fløjelsjakke for med hæs snøvlende Røst at bræge sentimentale Romancer og sende ømme Øjekast til Pigerne, der forlod deres Arbejde og stimlede sammen om ham.

Værelset selv var skummelt og trist. Den store, brede Seng med forkrøllede Silketæpper og falmet Omhæng fyldte hensynsløst. Servantetøjet prangede i detailleret Overflod, ellers var alt primitivt.

Paa alle Tider af Dag og Nat lød halvkvalt Lat-

ter og kælne Hvin ud fra Værelserne rundt omkring. Paa Trapper og Gange mødte man altid Folk i Parvis; han med Kraven smøget op om Ørene, og Hatten paa Næsen, hun med stærkt røde Læber og vuggende Hofter. Det drev i Luften af kvalme Parfumer.

I Timevis laa Helen paa den store Seng med lukkede Øjne og lyttede efter Tiden, der gik. Hendes Omgivelser fyldte hende med Ubehag, hun havde ikke Mod til at tage Kampen op med dem. Hun tænkte over, om det altid skulde blive hendes Lod at være alene.

Naar Lysene tændtes, steg hun ned paa de store Boulevarder, med graadige Øjne gik hun op og ned i det uendelige. Gennem de udspilede Næseboer indaandede hun hele det pulserende Liv, der hvirvlede om hende. Mere end én Gang, naar en Herre kom hen og tiltalte hende, var hun fristet til at lade staa til og følge med ham for at spise god Mad, drikke skummende Champagne, høre festlig Musik og se glade Ansigter. Men naar hun tænkte videre ud, gøs hun; alle de stygge Minder kom op i hende.

En Nat blev hun revet op af sin Søvn, vækket af et Rædselskrig inde ved Siden af. Ude i Korridoren genlød det af Støvletramp. Der blev dundret paa hendes Dør: »I Lovens Navn, luk op!« Hendes

Knæ mægtede næppe at bære hende over Gulvet. En lille, barsk Politiofficer med lynsnare, spejdende Øjne traadte ind, fulgt af et Par Betjente. Han kastede et Blik om i Værelset, og vendte sig saa mod Helen, aabenbart forbavset over at se hende alene. Han begyndte at forhøre hende. Skælvende af Kulde og Angst stod hun i sin lange, hvide Natkjole og gav forvirrede og usammenhængende Svar. Lidt efter lidt blev han mildere. Han begyndte at udtømme sig i Undskyldninger. Paa Tærskelen vendte han sig om: »Jeg behøver vel ikke at raade Dem til at flytte, mit Barn,« sagde han faderligt beskyttende. Helen laasede Døren efter ham og faldt sammen paa en Stol i hæftig Graad.

Næste Morgen kom der ingen Frokost. Madame var bleven arresteret, og de vidste hverken ud eller ind, undskyldte Karlen. Saa snart hun var bleven klædt paa, gik hun ud for at lede efter en lille Lejlighed, hun vilde ikke mere bo i Pensionat. Hun søgte kun i Gaderne omkring Boulevarderne. Hun maatte være, hvor der var Lys og Mennesker. De andre Dele af Paris, hvor de lange, brede Gader om Aftenen laa stille og øde i Lygternes kolde, hvide Lys, indgød hende Rædsel. Kun midt i den travleste Trængsel følte hun sig nogenlunde sikker. Langt om længe fandt hun i en lille skjult Sidegade lige bag ved St. Roch Kirken et ret stort, ordent-

ligt Værelse med et tilhørende snævert Toiletkabinet og noget lilleputagtigt, der skulde forestille et Køkken. Lige overfor paa den anden Side af Trappeafsatsen laa en tilsvarende Lejlighed, der ogsaa stod ledig.

Helen fik Portnersken, en tyk, snakkesalig og godmodig Kone, til en Gang om Ugen at komme op og gøre grundig rent. Ellers sørgede hun for sig selv, købte ind og lavede selv sin Mad. Denne tvungne, daglige Beskæftigelse rev hende lidt efter lidt ud af den Døs, hun gik i. Hun begynde at faa Interesse for Livet omkring sig, og købte Aviser for at følge med. Saa fik hun selv Lyst til at udrette noget. Hun tog sig for at skrive en mindre Fortælling. Hun gjorde sig Umage, skrev den om og om igen og filede og forandrede, indtil hun blev ked af det hele og smed det fra sig.

Men hun kom ikke ud over Ensomheden. Hver Aften drev hun ned paa Gaden. Op og ned vandrede hun, forbi de straalende Butikker og Kafeerne, der vare overfyldte med snakkende og leende Mennesker. Der midt i Vrimlen knugede den hende endnu stærkere, den sved hende i Hjærtet, men alligevel maatte hun derned. Hun holdt det ikke ud hjemme i sin tomme, stille Stue. Ubevidst haabede hun paa mellem de mange at møde En, som hun kunde gaa hen og tage i Haanden og fortælle

om al den Sorg, der kan rummes hos en lille dansk Pige. Men hændte det saa en sjælden Gang, at hun fik Øje paa et Ansigt, hun kendte hjemmefra, eller at hendes Øren i Forbigaaende opfangede et Par danske Ord, foer hun som et jaget Vildt ind i en mørk Sidegade og sneg sig ad en Omvej hjem.

Omsider blev alligevel Fortællingen færdig. Hun lagde den ind i en stor, gul Konvolut og skrev Felsens Navn og Adresse uden paa. Saa gik hun ned for at bringe den paa Posthuset. Paa Trappen mødte hun et Par store, stærke Mænd, der stod og baksede med et Klaver for at faa det over den vanskelige Drejning paa Afsatserne. Nede i Porten blev hun indfanget af Portnersken, der brændte efter at komme af med den store Nyhed: Lejligheden deroppe var bleven lejet ud til en af Mademoiselles Landsmænd, en Kunstner fra Norge med et barbarisk Navn, som hun ikke kunde udtale. Helen hørte knapt efter, hun stod og trippede nervøst af Angst for, at Brevet ikke skulde naa Aftentoget. Endelig slap hun fri. Først da hun havde set Brevet forsvinde i den endnu utømte Brevkasse, blev hun igen rolig.

Om Aftenen var der stor Indvielsesfest af den nye Bolig inde hos Nordmanden. Gennem Væggen hørte Helen rungende Lattersalver. En Mængde

Mennesker snakkede i Munden paa hverandre. Der blev hamret paa Klaveret, sunget og holdt Taler. Hun havde klemt Øret mod Skillevæggen og lyttede. Taarerne blændede hendes Øjne. De var unge og glade derinde, og hun stod alene og forladt i Mørket. Hvad vilde hun ikke give for at have Mod til at gaa ind til dem og bede om Lov til at være med, bare sidde stille i en Krog og høre til?

Først langt ud paa Natten stilnede Støjen af, og hun hørte Gæsterne rusle ned ad Trappen. Næste Dag mødte hun sin Nabo paa Gangen. Han var høj, tynd og lemmedaskende med daarlig Holdning, blaa Øjne og en Næse, der stræbte mod Himlen. Han gloede hende lige ind i Ansigtet uden at hilse.

Hun havde omhyggelig beregnet Dagene og Postgangen. Den Morgen, hun havde ventet det, kom Felsens Svar. Portnersken bragte det og saa nysgerrigt paa Helen; det var det første Brev, der var kommen til hende i den Tid, hun havde boet i Huset. Helen sad med det i Haanden og turde ikke lukke det op. Til sidst tog hun Mod til sig. Inden i laa hendes Fortælling, fra øverst til nederst streget over med røde Blyantsstreger. Oppe i det ene Hjørne var skrevet: om igen! — intet andet, ingen Hilsen, ingen Forklaring, ingenting.

Hun havde kylet den paa Gulvet. Hun gik op

og ned i Værelset og græd af Arrigskab. Hun hadede Felsen. Den arrogante indbildske Herre, der vovede at behandle hende, som om hun var en Skoletøs. Var det den Maade, han vilde hjælpe og støtte hende paa, saa skulde han hellere have ladet hende sejle sin egen Sø. Hvad Ret havde han overhovedet til at blande sig ind i hendes Liv? Hun kastede sig paa Sengen for med Puderne at dæmpe Graaden, der arbejdede sig større. Hun havde faaet Hovedpine.

Et Par Akkorder blev slaaet an inde ved Siden af. Hun foer op. Skulde han nu oven i Købet til at spille. Hun holdt det ikke ud, det gjorde saa ondt i hendes Hovede. Men blødt og indsmigrende sneg Musiken sig ind til hende, dulmende og dæmpende lagde Tonerne sig over hendes ophidsede Sind og dødede hendes Trods. Hun sank tilbage igen. Graaden var bleven mindre voldsom. Hun laa med lukkede Øjne og græd stille. Det var hende, som om en mild Haand sagte strøg hen over hendes Pande og dyssede hende til Ro. Musiken skiftede, den blege Ømhed fik Glød og Farve, og ukendte Længsler drog ind i Helens Sjæl. Tonerne frigjorde Tanker, der havde ligget og dæmret hos hende, og gav dem Liv. For første Gang følte hun i sig Trangen til at skabe, og Trangen blev stærkere og voksede til en Magt. Akkorderne blev ri-

gere og svulmende, det var Ungdommen, der fyldte dem ud, Glæden over at være ung og eje Ungdommens Kraft til at stræbe fremad og opad.

Musiken tav. Helen havde rejst sig, der laa Glans over hendes Træk. Hun tog Manuskriptet op fra Gulvet og rev det midt over, saa kastede hun Stumperne ind i Kaminilden. Med rolige sikre Skridt gik hun hen til Bordet foran Vinduet, tog noget Papir frem, satte sig ned og begyndte at arbejde.

Fra den Dag var Helen ikke mere alene. Nordmandens Musik blev hendes bedste Selskab. Naar han begyndte at spille, lagde hun Pennen fra sig, lænede sig tilbage og lyttede. Af og til kunde det hænde, at Akkorderne endte i endeløse Skalaer, op og ned, ned og op, i Timevis. Saa tog Helen sin Hat og Kaabe og flygtede. Det var forøvrigt sjældent, Fliden var aabenbart ikke hans stærke Side. I det hele taget var hans Liv ikke synderligt regelmæssigt; ofte blev Helen vækket ved, at han sent om Morgenen kom bragende op ad Trappen og endnu oftere forkyndte en ivrig Hvisken og dæmpede Latterudbrud, at han ikke altid yndede at tilbringe Natten ene i sin Seng.

Men Helen beklagede sig ikke over sin forstyrrede Nattero, hun gik i en stadig Skræk, for at han skulde flytte. Hun kunde ikke mere undvære hans Spil, det var bleven en Del af hendes Liv. Hun

havde vænnet sig til, naar hun mødte ham paa Trappen, at smile frygtsomt; han maatte forstaa det som en Tak, syntes hun. Men han forstod det helt anderledes. En Dag, da ha nstrejfede forbi hendes sædvanlige Smil, greb han hende om Livet, trak hende ind til sig og kyssede hendes Øre. I samme Nu slap han hende. Med rap Haand havde hun plantet en smældende Lussing paa hans Kind; ildrød og rystende stod hun foran ham. »Fy! Fy!« det var alt, hvad hun kunde faa frem. Hendes Øjne tindrede af Vrede. Inderlig skamfuld luskede han af. Samme Aften spillede han længe, skønnere end nogensinde før. Hun opfattede det som hans Maade at bede om Forladelse paa. Alligevel kiggede hun altid siden forsigtig ud over Gelænderet for at forvisse sig om, at Trappen var fri, inden hun begyndte Nedstigningen.

Det var en af de uhyggelige Morgener i Paris, naar Kulden ruger kold og klam over de mange Tage og Regnen trøstesløs siver gennem Gaderne, Helen laa endnu i Seng og stirrede modløs ud paa den triste, ensformige Himmel, der lukkede over Verden, som et grimt, graat Grydelaag. Portnersken kom ind til hende. »Det er galt med Herren derinde,« fortalte hun, »han ligger og ryster, og hans Øjne lyser saa underligt. Jeg kan ikke forstaa, hvad han siger, han snakker hele Tiden kun sit eget Sprog.

Vil Mademoiselle ikke gaa med ind?« Uden at betænke sig tog Helen en Morgenkjole paa og fulgte med Konen.

En grænseløs Uorden herskede inde paa hans Værelse. Gulvet saa ikke ud til at komme i hyppige, intime Berøringer med en Fejekost. Paa Væggene var fra øverst til nederst Blyantstegninger i alle Størrelser heftede op med Tegnestifter uden Plan og Orden; paa alle Borde og Stole væltede sig et Kaos af Noder og Bøger; fortyggede Cigarstumper og afgnavede Cigaretkadavere flød over alt, henne i et Hjørne stod et Batteri af tomme Flasker, paa Klaveret var klæbrige Rande efter varme Toddyglas.

Helen saa straks, at han maatte være rigtig syg. Han kastede sig frem og tilbage i stærk Feber og talte vildt. Af og til gennemrystedes han af en styg, tør Hoste. Med en Myndighed, der forbavsede hende selv, befalede hun Portnerkonen at hente Vat og raa Is. Da hun var borte, fandt Helen frem et Spritapparat. Hun lavede varmt Omslag til, og fik ham bedre lagt til Rette. Lidt efter lidt faldt der mere Ro over ham. Men Feberen holdt sig. Hele Dagen sad Helen ved hans Seng og skiftede de isafkølede Tørklæder paa hans Pande. Først henad Aften blev han klar. Han saa paa hende, som om det slet ikke forundrede ham, at hun sad

hos ham. »Skal vi to være Venner?« spurgte han. Helen nikkede. Saa lukkede han Øjnene og faldt i Søvn. Helen listede sig ind i sit Værelse, tog sit store Rejsetæppe frem, hæftede det om sig og gik saa tilbage til sin Plads. Hele Natten blev hun hos ham.

Næste Morgen var han meget bedre. Han kunde sidde op i Sengen og spise. Han fortalte om sig selv. Han hed Sven Pettersen og var Søn af en fattig Familie med mange Børn oppe i Vestnorge. Allerede, da han var Dreng, blev hans Talent opdaget. En Slægtning — lidt langt ude — en af Kristianias største Børsmænd, havde taget sig af ham og ladet ham uddanne. Sven hadede den saakaldte Onkel, som kun saa paa sin egen Fordel og havde benyttet sig af Drengen til at spille Kunstmæcen og Velgører for at blænde sine Bysbørn. Det var ogsaa ham, der havde sendt Sven til Paris for at lade ham fuldende sine Studier, men derovre, hvor ingen saa det, holdt han ham meget knapt. I de senere Aar var det alligevel ikke lutter Nærighed, Forretningen var begyndt at gaa tilbage, der maatte spares paa alle Ender og Kanter. Men han var nødt til at holde Sven i Paris, det var et Kreditspørgsmaal. Det værste var, at Sven hvert Øjeblik var læns. Man var kommen saa dybt ind i dette Rangleri, forklarede han, det kostede. Der

var ogsaa det gale, at han taalte det heller ikke, hans Helbred var usselt. Saasnart han blot i nogen Tid havde slaaet sig lidt løs, fik han straks et af disse forbistrede Anfald. Men hvad skulde han gøre? Han maatte da for Fanden nyde sin Ungdom, og de smaa franske Pigebørn var saa uimodstaaelig søde.

Efter et Par Dages Forløb var han paa Benene og Helen igen inde hos sig selv. Men hendes Forladthed var overvunden, hun havde et Menneske, hun kunde tale med og som i Timevis med en lang Pibe i Munden kunde sidde taalmodig og høre paa hendes Udgydelser. Naar han syntes, at hun var altfor bedrøvet, satte han sig til Klaveret. Ved Siden af Instrumentet laa en stor Pude paa Gulvet, der kastede Helen sig saa ned. Hun trak Benene op under sig, lænede sig mod Klavervæggen, lukkede Øjnene og fik Mod og Begejstring af hans Spil. Bag efter var det gerne hende, der maatte ildne ham op til at være flittig og arbejde frem. Men det vilde ikke rigtig gaa, han morede sig for meget. Naar han i nogen Tid havde buldret for vildt, og Hosten tog paa at blive skarp, kunde hun prøve paa at formane ham. Han stod da i hele sin Længde tilsyneladende ganske sønderknust foran hende. Men næste Morgen var der gerne stukket ind under Døren en sprudlende grinagtig Tegning

af en spids, moraliserende Helen. Saa lo hun og trak paa Skulderen.

En Mørkningstime, da hun sad paa sin Yndlingsplads, og Sven spillede, kom en af hans Venner brasende ind. Han saa forundret paa Helen, løftede Øjenbrynene til Vejrs og hilste overdrevent ærbødigt. Han vendte sig til Sven med et forstaaende Smil:

»Undskyld, at jeg forstyrrer. Jeg gaar med det samme.«

Sven havde rejst sig.

»Du tager fejl, sagde han roligt. »Frøken Rothe er for mig ingen Kvinde, hun er min Kammerat.«

Vennen blev der om Aftenen, og da han gik, havde ogsaa Helen og han sluttet Venskab. Den ene blev til mange, alle Svens Venner blev ogsaa hendes. Det var mest Kunstnere og Journalister, allesammen Franskmænd. Nordmændene i Paris var nogle Torsk, erklærede Svend. Den Glæde, hvormed hun kom enhver ny i Møde, vandt dem alle. Det rolige, kammeratlige Forhold, der var mellem de første, strakte sig videre til de andre. Der blev talt og diskuteret frit og usnærpet i hendes Nærværelse, men det faldt ingen af dem ind at fornærme hende; den Ro, hvormed hun færdedes iblandt dem, som om det var ganske selvfølgeligt, at hun gik der ene mellem de mange Mænd,

kvalte ethvert Forsøg i Fødslen. At hun følte sig saa fri og sikker overfor dem, var fordi al Erotik paa dette Tidspunkt var hende fremmed, den var stængt bort og gemt væk bag hendes store Kærlighedsskuffelse.

Kun naar de havde Modgang og Sorger, huskede de paa, at hun var en Kvinde. Saa kom de og lagde Hovedet i hendes Skød for at græde ud, og hun sad og lod sine Fingre glide gennem deres Haar og følte for dem, som om de var hendes store Børn.

Ved Kammeraternes Haand steg hun ud i Livet, det store levende Liv, som hun i sin Ensomhed havde længtes saa stærkt imod. Midt i det stod hun, ombølget af deres Kampe, deres Stræben og deres Lidenskaber. Det var Mennesker, der arbejdede og virkede, der jagede frem, baaret af den rastløse Udvikling i det Kulturens Brændpunkt, hvori de levede. De aabnede Vejen til Skønheden for hende. De førte hende til Verdensstadens rige Kunstskatte, oplod hendes Øjne og lærte hende at eje dem. Hun kom til at elske det Paris, der før havde gjort hende bange. Hun tilegnede sig dets Skønhed. Hun fyldte sig med Indtryk og Glæde.

Helen var en tilbedende Natur, havde hun levet i Middelalderens Mystik, var hun gaaet med Haardugsskjorte og havde brugt Svøbe. Hendes Ung-

doms Afgudsbilleder var sunkne i Grus, fra det Øjeblik var hendes Tilværelse bleven rodløs, og hun var vanket om som i Dvale. Nu blev Skønheden hendes Guddom og dens Dyrkelse hendes Liv. Alt Had og al Bitterhed klaredes og sank til Bunds, fra sit nyopdagede Skønhedsrige saa hun langt, langt ud over Menneskene. Hun saa dem saa uhjælpelig smaa og krybende, Medlidenheden groede frem i hendes Sjæl og hun vidste, at hun elskede dem. De maatte ikke blive dernede i deres ynkelige Lidenhed, hun vilde drage dem op til sig — alle —. Hun vilde skænke dem af sin rige Skønhedsglæde og gøre dem større. Hendes Arbejde havde faaet et Maal.

Men af alle Kunster blev Musiken den, hun elskede højest, og af alle Vennerne blev Sven den, der var hende kærest.

— — — —

En af Kammeraterne havde fundet ud, at det kneb med hendes Finantser. Der blev lagt Raad op, og det lykkedes dem at skaffe hende nogle Oversættelser. Flere Timer tog de hende dagligt, men den regelmæssige Pligt gav hende den Arbejdsvane, hun hidtil havde manglet. Den Bog, hun skrev paa, skred rask fremad. Da Foraarssolen sendte sine første Straaler ned paa Pariserasfalten, gik Helen igen paa Posthuset med en Sending, der bar Felsens

Adresse. Denne Gang fik hun ikke sit Manuskript tilbage. Felsen skrev et langt Brev til hende. Hun havde udviklet sig langt hurtigere, end han havde ventet. Enkelte Partier af Bogen var helt gode, men den havde til Gengæld ogsaa sine store Fejl. Han paaviste dem, og Helen maatte indrømme, at han havde Ret. Han sluttede med at sige, at han havde aftalt med Forlæggeren straks at lade den gaa i Trykken.

Febrilsk imødesaa hun Anmeldelserne. De blev helt forskellige fra første Gang, næsten almindeligt rosende. Alle vare enige om, at Bogen gav Løfter for Fremtiden.

Helen skrev hjem efter Penge, hun havde forlængst faaet Øjet op for Arbejdets praktiske Betydning. Hun sank ikke ned til at spekulere i sine literære Frembringelser, men Bevidstheden om det økonomiske Udbytte var hende en Glæde til under Arbejdet. Hun var kommen til at holde af Penge, fordi de var hende et Middel til at omgive sig med den Skønhed, hun tørstede efter.

Denne Gang lukkede de Døren til Italiens Herligheder op for hende. Ud paa Efteraaret rejste hun og blev Vinteren over under den blaa dybe Solhimmel. I fulde Drag indaandede hun Æventyrlandets Dejlighedsfylde. Hun skrev til Felsen, lange Breve, som var et eneste Knæfald for alt det vid-

underlige, der omgav hende. Hun kunde ikke andet, hun maatte fortælle om det til En derhjemme.

Hjemme — underligt nok, i al denne yppige Skønhedspragt følte Helen for første Gang Hjemve. Til Tider kunde det suge hende om Hjertet af Længsel efter Nordens blege, hemmelighedssvangre Lys, der gemte sig bort under Træer og Buske og dryssede Tusmørke over Menneskenes Vilje og Handlinger. Hvor hun saa hen, stormede Indtrykkene ind, hun fik ikke Tid eller Ro til at samle dem og den evige, valne, milde Fred oppe i Danmark stod for hende som en Hvile.

Da hun kom tilbage til Paris, havde hun med sig en Bog, som var bleven til mellem Sydens glødende Blomster og solgyldne Druer. Den blev endelig det Værk, hvormed det skulde lykkes hende at slaa igennem. Fra den ene Dag til den anden havde Navnet Helen Rothe faaet Klang.

»Den Bog er ikke dansk,« skrev Felsen til hende, det var hans eneste Indvending. »Nu kan De komme hjem,« tilføjede han.

Hun pakkede sin Kuffert og rejste. »Jeg kommer igen,« var de sidste Ord, hun raabte, og hun hang ud af Kupévinduet og viftede og viftede saa længe, hun endnu kunde se et Glimt af Vennerne paa Perronen.

— — —

I Kjøbenhavn var Felsen og Herliffs mødte for at tage imod hende. Hun blev lidt forundret ved at se Familien. Saa kom hun til at huske paa, at hun nu havde et Navn, og et Genskin af den gamle Bitterhed dukkede frem i hende.

Hun forestillede Felsen. Onkelen gjorde en Grimace, som om han havde bidt i et surt Æble, og hilste med afmaalt Høflighed.

Tanten omfavnede hende kærligt.

»Velkommen tilbage, søde Barn. Ja, Du kommer vel op til os?«

»Ja Tak, Tante, en af de allerførste Dage.«

»Nej, jeg mener nu med det samme. Dit gamle Værelse staar parat til Dig.«

»Det var pænt af Dig, Tak skal Du have, men jeg foretrækker at tage ind paa et Hotel, indtil jeg faar mine Sager ordnede. Jeg maa have mit eget Hjem, ser Du.«

»Hvad mener Du? Du tænker da vel aldrig paa at bo alene, det er Du virkelig altfor ung til. Det kan ikke paa nogen mulig Maade gaa an.«

»Ikke?« svarede Helen og saa roligt smilende paa hende. Hun morede sig. Dette her var jo aldeles Hjemkomsten i Sudermanns »Hjemmet« om igen.

Da Vognen med hende og Felsen svingede om Hjørnet til Vesterbros Passage, saa hun Onkelen

og Tanten bane sig Vej gennem Mylderet oppe ved Stationen. Hvor var de bleven gamle i de Par Aar, hun havde været borte! Hendes magre Elegance var bleven bøjet, og han sjokkede udslidt, ved hvert Skridt sank han ned i Knæene. Hun tænkte, at det var to Menneskeliv, og hun fik saa inderlig ondt af dem.

Hun vendte sig bort. Hun havde paa Følelsen, at Felsen ikke vilde kunne forstaa de Taarer, som hendes sentimentale Medlidenhed kaldte frem i hendes Øjne.

Niels Felsen arbejdede sig op ad Trappen, ganske langsomt for ikke at miste Vejret. Den Trappe var ham en stadig Selvovervindelse, han var indolent, det var en Naturfejl, han omhyggelig plejede.

Da han var kommen helt op, standsede han et Øjeblik, tog sit Lommetørklæde frem og trykkede det let mod Tindingerne, som Opstigningens Anstrængelser havde gjort svagt fugtige. En sød Parfumeduft spredte sig ud over Trappegangen og tabte sig nedefter. Saa lod han Blikket mekanisk glide ned over Pladen: Helen Rothe stod der, intet andet. Naa, det behøvedes for den Sags Skyld heller ikke.

Han ringede.

En sagtmodig, halvgammel Pige lukkede op. Stilfærdigt hjalp hun ham Frakken af. Saa forsvandt hun og overlod ham til sig selv. Inde fra lød dæmpede, tankeløse Klaverakkorder. Han saa flygtigt i Spejlet og konstaterede med Velbehag sit uangribelige Ydre, det uregelmæssige, karakteristiske Ansigt med det kloge, observerende Blik og

den overlegne Spot om Munden, den dadelløse, soignerede Paaklædning og de hvide, velplejede Hænder, som de fleste af Kjøbenhavns rige Bourgeoisidamer havde drømt om at faa Lov til at smykke med funklende Ringe.

Han gik ind.

Henne i Sofaen sad Helen og lyttede eftertænksomt til en robust Franskmand med stort, blondt Skæg og en Overflod af smaa, røde Filipenser. Han talte ivrigt og alvorligt. Ved Klaveret sad Sven Pettersen og drømte med store fraværende Øjne, medens hans Fingre mekanisk glede hen over Tangenterne.

Helen tilkendegav med et Nik Felsen, at hun ikke vilde forstyrres.

»Er der noget,« spurgte han.

»Ja, ikke saa lidt. Jeg har været flittig.«

Han gik ind i det næste Værelse, tog en Cigaret fra et lille Rygebord i det ene Hjørne, tændte den over Lampen og satte sig magelig til Rette i den brede Lænestol foran det mægtige Egetræsskrivebord, der stod midt ud paa Gulvet.

Felsen elskede dette Hjem, elskede de store, lave Rum, der laa fornemt isoleret, et Stykke skudt ind paa Taget. Man kunde ikke se Gaden, anede den kun gennem den døende Summen, der steg op fra det myldrende Liv dernede. Bag de aabent-

staaende Kakkelovnsdøre flammede knitrende Brændeknuder, hvis milde Varme smygede sig blidt ind om Legemet og fik det til at glemme det haabløse Vinterslud udenfor. De mange lave, bløde Lænestole strakte længselsfuldt Armene frem for at fange til Hvile. Rundt om laa blege Silkepuder og dybe Skindtæpper og lunede. Overalt var der Blomster. De stod i høje Vaser med lange Stængler og Bægere, der udsendte en døvende Vellugt, og i lave Skaale med en Rigdom af Farver i vage, vigende Nuancer eller stormende, grel Jubel. Og Blomsterne fortalte paa Trods af Tobaksrøgen, der i graaligt Dis laa tæt over Stuerne, at det var en Kvinde, som levede og virkede mellem de tæppebehængte Vægge.

Som for bedre at gøre sig sit Velvære bevidst gav Felsen sig til at reflektere over sine Omgivelser. Han forundrede sig over, hvor stilløse Stuerne i Grunden var, naar man gik ind paa Enkelthederne. »Pêle-mêle Stilen,« forklarede Helen leende sit Møbleringsprincip. Solide Chatoller i ærværdigt Mahogni stode Side om Side med pralende, luegyldne Rokokoborde, brede Divaner strakte sig dovent ved Foden af stive, bureaukratiske Empirestole, paa Væggen hang gamle, sære, længst forglemte Musikinstrumenter og spejlede sig i det moderne Kabinetsflygels ubesmittede, sorte Lak-

flade, kjøbenhavnsk Porcellæn skød sine rene, ædle Former i Vejret midt imellem hæsligt grinende, forvrængede Kina-Guder; oppe i en Krog hang et Par raat tilskaarne, finske Træsko over et gammelt Kobberstik, signeret med et af de store italienske Mesternavne.

Dette Hjem var helt Helens, skabt af hendes Evne til at samle og bøje alt ind under et fuldt og udelt Helhedsindtryk. Saaledes var hun ogsaa selv. Alt hvad hun mødte paa sin Vej af skønt og grimt, af betydeligt og smaaligt, tog hun op; intet lod hun ligge, og ud af Tilværelsens skrigende Modsætninger, dannede hun den rolige bevidste harmoniske Personlighed, som man maatte holde af.

Helens Stuer talte. Hvert Møbel, hvert Billede, hver ubetydelig lille Ting var en Faktor i hendes Liv. Felsen plejede ofte, naar de i en Mørknings-time sad ene sammen, i Flæng at tage en af de tilsyneladende hensigtsløst sammenhobede Smaa-ting, lægge den i Helens Haand og bede hende fortælle. Saa fortalte hun Tingens »Historie«, fortalte de Minder, der knyttede sig til den, og fremmede Menneskeliv med deres Glæder og Sorger, deres frejdige Lidenhed og uendelige Latterlighed steg frem og befolkede Halvmørket. Af og til kunde den Varme, der gærede inde bag den medlidende Ironi bryde igennem; saa ligesom følte han, at hun

blev bleg og at hendes Øjne fik Glans. I saadanne Øjeblikke forstod han, at han var uretfærdig, naar han flot affejende kaldte Helens ofte gentagne Ord: »Mine Venners Liv er mit eget« for en sentimental Frase.

Vennerne — han hadede dem saa inderligt disse Venner. Han havde gjort alt for at drage Helen ind i sin Kreds; hun hørte jo dog hjemme i dens skabende Fordomsfrihed. Hendes skarpe Vid, hendes altid vaagne Slagfærdighed vilde have sikret hende en fremskudt Plads, og han havde Lyst til at glimre med hende; han følte hende lidt som sin Ejendom, fordi det var ham, der havde opdaget hende og drevet hende frem. Han blev aldrig træt af at drage til Felts mod disse Han-Mennesker, der troppede op fra alle Jordens Ender og Kanter for i længere eller kortere Tid at brillere mere og mindre, som oftest mindre, med deres Fremmedhed og derpaa igen forsvinde ude omkring i Verden. Og saa var der det, at her glippede hendes Samlingsevne. Disse forskellige Mennesker af forskellige Nationaliteter med deres forskellige Tankesæt og Livsanskuelser voksede ikke sammen. Alle søgte de kun ét, hende. Hun forstod dem, fordi hun vilde forstaa, men indbyrdes mellem hverandre blev de altid ved at være fremmede. Klogt var det af hende, bansat klogt. Hun sørgede for at

komme tæt ind paa Livet af dem, helt til Bunds i deres Tanker og Rørelser. Det var naturligvis det, der gav hende den Frodighed til at blive ved at skrive, medens han efter hver Bog gik flere Aar og følte sig tom. Men alligevel — morsomt var det ikke, især ikke naar man som han stod saa dumt ubegavet overfor fremmede Sprog. Derfor var han altid højst uoplagt paa hendes, som han kaldte »kosmopolitiske« Aftener, og bagefter kunde han ødsle al sin flænsende Haan paa denne »Zigøjnertilværelse«!

Men Helen var ubøjelig.

»Jeg føler det som en Slags Mission. Ser De, Felsen, hvis De kendte den forjagede Beklemthed, der kommer over En, naar man staar ganske alene midt i et fremmed Land, hvis De vidste den Længsel, man kan faa mod et Menneske, der vilde give En en Almisse af blot et lille Kvarters hyklet Interesse, saa vilde De forstaa mig. — Men jeg vil ikke gøre mig bedre, end jeg er. Det er ikke uegennyttig Næstekærlighed altsammen. Der er for mig noget betryggende i at vide, at der rundt om i Verden sidder Mennesker med aabne Arme og venter paa mig. Jeg har en Rædsel for at være alene, jeg maa have Venne-Ansigter om mig, hvor jeg saa gaar. — — Og saa er der det herlige, at deres Liv og Forhold ligger paa Afstand. Jeg kan

høre dem, følge dem, men selv staar jeg velsignet dejligt udenfor al Vrøvlet. Derfor vil jeg ikke være intim med mine Landsmænd. Jeg kan mødes med dem ved Fester eller paa en Kafé, med Glæde kan jeg tilbringe en Aften i deres Selskab, men jeg vil ikke have dem ind i mit Hjem og i min Fortrolighed; de ere mig for nær paa Livet. Derfor vil jeg heller ikke ind i Deres Kreds, om den saa nok saa meget rummer alt det, der har Klang og Styrke heroppe i Norden. Alene det Ord: Kreds, smager for meget af: Klike, og jeg vil ikke indrulleres. Jeg vil være fri.«

Og saa gik hun og bortstykkede sig selv til en Flok sammenløbne Turister. Felsen sad og saa sig gal paa Franskmandens røde Filipenser. Han havde opfanget enkelte Ord af hans Tales rivende Strøm. Sad han ikke og udviklede sine Giftermaalsplaner, og opremsede sin Tilkommendes Formuesomstændigheder for Helen, som han naturligvis først havde gjort mislykkede Forsøg paa at forføre! Uf! smudsig Race! Helen sad taalmodig og hørte til, hun smilede. Hun havde bøjet sig fremover og lagt sin smalle, gulligthvide Racehaand paa den mørke Bordflade. Felsen kendte hende nok til at vide, at det var dette, der fik hende til at smile i stille Farveglæde.

Han drejede sig helt om mod Skrivebordet saa-

ledes, at han ikke længere kunde se dem og samlede sammen alle de gule Ark, der laa og flød. Saa begyndte han at læse den store, myndige Skrift.

Han var den eneste, der fik Lov til at røre Helens Manuskript. Ellers maatte ingen komme til det. Hun stod fuldstændig uforstaaende overfor de Forfattere, der lod Brudstykker af de Bøger, de skrev paa, komme frem i Tidsskrifter og Blade. Der var for hende noget ublufærdigt over det. Hun forargedes, som naar hun saa en ung Moder kokettere med sit Svangerskab. Hun gav sig helt hen i sit Arbejde, lod sin Sjæls sarteste Strænge klinge igennem det og skabte Side paa Side med anelsesfyldt Jubel. Først naar det laa helt færdigt, skar hun med et raskt Snit den Mystik over, som bandt det til hendes inderste Væsen og gav det ud til Menneskene som sit fuldbaarne Barn, der hørte dem til.

Men hun holdt af, at Felsen fulgte hendes Værk, efterhaanden som det blev til. Hun havde vænnet sig til at betragte ham som sin Herre og Mester. For Felsen var det blevet en Trang. Med en til Pertentlighed skærpet Kritik læste han igennem; hist og her tilføjede han med sin lille, sirlige Gnidderskrift nogle Randbemærkninger, som Helen bagefter omhyggeligt overvejede og ofte tog til Følge. Rent ubevidst smigrede det ham saaledes at

censurere en Kollega, hvis Ry var i Færd med at overfløje hans eget.

Han rystede misbilligende paa Hovedet. Herre Gud, nu havde hun igen skrevet under Hypnose, som hun kaldte det, blot ladet Pennen flyve over Papiret for at læsse af alle de Tanker, og Stemninger, der trængte paa. Det var en Fejl saaledes at lade sig rive med. Han selv begik den aldrig. Han evnede altid at bevare den kølige Ro, der gav ham Tid til at veje, afpudse og afstemme hver eneste Sætning, saa der over det hele blev noget sluttet. Derved var han bleven den store, rammende Stillist. Men dette — det gjorde En nervøs, denne pludselige, afsnuppede Stakaandethed, der sprængte hele Bogens øvrige Form. Alligevel forandrede han ikke, han maatte indrømme, at der var noget betagende over det. Helen havde lidt Ret i at sige, at de Steder var de bedste i hendes Bøger.

Det ringede. Sven saa paa sit Uhr og rejste sig. Hans leddeløse Skikkelse slangede sig hen til Helen: »Det er en Landsmand af mig. Jeg sagde, han skulde komme herop.«

Helen nikkede. Han tog Stuen i tre Skridt, lukkede Døren op, stak en meget lang Arm ud i Entréen og halede Manden ind.

»Willy Wieck, og det er hende selv,« præsen-

terede han uceremonielt og trak sig derpaa udeltagende tilbage til sin Krog. I de Huse, hvor han kom til Stadighed — det var ikke mange, dertil var hans Optræden for stødende og formløs — havde han altid en bestemt Krog, som han gjorde til sin, og hvor han gemte sig hen, naar han ikke spillede. Der sad han saa ganske stille og gjorde Iagttagelser, der fik deres Udslag i skaanselløse Karrikaturtegninger, som han regelmæssigt ved Afskeden overrakte Husets Frue. Forøvrigt var han saa godmodig, som Dagen var lang. Hans Trang til Livsnydelse var ubændig og voldsom, men ved Siden af den, helt nede paa Bunden af ham, laa en dyb Melankoli, der havde faaet Magten over ham, hvis han ikke havde ejet denne stærkt udviklede, burleske Sans, som bar ham frelst over mange Skær.

Han havde en Gang ejet en Hund, som hed Hektor, og som han elskede som sit Barn. Saa blev Hunden syg og døde. Han tog sig det forfærdeligt nær; i Uger gik han og sørgede, stærkere og stærkere fik denne hans første Sorg Tag i ham. Saa reddede Helen ham ved en Dag at sige: »Skammer Du store lange Menneske Dig ikke ved at gaa og flæbe over saadan en lille tyk Hund?« Han forsvandt i sin Krog og lidt efter kom han frem med en kostelig truffet Tegning af sig selv og den døde, mæskede Hektor. Saaledes var han altid siden, al

den Modgang, han mødte, kulminerede og mistede sin Braad, saasnart det var lykkedes ham at faa Øje paa noget komisk i den.

Han var meget hos Helen. Det meste af den Tid, han ikke ofrede paa sin Kunst og sin bedste Glæde, Kvinder, gav han hende.

Med et hurtigt omfattende Blik havde Helen søgt at danne sig en Opfattelse af Wieck. Han var af Middelhøjde, men saa spinkel bygget, at han gjorde et meget mindre Indtryk. Hans Skuldre skraanede stærkt til Trods for Frakkens bødende Vat-Udstopning. Hovedet var regelmæssig skønt; Næsens noget bøjede, fine Linie vakte hos Helen det samme Velbehag, som naar hun betragtede en gammel pompejansk Vase; det lyse Overskæg var skilt og kæmmet til Side over den klassisk tegnede Mund; de store Øjelaags lange, lyse Vipper slørede et Par Øjne, der var tunge, som af opdæmmede Taarer; der laa i dem et Udtryk, som hun ikke kunde faa fat paa. Han maatte være ung, et Par og tyve Aar allerhøjst, anslog hun. Han var tydelig forlegen, men skjulte det bag en tilbageholdende Stivhed.

Helen rejste sig og bød ham Velkommen. Saa prøvede hun en Del ligegyldige Spørgsmaal, han svarede fyldestgørende og korrekt, men for hvert Svar hyllede han sig tættere ind i sin beskyttende

Stivhed, og ethver Forsøg paa at slippe uden om de banale Indledningsfraser prellede af.

Felsen befriede hende. Han var bleven færdig med de gule Ark og havde siddet lidt og nydt hendes begyndende Fortvivlelse, inden han bestemte sig til at handle. Saa slentrede han højmodig ind i Dagligstuen, lod sig synke ned i den Lænestol, han inde fra det andet Værelse havde udset sig, og docerede:

Det var Livsløgnen, han forherligede. Menneskene skulde lære at elske Løgnen. De maatte se at komme bort fra de forvrængede Ideer, hvortil den blege Jøde i Palæstina havde nedlagt Spiren, og som vare voksede sig store gennem Aarhundreders religiøs Atavisme. Det viste sig jo ogsaa, at den Samfundsmoral, der var bygget op med den saakaldte Sandhed til Grundlag, gjorde Løgnen til en Nødvendighed. Men man skulde ikke liste om den, som Katten om den varme Grød, og bilde sig selv ind, at man var saa uendelig sandhedskærlig. Tvært imod — den, der bevidst akcepterer Løgnen og forstaar at betjene sig af den, sidder inde med de største Muligheder til at skabe sin individuelle Frihed. Var der noget, der kunde omvende ham til Troen paa en personlig Djævel, saa maatte det være selve Evangeliets Betegnelse af Satan som »Løgnens Fyrste«.

Franskmanden, der lige siden Wieck kom havde følt sig tilovers, og kun forstod meget lidt Dansk, havde sat sig til at blade i en Bog. Felsen blev irriteret, han var vant til en almindelig forarget Anerkendelse, det ærgrede ham, naar det ikke lykkedes ham at komme i Kontakt med alle, der var i Stuen.

Han talte sig op, dyngede Eksempler paa Eksempler for at støtte sin Theori, klassificerede Løgnen og sagde Ting, som han vidste var gode og morsomme.

Ogsaa Helen hidsede ham. Hvorfor sad hun og saa paa ham med det drillende Smil om Munden, der tydeligt sagde: »Du poserer, gode Ven!« Men det lod ikke til, at hun vilde tage Øjnene til sig. Lidt efter lidt arbejdede han sig op til en saadan Arrigskab, at han midt i en Sætning brød af og rejste sig — der var nogen, der ventede ham hjemme.

Da han var gaaet, blev der en Pavse. De tilbageblevne Herrer havde en ubestemt Følelse af at have begaaet et Brud mod den traditionelle, internationale Kourtoisi. For at dække opfordrede Helen Sven til at spille. Lydig gik han til Flygelet, og Valkyriens mægtige, stigende Flammefinale løftede sig ud i Stuen. Helen lænede sig tilbage. Det var hende, som om hun saa Stuen fyldes med Toner, hun slap alle Tanker og gav sig hen.

Themaerne gled over, han spillede »Isoldes Liebestodt«. Pludselig brød han af, et Par skærende Dissonantser, og en af Fahrbachs gemeneste Valse vuggede sig hen under Loftet.

Helen foer sammen. Hun kom til at se over paa Wieck, han saa ud, som om han led. Hun rejste sig og gik hen til Klaveret. »Hold op, Sven,« bad hun. Han standsede og saa op paa hende, om hans Øjne laa dybe Skygger.

Helen bøjede sig ned og trykkede et let Kys paa hans Pande. Hun kendte den pludselige Angst for Døden, der kunde komme over ham, siden Lægen havde sagt ham, at han var uhelbredelig brystsyg. Men hun vidste, at i hans oprevne Øjeblikke var der kun et at gøre: at lade ham være i Fred. Hun satte sig hen til Wieck og gav sig til at konversere febrilsk, inderlig overtydet om, at han var umulig at trække op. Hun stjal sig til at se op paa Uhret, Minut efter Minut sneg sig hen, uendelig langsomt. Hun sad og fik Længsel mod sit Skrivebord og de gule Ark derinde. Endelig naaede den lange Viser frem. Med tung Malmklang slog Uhret elleve.

Franskmanden bad sig undskyldt. Han var nødt til at trække sig tilbage, endnu i Aften skulde han skrive et Brev til sin Fader for at bede ham foretage det afgørende Skridt i hans Navn.

Wieck rejste sig, stadig korrekt.

»Saa følger vi vel med, Sven.«

Helen gjorde intet for at holde dem tilbage. Ude i Entréen stak Sven en Papirslap til hende. Det var et Billede af hende selv, flygtig skitseret. I Haanden holdt hun en Bue, der aabenbart lige havde afskudt den Pil, som havde boret sig ind i Siden paa en ung Kronhjort. Dyret var styrtet til Jorden midt imellem to Træer; dets Hoved var løftet i Vejret, og nogle Streger gav det en flygtig Lighed med Wieck.

Ja, rigtig — der var det Udtryk i hans Øjne, hun ikke havde kunnet forklare — et anskudt Dyr.

Hun lo. Skulde det lille, kedelige Menneske virkelig være forelsket?

Helen havde været oppe hos Sven for at forhøre sig om Wieck.

Under et af hendes hyppige Besøg i Paris havde han erklæret, at han nu til Vinteren agtede sig til Kjøbenhavn. Forholdet til »Handelssnuden« deroppe, som han betegnede Onkelen, blev mere og mere spændt, efterhaanden som Pengene, der blev sendt, blev færre og færre. Der var ikke andet for ham at gøre end at se at komme til at staa paa egne Ben. I Paris kunde det ikke nytte, Konkurreneen var for stor, og Smaapigerne for lokkende. Bedst var Udsigterne oppe i Norden, men til Kristiania vilde han ikke. »Det var et Hul«, afgjorde han. Det kunde være tidsnok at komme derop, naar man først var naaet saa vidt, at man havde et Navn og kunde imponere Rakket. Han mente, at Kjøbenhavn foreløbig vilde være det bedste.

Helen var bleven straalende glad. Da hun kom hjem, støvede hun Byen rundt for at finde et Sted, hvor han kunde bo, det maatte absolut være i Nærheden af hende. Hun var saa heldig at finde et Par Værelser, der laa tilstrækkelig ugenert —

hun kendte hans Fordringer — i sin egen Gade. Det var saa uhyre nemt.

Da han var kommen, gik der ogsaa sjælden en Dag, uden at hun stak over til ham. Saa sad de gerne og opfriskede den Tid, da de fandt hinanden som to fattige, skandinaviske Lus midt i det store Paris. Helen kaldte det »Ungdomsminder«. Hun var bare seks og tyve Aar, men hun følte sig gammel. Hun havde levet saa voldsomt og aandelig stærkt. Baudelaires Ord: »Jeg har flere Erindringer, end om jeg var tusinde Aar,« passede godt paa hende, syntes hun.

Lidt af Ungdommen var der alligevel igen. Den sad og lurede et eller andet mystisk Sted, og naar hun var sammen med Sven, smuttede den ud. Han var saa velsignet ukultiveret. De kunde vrøvle og le og le og vrøvle i det uendelige om ingen Verdens Ting. Det var Helens bedste Hvile.

Han spillede Øvelser, da hun kom, støt og ihærdigt.

»Hvad Fanden vil Du?«

Det var hans sædvanlige Velkomsthilsen. Helen lod, som om hun ikke hørte det. Hun satte sig i Gyngestolen.

»Det er svært, saa Du er bleven flittig.« —

»Er nødt til det,« kom det lakonisk. Han havde hentet sig Øl henne i Krogen og skænkede op.

»Jeg er bleven engageret, Du — en stor Tournee hele Evropa rundt. Den begynder til Foraaret. Sven Pettersen skal til at blive berømt nu. Saa faar han da noget for sine Penge, Snobben deroppe.«

Helen svarede ikke. Hans Stridigheder med Onkelen var et Æmne, hun adskillige Gange havde faaet udtømt.

»Hør, hvem er denne Wieck?« spurgte hun.

»Egentlig ingenting. Han gaar paa et Handelskontor for at uddannes. Hans Fader er Præst oppe et Sted i Nærheden af os. Moderen har Penge, mange Penge. De er svært pietistiske anlagte i hans Hjem. Det er heldigt for Sønnen, at han kom ud, ellers var han bare bleven Idiot!«

»Men hvorledes er han selv?«

»Han selv? Han er mageløs køn, synes Du ikke? Og saa spiller han meget ordentligt.«

»Det er ikke det, jeg mener.«

»Naa, saadan moralsk. Ja ser Du« — han tog et Blyant og ridsede et Skraaplan op paa et stort Ark hvidt Papir, der laa paa Bordet — »kan Du se, her ligger jeg« — han afsatte et Punkt ved Enden af Planet — »der oppe, næsten ved Toppen, bare rutschet ganske lidt ned, staar Du, og der« — han lavede en Prik helt oppe ved Randen af Papiret, langt oppe over Tegningen — »der helt oppe i Himlen, der er han.«

Helen lo.

»Forresten er han forelsket i Dig.«

»Ja, det forstod jeg nok, at Du mente med Din Tegning forleden Aften, men det er noget Snak. Han kender mig jo ikke.«

»Han har set Dig paa Koncerter, det er mere end nok — færdig, Kære. Men jeg har sagt til ham, at det nytter ikke noget, og at Du ikke er af Kød og Blod, men af Sten.«

»Tak,« indskød Helen tørt.

»Du skulde alligevel tage Dig lidt af ham. Han er en fin lille Fyr, og han gaar saa alene omkring. Han trænger til nogen, han kan holde sig lidt til. Hele sit Liv har han været vant til at hænge i sin Moders Skørter.«

»Jeg skal i Theatret i Morgen Aften, saa skal jeg sende ham et Par Ord og spørge, om han vil med.«

»Ja, gør det.«

Helen rejste sig.

»Ellers vil jeg ikke noget, jeg har travlt. Nu gaar jeg.« —

»Ja, lad mig se det,« han havde allerede igen sat sig til Klaveret. »Du skal ikke komme herover i Morgen. Jeg faar Damebesøg,« henkastede han.

»Sven, Dit Helbred — —«

»Det er alligevel fløjten. Mere end nogle Aar kan jeg jo dog ikke gøre det.«

»Men hvis Du er forsigtig.«

»Forsigtig! nej, lad mig saa hellere dø med det samme. Præk ikke for mig, Helen. Du ved, det nytter ikke. Saa længe jeg endnu har Livet, vil jeg ogsaa have dets Glæder.« —

Helen sukkede og gik.

— — — —

Hun stod foran Spejlet. Hun var klædt paa, manglede kun at sætte en Rose i sit Haar. Hun blev staaende lidt med Armen løftet; hun nød Stillingen, den var smuk, den fremhævede Linjerne fra Skulderen ned til Hoften.

Helen elskede sit Legeme. I sit Soveværelse havde hun et stort Spejl, der gik fra Loft til Gulv. Foran det kunde hun om Morgenen, naar hun kom op fra Badekarret, i halve Timer staa nøgen og beundre sig selv. Der stod Glans om hende af spænstig Ungdom, hendes Legeme var aldrig naaet ud over de atten Aar. Helt kvindelige var Formerne ikke, de var for lidt rundede og havde for megen Karakter, der var noget af Drengen over hende, men Linjerne var rene og ædle, og hver Bevægelse var slank og smidig. Huden havde heller ikke Kvindens perlemorsagtige, svagt rosenrøde

Hvidhed, den var mindre vellystig, mattere og strængere.

Hun dyrkede sin legemlige Skønhed, hun valgte bløde, indsmigrende Stoffer, der lagde sig tæt ind til den og lod den træde æggende frem, og hun lempede Moden, hvor den gjorde Vold mod Naturen. Hun gik altid i mørke Dragter med enkelt Snit og i douce Farver, alligevel vendte Mændene sig om efter hende paa Gaden, og Kvinderne paastod, at hun gik udfordrende klædt.

Ansigtet tilfredsstillede hende mindre, der var noget kalmukagtigt over det, et Minde om Plebejerblodet paa mødrene Side. Men Øjnene reddede det, et Par underlige, skiftende Øjne. I Almindelighed var de vandblaa og rolige, lidt kolde i Udtrykket, men naar hun kom i Bevægelse, forandredes de langsomt, Pupillerne videde sig ud, og de blev store og sorte, men fik hun Sorg, var det, som om al Farven veg fra dem, og de blev blege.

Hun tog Haanden ned, kastede et sidste Blik i Spejlet og samlede Handsker og Kikkert sammen for at gaa ind til Wieck, der ventede i Dagligstuen. Hendes Gang var stolt i Bevidstheden om dens Ynde. Hvert af hendes Skridt vakte en svag Silkebrusen til Live. Denne dæmpede Raslen, der som en fjern Musik fulgte hver af hendes Bevægelser,

var hende en Nødvendighed. Ligesom Blomster hørte Silken med til Kvindens Skønhedspligt.

Wieck rejste sig, da hun kom ind, og saa beundrende paa hende. Han var i uimodsigelig Diplomatfrakke, lakerede Støvler og en Skilning, der røbede minutlang Omhu. Han havde en Vogn ventende nedenfor.

Det var et Tendensskuespil, der blev opført. Helen interesserede sig mest for de Stykker, der formede sig til et socialt Indlæg. Hun var i Frankrig bleven vant til at se Døgnets Spørgsmaal og Stridigheder blive behandlede paa Scenen. Hun syntes om det. Enhver Skaben bør have et Maal, en Hensigt. De store udødelige Genier tager Sigte paa alle Sider og alle Slægter gennem deres Fremstilling af det evigt menneskelige og de evige Typefølelser. Men hvor mange er det givet? Derfor havde hun Respekt for de Nutidsforfattere, der forstod at resignere, og indskrænkede sig til deres Samtid. Men de maatte vide at blotte dens Skrøbeligheder og kunne pege paa Vejen til Fremskridt, saaledes, at deres Værk fik praktisk Betydning. Det Stykke af Brieux, der gav Stødet til, at der i det franske Jernbanereglement indførtes en Forbedring af stor, human Betydning, var efter hendes Formening langt mere tilfredsstillende end et Drama som »L'Aiglon«, hvis hule Brask aldrig vilde naa videre end til at

stikke Øjeblikkets Middelmaadighed Blaar i Øjnene og indbringe sin Forfatter Millioner. Et Arbejde havde kun sit Værd ved den bevidste Villen, der laa bagved.

Wieck havde taget sin Stivhed med i Theatret. Ubevægelig sad han ved Siden af hende og fulgte med korrekt Opmærksomhed, hvad der foregik paa Scenen. Hans Ansigtsudtryk var nærmest høflig Kedsomhed. Det var utænkeligt, at Sproget kunde lægge ham Hindringer i Vejen. Var han dum?

Helen selv hørte aandeløs efter. Hun levede de Stykker, hun saa, som hun i sin Barndom havde levet de Bøger, hun læste. Men hun gav sig ikke længere hen uden Kritik. Tværtimod — netop gennem Kritiken blev hendes Nyden mere intensiv. Hver Bevægelse, der var ægte, hvert Tonefald, der var rigtig truffen, var hende en Kilde til Glæde. Fejlene og Manglerne bleve Skyggerne, der brødes mod Lyset, og Billedet trængte sig skarpt og klart ind i hendes Bevidsthed.

Da Tæppet faldt for sidste Akt, følte hun sig anstrængt og træt. Hun vilde gaa hjem, den kølige Aftenluft gav hendes Hjærne Hvile. Wieck bød hende Armen. Han var behagelig at have med. Han forstyrrede ikke med uvedkommende Spørgsmaal, og den Maade, hvorpaa han havde hjulpet

hende med Kaaben og banet hende Vej gennem Trængselen, forraadte, at han maatte have levet med en Kvinde, som han var vant til at vise Hensyn. Han spurgte, om hun ikke havde Lyst til at gaa ind paa en Kafé og spise til Aften. Hun rystede paa Hovedet. Sidde i et overfyldt, ophedet Lokale og se paa hans kønne Taushed, nej Tak! Hun havde givet Besked hjemme om, at der skulde ventes paa hende med The. Han gjorde hende vel den Fornøjelse at gaa med op?

Det var rart at komme hjem. Der var lunt og godt. Thebordet med den hvide Dug og den blaa Spritflamme under Kedelen lyste op mellem Dagligstuens mørke Gardiner. Helen lod Pigen komme ind og skifte hendes Sko. Saa gav hun sig til at sysle med Kopperne.

Wieck begyndte omsider at tø op under Indvirkningen af sine Omgivelsers Hygge. Han lænede sig utvungent tilbage og fulgte hende med sit Blik.

»Hvad er det for en ejendommelig Ring, De gaar med,« spurgte han.

»Det er et gammelt ægyptisk Smykke. Jeg har faaet den af en af mine Venner i Paris, der ligesom jeg har en Lidenskab for Alt, hvad der stammer fra en Kulturs overforfinede Forfaldsperiode.«

»Betyder den noget?«

»Mener De, om den er en Slags idealiseret Troskabslænke,« hun lo, »nej, jeg har endnu min Frihed i bedste Behold.«

Han saa lettet ud.

Theen var færdig. Hun bød ham Sukker og Fløde. Saa satte hun sig magelig, til Rette i Sofaen med sin Kop.

Han tog sin Tegnebog frem.

»Har De ikke Lyst til at se mine Forældre?«

Der var intet paa Jorden, Helen fandt mere idiotisk end at sidde og stirre paa Portrætter af Folk, som hun ikke havde fjerneste Kendskab til, men af Høflighed tog hun mod de Fotografier, han rakte over til hende.

Faderen saa ikke ud til at være Præst, han havde mere Sømandspræg over sig. Han var stærkt skaldet. Om Øjnene laa fine, godlidende Rynker, der bødede paa det haarde, ligesom tillærte Drag om den glatragede Mund. Ansigtet sluttedes af et fyldigt Skæg, der først begyndte ude paa Hagen. Moderen saa frem for sig med et Par kolde, skarpe Øjne; der laa noget strængt for ikke at sige ondt i hendes Udtryk. Haaret var skilt og kæmmet glat og sirligt til Side. Det, man saa af hendes Dragt, var kvækeragtigt tarveligt uden mindste Tilløb til lidt mildnende Forskønnelse. Selve Trækkene vare regelmæssigt smukke. Sønnen lignede hende.

»Deres Moder maa have været meget køn?«

»Hun er det endnu. Hun er saa fin og nydelig. Hun er ganske lille, meget mindre end jeg. Naar jeg kommer hjem, tager jeg hende altid om Livet, og snurrer hende rundt. Det driller hende. Saa skænder hun paa mig: »Willy! Willy! husk dog paa — — jeg er din Moder.« Det sidste Aar, jeg var i Norge, havde hun Lungebetændelse. Da hun begyndte at komme sig, bar jeg hende hver Dag paa mine Arme op og ned ad Trappen fra Sovekammeret og til Sofaen i Havestuen. Hun er saa let, saa let.»

»Holder De meget af hende?«

»Ja, der er ikke det Menneske i Verden, jeg sætter højere end min Moder — — De har ikke mere nogen Moder, vel, Frøken Rothe? Det er Synd for Dem — — Da jeg var ganske lille, syntes jeg, at min Moder maatte kunne gøre alt. Hun har tidt fortalt mig, at naar det var Regnvejr, saa kom jeg hen og sagde til hende: »Moder, det er saa kedeligt, at det regner. Kan Du ikke lave lidt Solskin?« — — Men hun kan ogsaa gøre meget. Jeg tror ikke, at det vilde være muligt at finde et eneste Støvgran i hele hendes Hus. Jeg har aldrig set hende ledig — — — De spurgte før, om jeg holdt af hende. Hvad vilde det være muligt andet? Jeg kunde jo ikke have en bedre Moder!«

Helen sad og fik Sympathi for det lille Menneske, hvis Øjne blev lysende, naar han talte om sit Hjem. Al hans Forlegenhed var fuldstændig borte.

— »Bliver Deres Fader ikke skinsyg, naar han mærker, at De holder saa meget af Deres Moder?«

»Min Fader« — — kom det lidt langtrukkent, og der lagde sig en Skygge over hans Ansigt — — »min Fader er ikke rask. Ser De, han har været Præst, og han var en god Præst, saaledes som en Præst skal være; de kom allesammen til ham, altid skulde han hjælpe og give Raad, ikke et Øjeblik paa Dagen var han fri. Saa skulde han prædike i to Kirker og holder Bønnemøder. Han skrev aldrig sine Prædikener ned, bare enkelte spredte Momenter paa en lille Lap Papir, og saa holdt han dem, helt ud af Hovedet. Al det har været for meget for ham. Hans Hjerne kunde ikke taale det — — —«

Han holdt inde. Der var Taarer i hans Øjne.

»Er han meget syg?« spurgte Helen deltagende. Hun havde rettet sig op og trøstende lagt sin Haand paa hans.

»Det gaar op og ned. Der er Dage, hvor han kan være næsten klar, til andre Tider er det noget rent forvirret Tøjeri, han siger. Han husker bedst det, der ligger helt tilbage i Tiden. Men min Moder maa stadig hjælpe ham. Hun maa klæde ham

af og paa som et lille Barn og se efter, at han ikke gør noget forkert. — Det er bedst for ham selv, naar han er daarligst; saasnart han er bedre, forstaar han sin Tilstand, og det er saa forfærdelig sørgeligt. Jeg husker saa tydeligt første Gang, jeg mærkede hans Sygdom. Det var nogle Regninger, Fader skulde tælle sammen. Jeg sad inde i hans Stue og læste. Pludselig tog han sig til Panden og sagde: »Jeg kan ikke«. Han skød Papiret over til mig. Rent forkert havde han skrevet alt op, og jeg begyndte at le til ham og gøre Nar. Han saa paa mig med et Blik, som jeg aldrig vil glemme. Saa smed han sig forover ned mod Bordpladen med Hænderne for Ansigtet og hulkede. Jeg havde aldrig før set min Fader græde. Om Aftenen tog Moder mig ind til sig og forklarede mig, hvorledes det var fat. — — — — De maa ikke være vred, Frøken, at jeg fortæller Dem alt det. Jeg kender Dem saa lidt; De finder det maaske underligt, at jeg plager Dem med mine Sorger. Men det gør mig saa godt at tale om det, og til Dem synes jeg, at jeg kan sige alt —«

»Det gør De Ret i, Wieck,« svarede hun varmt. »De skal altid finde mig rede til at høre paa Dem og hjælpe Dem, hvis jeg kan.«

I Tankerne indordnede hun ham allerede blandt sine Venner. Hun kunde ikke gøre for det, saa-

snart hun mærkede, at et Menneske trængte til hende, kom hun til at holde af ham, straks, øjeblikkeligt — det var en naturlig Refleksvirkning.

»Gaar De i Kirke?«

Spørgsmaalet undrede hende, det kom saa pludseligt.

»Paa en Maade, ja. Jeg holder af at dvæle i de hemmelighedsfulde Rum, der hæver sig højt over Tanken. Men jeg foretrækker de katolske Kirker. Den ejendommelige Luft under deres Hvælvinger, den ubestemmelige Blanding af Indelukkethed, frisk Blomsterduft og hengemt Røgelse, Symbolet paa Guddommens Tilstedeværelse, det evige, flakkende Lys foran Alteret, og den dæmpede Hvisken, der trænger ud gennem Skriftestolenes Tremmer — alt det fylder mig med en Stemning, der kommer nær op til det, man plejer at kalde Andagt. Men ellers, hvad man forstaar ved at gaa i Kirke — nej, det gør jeg ikke. Hvorfor vil De vide det?«

»Jo, for det er det eneste, der stiller sig mellem min Moder og mig. Hun er saa usvigelig sikker, saa overbevist i sin Tro, og det er jeg ikke. Jeg vilde gerne, men jeg kan ikke. Hun er altid vred, naar jeg ikke vil gaa med hende i Kirke, men jeg sidder bare og bliver ond og trodsig derinde. Ved min Konfirmation troede jeg allerede ikke længere,

men jeg sagde det ikke til nogen, fordi det var min Fader, der skulde konfirmere mig, og det havde jeg glædet mig til hele min Barndom.— —Jeg kan huske en Prædiken af min Fader, hvori han drog til Felts mod Tvivlerne. Han kaldte dem uærlige Stridsmænd, der overgav sig for hurtigt, de prøvede ikke engang at værge sig mod Fjenden med Kristendommens egne Vaaben. Saa talte han om det første og vigtigste af alle disse Vaaben: Bønnen. Da jeg kom hjem, gik jeg op paa mit Værelse, lagde mig paa Knæ med Panden støttet mod Vindueskarmen og prøvede paa at bede. Men det gik mig som altid før. Ved Bordbønnen, eller naar min Fader bad højt for os alle Morgen og Aften, kunde jeg følge med. Men saasnart jeg vilde forsøge paa egen Haand, gled Ordene væk og løste sig op i Tanker. — — — — Tror De paa, at der er en Gud?« —

»Ikke den Gud, som Kristendommen opstiller. Men jeg tror paa en skabende Gud, fordi jeg ikke ser, hvorledes man slipper uden om ham.«

»Det gør jeg ogsaa. Men der er en Ting, jeg ikke forstaar. Naar Gud er god, hvorledes kan saa det onde være kommen ind i Verden?«

»Det undrer mig ikke, at De kommer til den Slutning, der ligger nemlig Kristendommens saarbare Punkt, som alle teologiske Spidsfindigheder

forgæves gaar ud paa at forklare. Men det nytter ikke, at man fabler om en Gud, hvis Fordringer til Menneskene gaar ud over en uvilkaarlig Slavetilbedelse, og som derfor tillader det onde, og at man tropper op med Legenden om den faldne Engel, der uanfægtet udbyder sine Varer for at give Menneskene Lejlighed til at udøve deres frie Vilje. En algod og almægtig Gud kan aldrig blive det ondes Aarsag. Saalænge Kristendommens Moral opstiller det absolut onde ligeover for det absolut gode, fornægter den selv den kristne Guds Tilværelse. Gudsbegrebet kan kun staa urørt, hvis vi stiger ned til Nietzches Theorier om de skiftende Værdier. Det onde og det gode er ikke ubetingede, men kun tilfældige Værdier. Fastholdelsen af Guddommen udelukker derfor den kristne Moral, der er bygget op paa Forholdet mellem det gode og det onde som to urørlige Yderpunkter. Det er denne Modsætning mellem Troen og Moralen, der i mine Øjne er Kristendommens Brist. Jeg kan ikke bøje mig for den som en Religion, fordi den for mig mangler Religionens nødvendige, logiske Grundvold. Noget helt andet er, at jeg anerkender dens Skønheder. Saaledes er for Eksempel hele den katolske Opfattelse af Dogmet om de Helliges Samfund det dejligste Digt, jeg kender«.

Han havde lyttet med spændt Opmærksomhed til hendes Ord. Hans Blik var bleven stift af Anstrengelse, og hun syntes næsten, at hun kunde se Tankerne arbejde i hans Hjerne. Helt igennem havde han ikke kunnet følge hende, men saa meget forstod han, at den store Tvivl, der havde forfulgt ham hele hans Ungdom som et mørkt Skræmmebillede, han ikke havde Mod til at binde an med, den var hun ikke bange fra at tage om med fast Haand, stille den midt ud i Lyset og diskutere den som Tankens selvfølgelige Ejendom. I hans Hjem var al Tvivl Satans Værk, der skulde dræbes, dæmpes ned, ties til Døde. Efterhaanden som den arbejdede sig op i ham, havde han følt sig som en Forbryder, der sniger sig rundt med Misgerningens truende Skygge lurende bag sig. Det var, som om hun havde befriet ham for en Del af den Rædsel, han bar paa over sin egen Mangel paa Tro.

Instinktmæssigt forstod Helen, hvad der foregik i ham. Og hun blev ved med at tale og talte sig ivrig og varm. Tanke knyttede sig til Tanke, Udviklingen blev videre og videre. Hun blev revet med og beruset af sin egen Veltalenhed, nye Ideer dukkede op hos hende, og hun fandt Ord, hun aldrig før havde sagt. Hun mærkede ikke Tiden, der fløj.

Klokken slog to. Hun afbrød forundret sig selv midt i en Tankegang. Wieck var blevet en Skygge blegere, og hans Øjne var tykke af Træthed.

Hun maatte følge ham ned ad Trappen for at lukke ham ud paa Gaden. Nede ved den mørke Gadedør tog han hendes Haand:

»Tak for iaften.«

Han bøjede sig mod hende: »Maa jeg give Dem et Kys?« spurgte han.

Hun trak Hovedet tilbage. »Nej!« sagde hun haardt.

Hun var vred. Hvorfor skulde han nu ødelægge den Aften, de havde tilbragt sammen?

Men da hun var kommen op, tænkte hun ikke mere paa det. Hun tændte sin Læselampe. Meget af det, hun havde sagt i Aften, var godt. Det maatte ikke gaa til Spilde. Og hun satte sig til at skrive med en afsnuppet Hastværks-Skrift for at faa al Ting med, medens hun endnu huskede det.

Niels Felsen var til Middag hos Helen. Der laa Roser paa Dugen, dyb, levende laa deres Rødme paa det hvide Damask, der legede Sølv i Lysglansen. Glassene vare tynde og fine med skør, skinger Klang, Vinen oliede mod deres Sider. De høje, slanke Lys i Sølvstagerne sendte Glæde ud over Bordet.

Helen lo og talte. Der var Blomster i hendes Haar og tindrende Humør i hendes Øjne. Ogsaa Felsen var i Stemning. Disse Middage hos Helen, hvor hver lille Ting rummede Festglæde, var hans bedste Timer. Ikke en Blomst var lagt Rette, uden at den røbede hendes minutiøse Skønhedsjagen. Desuden forstod hun bedre end nogen anden at sammensætte en Menu.

Han blev revet med af hendes Humør, han fortalte og var aandrig. Han havde en skarp Iagttagelsesevne og rig Lejlighed til at anvende den. Han var oprindelig det københavnske Bourgeosis fuldbaarne Søn — fra Barnsben havde han tilegnet sig dets Vaner og aandet i dets Luft. Saa

var han vokset til og blevet literær Bohême. Han havde haanet alle dets Anskuelser og Fordomme og havde aabenlyst kastet sig ind i det vildeste Liv for at proklamere sin Frihed. Hans gamle, fine Familie havde rystet paa Hovedet og sørget saare. Men inderst inde laa den Oprindelse, han fornægtede, og havde Tag i ham. Da Ungdomsbegejstringen var glødet ud, og Manden i ham vokset frem, stilnede han af og lærte at tage Hensyn; og de stive, rige Bourgeoisihjem aabnede sig igen for den forlorne Søn, ét efter ét. Tilskyndet af den Trang til at ende i ordnede Forhold, der ligger gemt paa Bunden hos enhver Dansk, fulgte han deres Indbydelse og kom. Han satte sig ved deres Bord og holdt Foredrag over sine Meninger, saa gjorde han sin Pligt og var ikke gaaet paa Akkord med sin Samvittighed. De hørte paa ham, stille forargede og lod ham snakke. Herregud, han var jo dog alligevel en af deres egne.

Kun af og til, naar en af Kvinderne fra hans Omgangskreds dukkede for tydeligt frem i hans Bøger, blev der slaaet Allarm i Lejren. Men regelmæssigt blev Stormen redet af. De, der havde mest Grund til at harmes over hans Indiskretion, Damerne, gik i Breschen for ham. Uanfægtet blev han ved at gaa ud og ind hos dem. Hans Person fik et forøget Skær af Interesse, de feterede ham,

kaldte ham »lille Felsen« og følte sig pirrede, som om de gik paa Randen af en Afgrund.

Helen blev ikke træt af at høre paa hans bidende Ironi. Han lagde ikke Fingrene imellem, alle Smaasvaghederne, alle Hulhederne, alle Dobbeltbundene i de kjøbenhavnske Selskabskredse sad han og legede med, som en Cirkusjonglør med sine Boldte. Helen holdt af denne Trang hos ham til at sparke til det Publikum, hvis Gunst stod i direkte Forhold til Udfoldelsen af det, han kaldte sin frie Livsnydelse, og som kostede ham mange Penge. Der var noget diabolsk i den, som skurrede velgørende mod hans sædvanlige, irriterende Kølighed.

De var bleven færdige med at spise, Felsen bød Helen Armen og førte hende ind i Dagligstuen. Der var sat Kaffe og Likører ind paa et lille Bord. Skæret fra de røde Silkeskærme gød Varme over Værelset. Helen lænede sig tilbage i Stolen, hendes Bryst og Skuldre lyste hvidt mod det mørke Betræk. Der blev en lang Stilhed, fyldt med døsigt Velbehag.

Det var Felsen, der brød den.

»De er Sybarit, Helen. Det undrer mig kun, at da De er det i saa høj Grad, at De saa ikke vil være det fuldt ud.«

»Hvad mener De?«

»Jeg mener, at det er dumt, at vi to Mennesker,

der nu tilsammen har nydt Bordets og Samtalens Glæder, at vi i Aften skilles og hver gaar til sit, naar der faktisk er endnu en tredie Glæde, vi kunde forskaffe os. — — Ja, De behøver ikke at rynke Brynene. Bevares vel, en tout bien, tout honneur. Jeg mener,« han rettede sig i Stolen, »jeg mener, hvorfor gifter vi to os egentlig ikke?«

Hendes Øjne var bleven blege.

»Holder De da meget af mig, Felsen?«

»Ja — — jeg holder af Dem, endogsaa meget af Dem. Jeg har kendt Dem længere, end De troer. Da De var ganske ung, mødte jeg Dem tidt. De gik sammen med Deres Onkel, Kommandøren. Deres Træk var uudviklede og uskønne, og Magerheden stak frem gennem Deres Klæder. Men Deres Øjne var varme og ventende, og der var noget i Deres Gang, der tog mig fangen. De var ikke som de andre. Jeg fik den Idé, at De engang maatte blive til noget, Deres Liv kunde ikke glide sporløst hen. Saa kom Deres første Bog ud. Du gode Gud! hvor den i Grunden var daarlig. — Jeg forstod gennem den, at De blev knuget og mishandlet. Saa besluttede jeg at gøre mit til at give Dem de nødvendige Livsbetingelser, og samtidig gennem Deres videre Udvikling kontrollere mit psykologiske Skarpsyn. Den Dag, De kom op til mig, var De helt den, jeg havde ventet, et lille,

forkvaklet Menneske med store Muligheder og et Bundt Nerver til Hjerte. De rejste, og jeg tilstaar, at jeg for en Tid glemte Dem. Jeg var gledet ind i Forhold, der optog mig helt. Saa sendte De mig Deres Arbejder, og jeg saa, at jeg ikke havde taget fejl af Deres Evner. De kom hjem, og min Psykologi gik sørgelig fallit. Var den stolte, overlegne, rolige, afdæmpede Personlighed virkelig Dem? Kun i Deres Bøger fandt jeg igen den lille Pige med de varme Øjne. — — — Men den nye Helen havde den samme glidende Gang, og hun blev mig kær, kærere end den lille Pigee, fordi hun havde dannet sig i mit Billede. De ligner mig ikke saa lidt, Helen, derfor synes jeg, at det kun vilde være naturligt og logisk, om vi to overfor Verden udgjorde ét.«

Helen rystede paa Hovedet.

»Jeg gifter mig ikke.«

»Er det Ægteskabet i Almindelighed, eller er det blot mig i Særdeleshed, der skræmmer Dem?«

»Det er ikke Dem. Jeg vil ikke gifte mig.«

»Turde det være ubeskedent at spørge Dem om Grunden?«

»Hvorfor skulde jeg gøre det? Jeg har mit Arbejde, der fylder mit Liv, jeg høster Ære og Berømmelse, jeg har mit Hjem, og jeg har alle mine Venner, der trænger til mig og holder af mig.

Saa har jeg min Frihed. Jeg kan gøre, hvad jeg lyster, gaa, blive, rejse, klæde mig, som jeg vil. Jeg behøver ikke at spørge nogen og jeg skylder ingen Regnskab. Ser De, Felsen, det er en meget stor Ting. Hvad skulde jeg med en Mand? Livet har taget haardt paa mig, det har lært mig at staa paa egne Ben. Jeg ejer ikke Kvindens sædvanlige Trang til at læsse sig paa en anden, til at krybe ind under hans Varetægt og blive beskyttet. Jeg har Kræfter til selv at bane mig Vejen. Jeg vil blive ved at være mig selv og være fri. Den Mand, jeg skulde ofre min Selvstændighed, maatte jeg elske til Vanvid, og det kan jeg ikke, efter det, der er sket i min Ungdom. Nu bagefter forstaar jeg godt, at den af min Familie omhyggelig glemte »Ungdomsbrøde« intet havde at gøre med Kærligheden. Men den har vist mig Kærlighedens Vrængebillede, og Frygten for, naar jeg finder det ægte Maleri, alligevel en skøn Dag at se Karrikaturen stikke frem ved Siden af Rammen, lammer hos mig enhver Mulighed for at elske. Nej, jeg holder mig til Venskabet, det tilfredsstiller rigeligt den Smule Kærlighedstrang, der er tilbage i mig.«

»Troer De da, at jeg nogensinde vilde øve Tvang imod Dem?«

»Nej, ikke bevidst, det vilde De ikke, dertil staar vi altfor lige i aandelig Henseende. Men De

tog Fejl før. Den lille Pige med de varme Øjne lever endnu, helt nede paa Bunden af mig staar hun, og hele hendes Legeme skælver af Begejstring og Iver. Jeg er ikke det rolige Menneske, De troer. Jeg er bare kuet. Min tomme, forfærdelige Barndom og den Straf, jeg fik, fordi min Ungdom kun begærte at give alt, hvad den ejede, har kastet en stor, sort Slagskygge over mit Liv. Og Skyggen har dræbt hos mig enhver Evne til at føle umiddelbart. Den har lagt sig over min Sorg og over min Glæde, den skyder sig ind mellem mig og det, der lever om mig, og jeg kan ikke skride over den og give mig hen. Derfor kalder de mig overlegen. Kun én Ting formaar at jage Skyggen paa Flugt, Skønhedens Væsen: Kunsten. Naar jeg staar foran et af de store, gudbenaadede Kunstværker, eller naar jeg selv skaber noget, som jeg føler har blivende Værd, saa blegner den, og der falder Solskin over den lille Pige; de varme Øjne staar fuldt aabne, Hænderne strækker hun frem for at gribe om det vidunderlige, og hver en Krog i hendes Sjæl klinger ud i uendelig Jubel. Men naar Livets Virkelighed igen trænger sig sammen om hende, bliver der mørkt over hendes Glæde, og hun gemmer sig væk. Den, der saa staar tilbage, er kun den kloge, beherskede Helen Rothe. — — — — Forstaar De nu, Felsen, hvor-

for jeg ved, at vi to ikke kan blive lykkelige, naar vi kommer for nær paa hinanden. Naar Skyggen er der og vaager, saa kunde det gaa, men kommer der Tider, hvor den lille Pige dukker frem paa Overfladen, saa vil hun løbe Panden mod Deres blaserede Køligheds Ispanser, og hun vil bløde sig til Døde!«

Hun tav. Felsen søgte sig en ny Cigaret frem. Han tændte den og kastede Røgen fra sig i langagtige, blaalige Skyer. Han røg ustandseligt, hele Dagen igennem, Cigaret paa Cigaret, uden Mellemrum.

»De vil altsaa Resten af Deres Liv, som en ærbar Nonne under sit hvide Lin, hellige Deres Dage til Cølibatets fristende Saligheder?«

»Hvorfor mener De det?«

»Jo, siden De ikke vil gifte Dem, saa — —«

»Herregud, er det virkelig den moderne Aand, den fordomsfrie, kætterske Niels Felsen, der taler?«

»Vil De dermed, for at snakke rent ud af Posen, sige, at De saa smaat tænker paa at tage Dem en Elsker?«

»Jeg tænker ikke særlig paa det, men det er meget muligt, at jeg gør det. At det ikke allerede er sket, skyldes nærmest et Tilfælde. Der var flere Aar af mit Liv, hvor jeg for fuldt Alvor troede,

at al Erotik var død i mig. Men naar Ens Sanser først er vakt, kommer der alligevel en Tid, hvor de paa ny forlanger deres Ret.«

»Folkesnakken sætter De Dem altsaa ud over?«

»For mit personlige Vedkommende, ja. Begrebet Folk har ingensomhelst Indflydelse paa mit Liv. Jeg arbejder som en Mand, jeg har skabt mig min Stilling som en Mand, skulde jeg saa ikke nyde Mandens Rettigheder? Men selvfølgelig tager jeg alligevel et vist Hensyn til den kjøbenhavnske Stormagt, man kalder Sladderen. Jeg gaar ikke ned paa Kongens Nytorv og raaber Navn og Klokkeslet ud over hele Byen.«

»De er altsaa ligesom jeg kommen til det Standpunkt, at De sidder lunt i et Hjørne og nyder det højkomiske i Selskabsløgnen kontra Deres egen Forvorpenhed. Jeg maa ogsaa indrømme, at der for en Kvinde maa være noget særlig pikant ved at byde en asthmatisk Etatsraadinde Plads paa sin Sofa og saa sidde og regne ud, hvor mange Mænd hun har givet sig hen til paa det samme Møbel.«

Helen smilte:

»Det var just ikke min Tanke. Jeg synes blot, at den Ting i og for sig er saa ringe, at den ikke er værd at gøre Blæst af. I det Øjeblik, man sørger for at hindre enhver saakaldt Følge, hvad saa?

Man har mættet sine Sandser, som man tre Gange om Dagen mætter sin Mave, det er dog virkelig ikke noget at skrige op om og udlevere Snakken til at lave Historie ud af; ligesom det ogsaa vilde være meningsløst at stille gensidige Fordringer til hinanden af den Grund.«

»Bravo! — aldeles mine egne Anskuelser. Altsaa, da De ikke kan bruge mig som Ægteherre, kan jeg maaske gøre mig Haab om en Gang ved Lejlighed paa anden Maade at komme i Betragtning?«

»Nej, Felsen, det tror jeg ikke, De skal.«

»Hvorfor? Tiltror De mig ikke de fornødne Egenskaber?«

»Det er ikke det, men ser De . . . Hvorfor skal vi i det hele taget have nogen Forandring? De er en af mine kæreste Venner, og vi har det godt og hyggeligt sammen. Hvorfor kan det ikke blive ved paa samme Maade?«

»Nu er De ikke logisk. Først sidder De og udvikler for mig, i hvor høj Grad denne — — denne lille Formalitet er betydningsløs, og alligevel anser De den for at være i Stand til helt at kunne forandre vort venskabelige Forhold, som iøvrigt ogsaa jeg sætter stor Pris paa. Pas paa Helen, De vil gaa Mandens Veje, men De begynder med at vrage mere, end vi gør, naar det kun er Øjeblik-

kets Lyst, vi søger. Husk mine Ord, vær forsigtig. Udsæt Dem ikke for anden Gang at lide Skibbrud. At samle paa erotiske Skuffelser er en daarlig Samlermani, det . . .«

Hun afbrød ham nervøst:

»Tjen mig i at tale om noget andet. Der er Minder, der let kan rippes op, ser De.«

»Som De vil. Det er maaske ogsaa det heldigste, eftersom De aldeles ikke vil vide noget af mig under nogensomhelst Form. Egentlig talt burde jeg være krænket, men da jeg gaar for at være Kvindekender, vil jeg byde Forfængelighedens Røst at tie, og, som det i en saadan Situation sig hør og bør, allerunderdanigst forandre dens Protester til en ydmyg Bøn om Tilgivelse for min Formastelighed.«

Han opirrede hende. Holdt han af hende, som han sagde, saa maatte hun have gjort ham ondt, det kunde ikke være andet. Det pinte hende at høre ham sidde og spotte over sig selv. Hendes Fingre brændte efter at tage et ordentlig Tag i ham og ruske ham, rigtig til Gavns ruske ham, saa at hans Følelser for en Gangs Skyld kunde blive rystede fra Hjernen ned i Hjertet.

»Gid De maatte faa en forfærdelig stor Sorg, Felsen,« udbrød hun lidenskabeligt, »en Sorg, der kunde faa Dem til at slæbe Dem henad Gulvet

paa Deres bare Knæ og gøre Dem saa lille og ussel, saa raadløs fortvivlet, at De glemte Forstandsmennesket. De vilde have saa godt, saa inderlig godt af det.«

Han strøg Asken af sin Cigaret:

»Det var, om jeg saa maa sige, et rigtig fromt og kristeligt Ønske, lille Helen.«

Hun havde rejst sig. Hendes Kinder blussede febrilsk. Hun følte, at blev hun hjemme, vilde hun komme til at græde.

»Jeg vil ud Felsen. Jeg vil ud og more mig. Jeg vil et Sted hen, hvor der er Lys og Mennesker og daarlig Luft. Og jeg vil komme sent, meget sent hjem.«

Vognen standsede udenfor de store, oplyste, duggede Ruder. Helen skyndte sig at stige ud. Hun havde frosset, men hun havde været nødt til at lade Vinduet gaa ned, Felsens stærke Parfume og den ramme Lugt fra hendes Peltsværk havde gjort Luften i Vognen uudholdelig,

Da hun kom ind ad Døren, stemmede Tobaksrøgen hende for Brystet og var lige ved at tage Vejret fra hende. I tætte, graa Lag laa den og drev om i det slet ventilerede Rum. Der var kvælende hedt. Rutineret banede Felsen sig Vej gennem de travle Opvartere, der fo'r til og fra Buffetten, hvor Værten selv stod paapasselig og vaagede og beregnede hver Øre, der kom ind. Helen fulgte efter ham ud paa Terassen. Smaa, elektriske Lamper med kulørte Skærme paa Bordene, eksotiske Slyngplanter op ad smækre Søjler, Kæmpespejle og Lueforgyldning — alle Ingredientserne til den vedtagne, bundkedelige universelle Kafé-Elegance.

Overalt sad glade og oprømte Mennesker, der var ikke en Plads at faa. I Flokkevis slentrede Folk om mellem Bordene og var hjælpeløse, de kunde

ikke faa sig selv til at gaa igen med uforrettet Sag. En sirlig, pomadiseret Inspektør i lang Diplomatfrakke gik omsorgsfuldt rundt og uddelte frække Løfter om Stole, naar man blot vilde slaa sig sammen om Bordene. Ved hvert Skridt gik han bagover i Hælene, og hans Støvlesnuder hævede sig ærgerrigt mod Højden.

Felsen var standset ved et af de første Borde lige indenfor Døren hos en ganske ung Dame med en laadden Hue forsorent paa Snur og en sid Cape, som skjulte hendes Figur, og som hun trods Varmen holdt sammen om sig. Helen kendte hende, hun var Skuespillerinde ved et af Privattheatrene. Lige overfor hende sad en meget ung Mand med spirende Overskæg og et intetsigende Smil. De havde begge et Glas Absinth staaende foran sig.

»Tulle, Tulle, gaar Du ud endnu? Du skulde meget hellere gaa hjem til Din Mand igen. Det er jo dog alligevel ham, Du holder af.«

»Ja gu' elsker jeg ham,« bralrede hun op, »men hvad Fanden kan det nytte, derfor bliver han jo ikke bedre.«

Felsen rystede paa Hovedet og gik videre.

Helens Silkebrus og Nedringetheden, der skimtedes gennem Aftenkaabens halvt aabentstaaende Skind, vakte Opsigt. Mændenes Øjne fulgte hende med fræk Nysgerrighed, og de mere eller mindre

anløbne, smaa Cleo-Damer, korsetløse, bare Halse, hængende, runde Skuldre og dinglende Cigaretter i Mundvigene, stirrede paa hende med skinnende Misundelse. De kvindelige Medlemmer af de enkelte Familier, der sad og spiste Smørrebrød og drak Pilsner, stak Hovederne sammen og diskuterede, hvorvidt det kunde være en virkelig Dame eller blot saadan en i »Gaaseøjne«. Felsen var med hende, det var unægtelig en daarlig Garanti. Hans Navn fløj fra Bord til Bord og hviskedes videre, helt ned gennem det lange Lokale. Alle kendte ham. Men der var kun faa, der vidste, hvem Helen var. Hun gik ikke meget ud og mødte aldrig op ved de Lejligheder, hvor den samlede danske Kunstnerverden plejer at stille sig ud som Genstand for det store Publikums maabende Beundring.

Fra forskellige Grupper blev Helen og Felsen raabte an med Opfordringer om at slaa sig ned hos dem, men Felsen slog afværgende ud med Haanden. Først, da han var kommen helt ned til Enden af Lokalet, opgav han det.

»Vi faar alligevel ikke noget Bord for os selv, lad os saa gaa over til dem der, det er de mest fordragelige.«

De gik over mod et Bord, hvoromkring der sad fire Herrer, som øjeblikkeligt sprang op fra

deres Pladser. Der blev bukket, udvekslet Haandtryk og lavet stort Staahej for at skaffe Stole. Omsider kom de alle til Sæde, og Helen saa sig om i det Selskab, de var dumpet ind i. Hun kendte dem alle.

Lige overfor hende sad to Journalister. Den ene var meget lang og saa fænomenal tynd, at han synede endnu længere. En lang, mager Fip trak Ansigtets Oval ned efter, foroven blev det forlænget af det opstaaende, lyse Haar, Næsen var en lang, lige Streg. Alt var langt hos ham. Om det saa var Stemmen, var den langstrakt, og det blev paastaaet, at hans Øjne gik paa langs. Han var debuteret som en sølle forsulten Reporter, der rendte En i Vejen overalt. Særlig ved Ildebrande florerede han; midt i Røgen saa man hans lange, knoglede Arme fægte i Luften, og hans tynde Stemme skar sig gennem Officerenes Kommandoraab og Vandets Hvislen. Saa var der pludselig gaaet Udenrigspolitik i ham. Han blev Alvorsmand med ledende Forsideartikler, lange som han selv. Han kunde samtlige nulevende, fyrstelige Personers Genealogi paa Fingrene og var til de mindste Enkeltheder inde i deres Familielivs intimeste Komplikationer.

Hans Sidemand og Standsfælle fyldte Rummet mere paa tværs. Det var en kraftig, førladen Skik-

kelse med Ansats til Spytkrøller og Øjeposer. Han lo tidt med en sagte, selvbehagelig, fed Latter. Helen havde en Gang faaet Sven til at tegne ham af som Slagterdreng med Krøllerne præciserede, et velnæret, hvidt Forklæde, Truget slængt zünftigt over Skulderen og Armen om en trind Kokkepigemidje. Forøvrigt svarede Ydret ikke til Manden. Det var intetsomhelst simpelt ved ham. Han var en dygtig Journalist, gik for at være indtil Prikkenhed samvittighedsfuld i Pengesager, og besad en saa ud præget Grad af Familiefølelse, at han endogsaa følte sig forpligtet overfor andres Koner. Han undskyldte sit trætte Udseende:

»Jeg har haft en meget anstrængende Dag i Gaar. Om Eftermiddagen havde jeg den store Artikel til Bladet i Dag, og om Aftenen maatte jeg skrive en meget vigtig Korrespondance til »Times«. Jeg kom ikke i Seng før halvfire, og saa maatte jeg tidlig op. Den gamle Konferentsraad paa Nørrebro havde sat mig Stævne til Klokken ti. Det var en Sag, han ønskede at faa frem i Bladet .... o. s. v.«

Ved Enden af Bordet sad Louis Wulff, en lille, spinkel Jøde, og skuttede sig i sin Overfrakke, hvis Krave han havde slaaet op om Ørene. Et Par dybe, graadige Øjne sortnede i det gullige Ansigt. Om Munden sitrede stadigt nervøse Trækninger, han

talte sygt og klynkende. Han havde gjort sig bemærket ved Musiken til en to Akts Pantomime. Siden efter havde han gaaet i Aarevis og skrevet paa en Opera, trykket ned og hæmmet i sit Arbejde af Fattigdom og Raceforkuelse. Hans Pirrelighed overfor indbildte Forfølgelser i begge Retninger grænsede til en fiks Ide, og han samlede al sin Stammetrods sammen for selv at bøde af ved offentlig at udstille sin pekuniære Stakkelhed og bryste sig med sin udfordrende Israelisme. Jo flere Aar der gik, des mere Galde hobede han sammen i sin Opera, og flere og flere Ændringer kom til. Alt skulde være hans Værk, baade Tekst og Musik, hans Figurer skulde være Nutidsmennesker, der talte Dagens Sprog, selvfølgelig paa Prosa. Han krammede gerne sine Planer ud for alle og enhver, der gad høre paa dem. Første Akt skulde foregaa ved Operaen under en Prøve af nye Kræfter. Der vilde de komme med allesammen, alle de, der sjoflede ham og lagde ham Hindringer i Vejen. De vidste, at hvis han kom frem, saa vilde han bryde nye Baner, og de hvæsede mod alt nyt for at hegne den sikre Middelmaadighed der, uden at de behøvede at strænge sig an, førte dem blidt og mageligt ind i deres gode, faste Indtægter. De skulde med allesammen, uden Skaansel, lige fra den oppustede, i Middagsgilder

og Aftensold forsumpede Chef til den radmagre, gravitetiske Kontrollør, der saa haanligt ned paa Wulff og kun værdigede at lukke Døren halvt op for ham, naar han smuttede ind paa sin Fripladsi Parkettet.

Helens ene Sidemand, Carl Rudolf, var Wulffs deciderede Modsætning. Han var høj, slank og saa blond, at det gav ham samme udvaskede Præg som et Stykke uægte Bomuldstøj, der har ligget i kogende Sodavand. Han gik for at være dejlig, og han vidste det. Hans Blik saa kunstlet indad under lange, lyse Øjenvipper, og der var tillært Gratie i enhver af hans Bevægelser. Hans Paaklædning var søgt, Sølvknappernes Virkning mod den sorte Fløjelsvest maatte være omhyggelig forberedt i et Spejl, og den bløde, dristige Filthats Nuance var aabenbart valgt efter ihærdigt Studium. Han skrev mest Noveller, korte, gribende Sjæleskildringer, der bevægede sig lige paa Randen af det perverse. Af al den Unatur, han bar til Skue, kogte han en Ekstrakt og krydrede dermed sine Bøger. Han var en Del omstridt, ikke blandt Kvinderne, de forgudede ham blindt, men blandt den Del af det mandlige Publikum, hvis Mistænksomhed blev vakt ved de smaa, hyppige Notitser i Bladene om, at nu havde Forfatteren, Hr. Carl Rudolf købt et Sted her, og nu havde han erhvervet sig Grunde

til at at opføre en Bygningskarrè dèr. De beskyldte den hvidblonde Dekadent for at være foret med en rigtig lun Forretningsmand, som, naar det kneb, udmærket godt forstod at dække sig bag sin literære Maske. Helen kunde ikke taale ham, hans bevidste Effektjagen virkede ubehageligt paa hende.

Paa sin anden Side havde hun en kendt Billedhugger, med halvlangt, farvet Kunstnerhaar ned over en kraftig, vellystig Tyrenakke. Hans Evner kunde have ført ham langt videre, end han havde naaet, men det var ikke hans Skyld. Der var blevet ført en Kamp i ham, en hidsig, langvarig, haardnakket Kamp om, hvem der skulde faa Herredømmet, Kvinderne eller Vinen. Efterhaanden som Aarene skred, var det Vinen, der bragte de fleste Sejre hjem.

Han var straks styrtet til for at hjælpe Helen Kaaben af. Hans korte, tykke Fingre famlede kælent ned over det blanke Silkefoer, der endnu var varmt efter Berøringen med hendes Hud. Nu sad han og stirrede paa hende i tavs Beundring. Han hentede Mod i en Slurk Vin.

»Lille Frøken, lille, dejlige Frøken, nej, De er min Salighed alt for vidunderlig skøn, jeg maa sige det til Dem. Dette friske, skære Legeme, der løfter sig ud fra alt det sorte, uden Overgang, pludselig, brat, hensynsløst, i Bevidstheden om hele

sin triumferende Ungdom! Det kunde saagu' ikke en af alle de Gæs, der sidder her omkring, finde paa. Det er Kunstnerblodet i Dem, der lærer Dem at klæde Dem saaledes paa. Hør, skal vi to, De og jeg, skal vi drikke for det herligste af alt, skal vi drikke for Kunsten?«

Han raabte Opvarteren an. »Hej, De der, lad os faa noget Mumm!«

Wulff smilte spydigt.

»Der ser De, Frøken, hvad Kunsten kan føre til. Det er ellers sjældent, at den bliver saa rigeligt belønnet.«

Billedhuggeren saa paa ham med godmodig Foragt.

»Ja, hvad Fanden, Wulff, De vil da vel ikke have, at Folk til daglig Brug skal gaa rundt og spendere Champagne paa Deres forkrøbne Vinterfrakke?«

»Det er slet ikke det, jeg mener,« svarede Wulff hidsigt, »det jeg sagde, var Ironi. Jeg mener, at Kunsten, især den udøvende Kunst gennemgaaende ikke bliver ordentlig honoreret. Champagne — der har vi Folks Opfattelse af Kunstens materielle Værdi; Kunstnerne ere Slughalse, bare give dem nok at drikke og proppe dem med Mad, saa har de intet mere at fordre. Lader man dem forstaa, at man har andre Krav, saa bliver de staaende

og glor paa En i fornærmet Forbløffelse. Jeg har nylig haft en ret karakteristisk Historie, den skal jeg fortælle Dem. Jeg var bleven bedt til Middag hos en meget rig og her i Byen meget kendt Grosserer, hvis Navn min Diskretion forbyder mig at nævne. Jeg gik derhen. Jeg havde klædt mig elegant paa, ny Skjorte med faste Manschetter og Lakstøvler. Jeg fik Husets Datter til Bords, og Værten udbragte min Skaal. Efter Bordet blev jeg opfordret til at spille. Jeg spillede — en tre fire Smaating og bagefter akkompagnerede jeg et Par Damer, der sang — rædselsfuldt, men det kommer ikke Sagen ved. Otte Dage efter — det var en Søndag — gaar jeg op og gør Visit. Grossereren og Fruen tager imod, yderst elskværdige. Saa trækker jeg et lille Stykke hvidt, sammenfoldet Papir op af Lommen og overrækker Grossereren det. »Hvad er det?« »Det er min Kvittering.« — »Deres Kvittering,« han ser dumt uforstaaende ud. — »Ja, jeg spillede i Gaar ved Deres Selskab i tre Kvarter, jeg har derfor ment, at halvtreds Kroner i Betragtning af Forholdene vilde være et passende Honorar. Jeg forsikrer Dem for, at jeg gerne lige paa Stedet vilde have givet de ti, hvis de her Tilstedeværende kunde faa det Ansigt at se, han satte op. Jeg havde spist hans Mad, jeg havde haft hans Datter til Bords— i hans vildeste Fantasi var det aldrig faldet ham

ind, at jeg kunde have mere at forlange. Jeg havde faaet min Betaling. Og den samme Mand har vel at mærke paa sine Borde kostbare Kunstgenstande, som han har betalt i dyre Domme, og paa sine Vægge Masser af middelmaadige Malerier, som han ogsaa har fundet det rimeligt at smide sine Penge ud til.«

»Der er forresten noget i, hvad De siger,« indskød Rudolf, »men halvtreds Kroner var for lidt, De skulde have forlangt hundrede. Betalte han?«

»Ja, betale gjorde han, men naar jeg møder ham paa Gaden, kender han mig ikke mere. Men det er mig en Glæde, en speciel Glæde, ikke oftere at være nødt til at tage mod hans Hilsen.«

Wulff forsøgte at skrue sig op til værdig Overlegenhed.

»Der hører alligevel visse moralske Forudsætninger til for at bringe sig selv i den Situation,« henkastede Felsen.

Wulff vejrede en personlig Fornærmelse:

»De mener, at man maa holde meget af Penge. Men det gør jeg, overmaade meget, det er en Raceejendommelighed. Har De nogensinde hørt, hvordan jeg kom til Verden? Min Moder kunde ikke faa mig overtalt til at gøre min Indtrædelse, saa tog Jordemoderen og rystede med en Pose Sølvpenge — og saa var jeg der — ligestraks.«

Han lo fjollet.

»Han er jo dum,« sagde Helen sagte over til Felsen.

»Herregud, vidste De ikke det?«

Der kom tre nye til, og Staahejet fra før med Stolene begyndte igen. Helen manøvrerede saaledes, at hun fik den ene af de kommende skudt ind imellem sig og Billedhuggerens lidt nærgaaende Beundring. Erik Lange hed han. Han eksisterede saa at sige kun med sin Slægts gamle, ansete Familie som Baggrund. Led paa Leds grundmurede, urokkelige, velhavende Hæderlighed havde sænket sin Aand over ham. »Lange er et fint Menneske,« sagde hans Venner om ham, og Ansigterne løftedes i Begejstring. Trængte man ind paa dem for at faa nærmere Grunde for denne Beundring, smuttede de uden om. Der var intet at sige om Lange. Han gik bare stille rundt mellem dem, og de vidste, at han var et fint Menneske. Hans Redaktør brugte ham ved alle Lejligheder, naar det gjaldt om rent socialt at repræsentere Bladet. I Ministerierne var hans sirlige, tætbyggede, bebrillede Elegance en velset Gæst. Han blev kælet for, protegeret, kaldt »unge Mand«, klappet paa Skuldrene og elskværdigt trykket i Haanden. Saa gik han hjem paa Redaktionen og rapporterede Udbyttet af sin Sendelse til en af de Kollegaer, som ikke

var født velopdragen, og ikke bar Slægtsmærket paa sin Pande, og som saa skrev en god Artikel over det.

Den anden af de nyankomne, »lille Emil Astrup« var ubetinget pæn. Han havde lyst Haar, lyst, velplejet Fipskæg, et Par troskyldige, blaa Øjne under mørkttegnede Øjenbryn og et ustandseligt Snakketøj. Væver Ilterhed var udbredt over hele hans lille firkantede Person, der havde tydelig, endogsaa temmelig tydelig, Ansats til Mave. Altid havde han Hovedet fuldt af bisare, forfløjne Ideer, som han greb den første og bedste Lejlighed til at udvikle med tungefærdig Svada. Altid dæmrede noget nyt, noget hidtil ukendt i hans Hjerne. Ovenpaa denne buldrende Ordflam faldt hans Bøger saa underlig tamme ud. Især naar man kendte Manden personlig, lukkede man dem altid med en flov Smag i Munden. Han var Husmandssøn og stammede fra et fattigt, knebent Hjem. Rige Gaardmænd der paa Egnen var bleven enige om at skyde de nødvendige Penge til for at faa Drengen til Kjøbenhavn for at studere. Han ansaas for at sidde inde med ualmindelige Evner, hed det. Men der var ogsaa de, der var ondskabsfulde nok til at paastaa, at det havde været for at skaffe sig Ørenlyd i Sognet.

Han havde sin Forlovede med, et lille, glat-

kæmmet, rødkindet Guds Ord, som han var bleven hængende ved under sit sidste Besøg i sin Hjemstavn. Han begrundede sit Valg: »Eftersom min Kones væsentligste Opgave bliver den at holde Styr paa mig, kan det ikke nytte, at jeg gaar hen og tager En, der ligner mig selv. Den, jeg skal have, maa netop være min diametrale Modsætning — — min diamentrale Modsætning,« gentog han. Han syntes, at det Udtryk var saa Pokkers godt.

Han havde faaet Wulff furet om paa en af Siderne for selv at faa hans Plads og dominere ved Bordenden.

Den lange Udenrigspolitiker havde faaet en Diskussion i Gang om Dreyfus. Det fik han altid. Det var hans Kæphest. Han havde fulgt hele Sagen, var overvældende dokumenteret og sikker paa at knuse sine Modstandere. Sindene blussede op, og der faldt røde, knitrende Ord. Han gjorde Forsøg paa at faa Helen draget ind i Striden. Hun havde opholdt sig i Frankrig under hele Affæren, og han vidste, at de Anskuelser, hun nærede, var stik modsatte hans egne. Han haabede paa en kunstfærdig Turnering, hvor han kunde udfolde sin Dialektik i al dens Glans, til Glæde og Opbyggelse for det øvrige Selskab.

Men Helen vægrede sig bestemt:

»Jeg forstaar ikke, at man herhjemme, og for den Sags Skyld ogsaa i andre Lande, gider rippe op i en Sag, der i Frankrig selv er saa død og glemt, at nye Kampe og nye Brydninger forlængst har raset over Gravhøjen og jævnet den med Jorden.«

»Og jeg,« erklærede Guds Ordet fyndigt med stærkt sjællandsk Tonefald, »jeg forstaar ikke, at man kan forsvare Dreyfus og alligevel tro paa Gud.«

Diskussionen druknede uhjælpelig i almindelig Latter.

Rudolf havde kastet sig over Helen. Han havde lige udgivet en Bog, der var bleven svært medtaget i Pressen, navnlig i et bestemt Blad.

»Det, jeg har villet,« udviklede han for hende, »er dette: skildre en Kvindetype, som nu er i Færd med at uddø, men som alligevel har været saa hyppig, at den har Krav paa at faa sin Analyse. Med Vilje er det Jeg-Formen, jeg har valgt. Jeg vilde netop have frem, hvorledes hun selv gennem sine egne Ord blotter sin Ubetydelighed, og stiller den ud i frejdig Ubevidsthed. Det har Dr. Eliaesen fuldstændig overset. Han skriver i sin Anmeldelse: »— — Forfatteren burde holde sig for god til at servere det Publikum, han hidtil har erhvervet sig ved sin forfinede psykologiske

Fremstillingsevne, den Slags intetsigende Pjank. Hans Bog minder for meget om et Festreferat til Liniebetaling. — —« Han har ikke begrebet, at jeg selv staar udenfor. Ikke et eneste Sted kommer mine personlige Meninger frem. Jeg giver aldeles ikke mig selv Lejlighed til at staa objektivt over for hende. Jeg gaar helt ind i min Kvindefigur, gør mig til ét med hende. Det er hendes lange sorte Haar, der flagrer ud fra mit Hoved, og det er hendes solskinsfarvede Klæder, jeg hyller om mine Lemmer.«

Helen smilte:

»Jeg forstaar godt, hvad De har ment, men det er unægtelig et farligt Eksperiment.«

»Det er det; og alligevel tror jeg, at det er lykkedes mig ganske godt. Det er bare dette snævertsynede Fæ til Eliaesen, der sjasker om i sin blinde Partiskhed. — — — Sig mig, Frøken Rothe, kan De begribe, at et Blad vil byde sine Spalter frem til en saadan bundkedelig, forfladende Middelmaadighed. — — Og saa er han oven i Købet saa forfærdelig grim — det er mig en Lidelse at se paa ham.«

»Lille Emil Astrup« var fløjet op paa sin Stol. Nu stod han deroppe og slog til Lyd paa sit Glas:

»Attention! Stilhed, mine Herrer og Damer, om jeg maa bede. Jeg vil tale om Kunsten.«

»Ja, det er hørt — — Kunsten — — sort Glimren — dejlige Kvinder,« lallede Billedhuggeren og brændte sine Øjne ind i Helens hvide Skuldre.

Astrup sendte ham et straffende Blik og fortsatte uanfægtet:

»Kunsten, mine Herrer og Damer, Kunsten er evig. Lad Slægter gaa til Grunde, lad Verden falde i Ruiner — som Fugl Føniks svinger Kunsten sig bestandig, genfødt og straalende, op fra de Tusinders Aske. — — Men Kunsten er som den elskende Kvinde, der bøjer sig ind under sine Tilbederes Væsen. Hun vil ældes med sine Dyrkere. Naar Kulturens Alderdomsperioder er inde, lægger hun et énsfarvet, graat Slør over sin lysende Skønhed for at synes gammel og grim. Kroget og bøjet trækkes hun af Sted paa sin Triumfvogn, indtil en af Fornyelsens Heroer baner sig Vej igennem Mængden og river en Flig i Sløret. — — — — Det er Jer Forfattere, der her er til Stede, det er Jer, jeg taler til. I lever i en Alderdomsperiode, siger jeg Jer. Oplad Eders Øjne, bind Sandaler paa Eders Fødder og gaa ud paa Eders Fod for at søge Fornyelsen og komme tilbage og sønderrive Sløret. — Men hvad er Fornyelse? det er ikke Kunsten selv, der skal fornyes, thi, som jeg sagde før, Kunsten er evig ung. Det er Sløret, det

er Formen, Udtrykket. — — I Aarhundreder har Menneskene siddet og stirret paa de snorlige, sorte Linier henover de hvide Blade. Nu er de trætte! I føler det selv, ellers vilde I ikke sidde og pine Eders Hjerne med at finde Vendinger, der bølger som Toner, og Udtryk, der maler. I stræber efter at skabe Stemning og I jager efter Ord, der i deres Klang gemmer Evner til hos Læserne at vække de samme Strænge til Live, som dirrer i Eders eget Indre. — — Men det er en Omvej, det er Dekadence. — — — Direkte, umiddelbart skal I virke paa Eders Publikum. Og Vejen dertil gaar gennem — Bogtrykkerkunsten! — — Hør paa mig allesammen, thi nu taler jeg som en Profet! Bogtrykkerkunsten, det er Litteraturens Fornyer! Siden den har lært at tumle med farvede Sværter, ejer den Midlerne dertil. — — Se til Frankrig, de store Livsideers Moderland! De har det allerede paa Følelsen dernede. Der udkommer to Dagblade, det ene paa rødt og det andet paa grønt Papir, og der er Digtere, der skriver deres Værker med forskellige Farver Blæk. — — Bort med de stive, sorte Typer, bort med de skolerette Linier! — Jeg vil give Jer Eksempler: »Hendes Gang var elastisk.« Dette Ord »elastisk«, det siger intet i sig selv, men lad e'et begynde nede paa Linien, lad de andre Bogstaver hæve sig og dale som en Bue, saa-

ledes at k'et igen ender paa Linien. — Vil Læseren ikke straks føle, hvorledes Spænstigheden hæver Foden op og faar Jordbunden til at vige bort som blød, gyngende Mosegrund? Indtrykket er stærkere, end om der var brugt tusinde Ord. — — Et andet Eksempel: »Hun elskede ham af hele sin Sjæl.« Dette Ord »elskede« skal være i skrigende, røde Farver. Det er ikke den blege, platoniske Kærlighed, hun higer imod, det er Elskovsnætternes flammende Sandserus. Saa kommer »ham«. Det skal staa med Typer, der rager op over alt det andet og gør det smaat og ubetydeligt. »Ham«! den eneste, den store, den udvalgte! Det sidste Ord »Sjæl« skal være i spinkel, vigende graa Sværte. Hvad er Sjælen? Kan vi tage og føle paa den? Nej, den symboliser det vage, det farveløse, det taagede. — — Bøgerne vil blive for kostbare, vil I indvende mig. Det er sandt, de vil blive dyrere. Men skader det, at vore Værker faar Sjældenhedens Adel, og at deres Kunst ikke udstykkes i Skillemønt?«

Der var ingen længere, der gad høre paa ham. Samtalen var bleven almindelig. Larmen omkring ved Bordene voksede, Afgrænsningen mellem de forskellige Selskaber gled mere og mere ud. Herrerne rejste sig forsvandt ind ad Buffeten til, kom tilbage og slog sig ned i andre Grupper. Billed-

huggeren var forsvunden. Han havde trukket sig tilbage, overvældet af Vinen og Skønhedsbegejstring.

Paa den anden Side af Bordet havde Felsen bemægtiget sig hele Samtalen. Med sin kolde, blaserede Stemme sad han og fortalte morsomt turnerede Smaahistorier, isprængte med tilsyneladende ligegyldigt henkastede Vittigheder. I Virkeligheden var hver enkelt omhyggelig forudberegnet og tillavet, og han havde forstaaet at dreje Talen saaledes, at han fuldstændig naturligt og tilfældigt kunde faa den afleveret. Journalisterne havde trængt sig sammen om hans Stol og gouterede ham.

Et Stykke fra dem, ovre i et Hjørne, sad en Svensker med lysende, skaldet Isse og et gemytligt Fuldmaaneansigt, der blussede rødt af Punsch og Veltilfredshed. Han lagde et Stykke Sukker paa den udvendige Haandflade, saa gav han med den anden Haand de udstrakte Fingre et kraftigt, pludseligt Smæk, og Sukkeret fløj op i hans runde, opspærrede Mund. Han kunde ikke blive træt af at gentage Kunststykket. Man begyndte at lægge Mærke til ham rundt omkring, og Glas blev hævet og tømte med Hilsen over til ham. Glad som en Gud sad han og glinsede. Atter og atter fløj Sukkeret op i Munden paa ham. Han pustede i Anstrængelse og Stolthed.

Støjen steg og steg, Glas blev slaaede itu, og der kom spændt, høflig Ængstelse i Opvarternes Miner. Af og til skar en skarp Kvindelatter gennem Tobakstaagen, der lagde sig sviende over Helens Øjne. Hun følte sig bedøvet og fortumlet.

Da de kørte hjem, var Dagen begyndt at gry, vaad og gusten. Wulff, der i Betalingsøjeblikket havde været inde og vaske Hænder, havde tigget sig med i Vognen. Han sad ved Siden af Helen og havde trykket sig tæt ind i hendes Aftenkaabe. Han rystede af Kulde.

Felsen lukkede Gadedøren op for hende. Han bøjede sig over hendes Haand — han kyssede aldrig en Kvindehaand, han indaandede den. Cigaretrøgen slog kold og klam ud mod hende fra hans Frakke.

Helen strakte Haanden ud og fik fat i en lille, blød Edderdunspude. Hun stak den ind under Hulningen i Ryggen og strakte sig dovent.

Du store Verden, hvor hun havde det vidunderlig dejligt!

Hun havde været paa Cykle til Skodsborg for at bestemme Sommerlejlighed. Ganske alene, i en forrygende Storm og med Regnen piskende i Ansigtet, havde hun arbejdet sig ind ad Strandvejen. Kampen mod Vejret havde bragt Varmen op i hendes Kinder. Der var Glans i hendes Øjne, og det sang i hendes Ben af Anstrængelse. Dødtræt var hun kommen hjem, de gennemblødte Klæder næsten flaaede hun af sig for at komme ind til Maden, som hun forsulten huggede i sig. Nu laa hun paa den lave, brede Divan og nød sin salige, velgørende Mathedstilstand.

Det ringede.

»Saa for Pokker!« kom det halvhøjt, men velment. Hun havde glemt at sige Besked om, at hun ikke tog imod. Monstro Pigen havde Aandsnærværelse nok til at sende Plageaanden væk? Hun

lyttede. Nej, naturligvis! Det var en Stemme, hun kendte, og saa: »Vær saa god, Frøkenen er hjemme!« En Stok blev sat hen i Stativet. Der blev banket paa Døren. Det var Wieck.

Siden den Aften, han havde forsøgt at kysse Helen, var han jævnlig kommen igen. Han havde set paa hende med store, flove Øjne, og der laa en Bøn om Tilgivelse i hans Tone, naar han talte til hende. Helen havde ladt som intet og været ligefrem og naturlig imod ham. Hvad brød hun sig om at have en Forklaring med det lille, tossede Menneske? Den bedste Straf var at lade ham gaa rundt med sin uudtalte Undskyldning, som havde bragt al hans første Forlegenhed tilbage.

Hun gav ham lad Haanden. Hun saa, at hans Blik fulgte Formen af hendes Legeme, der tegnede sig tydelig under den lange, bløde Slaabrok.

»Jeg er saa træt, Wieck. Jeg har været en lang Cykletur. Vær rar og spil lidt for mig. Jeg gider ikke tale.«

Helen havde lukket Øjnene. Hun havde det saa godt, aa — saa godt. Blidt og lunt laa hun, hun havde intet fast om sig, intet, der snørede, uden Tvang hvilede hendes Legeme ud.

Som stille Drømme sænkede Tonerne sig over hendes Tanker om ingenting. Der var noget blegt og uvirkeligt over Wiecks Musik. — »Den er lige-

som en lille Barnebegyndelse, der ligger nede i Mosen og venter paa at blive født,« sagde Sven. — »Den er som fjærne Kærtegn fra de Dødes Skyggerige,« sagde Helen.

Hun kunde lige skimte ham i det dæmpede Lys fra Ampelen. Næsen var dejlig med sin fine, klare Bøjning. Fra Siden kunde man se Øjenhaarene ligge langt og blødt ned paa Kinderne. Læberne vare fyldige og stærkt røde, de maatte være varme og levende at kysse.

Han blev ved at spille. Helen skiftede Stilling. Hun laa og pønsede paa Midler til at forhøje sit legemlige Velvære. Det bedste vilde være et Par kloge Hænder, der strøg langs ned ad hende og nøjagtigt fulgte Legemets Form i langsomme, glidende Berøringer.

Han standsede. Han rejste sig og gik hen og lagde sig paa Knæ ved Siden af hende. Hans Stemme var kælen og indsmigrende som hos en lille Pige, der beder om Sukker.

»Frøken Helen, der er noget, som jeg ønsker saa højt, noget, som De kan give mig, hvis De vil.« —

»Hvad er det?«

»Jeg tør ikke sige det, men kan De ikke gætte det?«

Helen rystede paa Hovedet.

»Det er en Ting. Den er ikke meget stor. Jeg ved, at De har den. Den staar her i Stuen.«

Han havde frygtsomt vovet sin Arm om hendes Liv og bøjet sin Mund ned mod hendes Øre. Helen mærkede hans Aande, der pustede hedt gennem hendes Haar. Armen, der laa om hende, dirrede. Hun blev greben af en pludselig, uimodstaaelig Lyst til at føle hele hans skælvende Ungdom tæt ind mod sig. Uvilkaarlig rykkede hun sig lidt bort, saa at der blev Plads. Han forstod hende, med en hurtig, smidig Bevægelse laa han i et Nu ved Siden af hende. Han trykkede sig ind til hende, og hans Ansigt borede sig ned mod hendes Hals.

»Kan De dog ikke gætte, hvad det er? Jeg vil blive saa lykkelig ved at eje det. Jeg skal altid bære det hos mig, og hver Time paa Dagen vil jeg tage det frem og se paa det. De bliver ikke vred paa mig, vel. Nu ved De, hvad det er, ikke? Aa, jeg vilde blive saa glad ved at eje Deres Billede.«

Helen laa og strøg ham over Haaret:

»Vilde Du saa gerne have det?« sagde hun stille.

»Helen, De siger Du til mig, aa, Helen! Helen!« jublede han ud, »Helen, jeg elsker Dig. Ligefra den første Stund, jeg saa Dig, har jeg elsket Dig. Du er saa fin og saa dejlig. Jeg elsker Dig!«

Han gav sig til at kysse hende med smaa, hurtige, ængstelige Kys paa hendes Øjne, hendes

Kinder, hendes Pande, fra Sted til Sted flygtede de i Frygt for at blive forbudte.

Alle hendes neddæmpede Elskovslængsler fik Liv under dem og voksede til Vilje. Hun vidste kun ét, tage ham — mætte sit Legeme med Elskovens Glæde, tømme Bægeret til Bunds og saa i Morgen kaste det væk og staa lige frank og fri. Han blev ved at kysse hende. Hvorfor blev hans Kys ikke længere og dristigere? Turde han ikke? Eller kendte han ikke? Han var jo saa ung, saa ung.

Hun saa smilende op mod ham: »Lille Du, lille Barn.« — —

Han havde forstaaet. Hendes Mund blev lukket med et Kys, der banede sig Vej mellem hendes Læber, og de kærtegnende Hænder, hun havde længtes mod, fandt frem gennem hendes Klæder.

Saa lod hun Hovedet synke tilbage og aandede ud i en eneste stor Befrielse.

— — — —

Graat og trist faldt det gryende Dagslys ind gennem Vinduerne. Helen vaagnede frysende. Hun laa endnu paa Divanen i Dagligstuen. Hun saa sig forundret om, saa huskede hun dunkelt. Hun havde set Wieck klæde sig paa under Lampelyset. Hun havde ligget og stirret sløvt paa ham ud gennem Øjenhaarene og forundret sig over, at han ikke

brugte Seler. Omsider var han bleven færdig. Han troede aabenbart, at hun sov. Paa Taaspidserne havde han listet sig hen og bredt et stort, varmt Skindtæppe ud over hende. Han havde bukket sig ned og sagte kysset hendes Øjne. Saa havde han pustet Lampen ud og lidt efter havde hun hørt Entredøren smække.

En Gysen gennemfoer hende. Hun følte sig utilpas. Hun stod op og svøbte Tæppet om sig. Saa slæbte hun sig ind til sin Seng. Uden at klæde sig af puttede hun sig ned under Dynen og gled straks igen fra den umaadelige Træthed over i Søvnen.

Pigen vækkede hende. Klokken var ti, og der var et Bud med et Brev til Frøkenen. Modstræbende rystede hun nogenlunde Trætheden af sig og læste.

Kære Helen!

Efter igaar føler jeg mig saa ulykkelig. Jeg maa se Dig saa hurtigt som muligt. Skriv eller telefoner. Jeg holder det ikke ud. Jeg er saa grænseløs ulykkelig.

Din

Willy.

Herregud, tog han sig det saa nær? Var det derfor, at han forstyrrede hende saa tidligt? Hun fik ondt af ham. Nu gik han aabenbart dér og var fortvivlet og ventede sig hundrede Ulykker, medens

hun bare var træt og tilfreds og vilde sove. Den lille Stakkel — at han kunde tro, at hun var vred paa ham!

Hun forlangte et Blyant, og saa skrev hun hurtig paa den anden Side af Papiret:

Jeg forstaar ikke Dit forvildede Brev. Enhver Følelse af Ulykke ligger saa langt fra mig, det forsikrer jeg Dig. Jeg er kun træt, lykkelig træt.

Jeg foretrækker ikke at se Dig i Dag — ikke før Lørdag — jeg har en uovervindelig Trang til at hvile. Men jeg tænker paa Dig heleTiden.

Ser Du, det maatte komme. Maaske har vor Kærlighed været lidt for hurtig, og det er det, der gør Dig bange, store Barn, som Du er. Søg at blive roligere. Hvis Du virkelig elsker mig, er der ingen Grund for Dig til at angre, hvad der er sket.

Altsaa paa Lørdag, kom tidligt.

Jeg kysser Din Pande, ganske blidt, som en Moder, der dysser sit syge Barn til Ro.

Helen.

Da hun var færdig, fortrød hun halvt det, hun havde kradset ned. Det var langt kærligere, end hun havde ment det. Efter det Brev maatte han tro, at hun holdt af ham. Men hun gad ikke skrive det om. Desuden kunde det ikke andet end gøre ham godt, og hun skyldte ham lidt til Gengæld for

den Glæde, han havde beredt hende. Han kunde vel ogsaa nok forstaa, at hendes Elskov ikke kunde være saa forfærdelig hæftig, siden hun ikke brød sig om at se ham. Nu havde hun i det mindste Fred de første Par Dage.

Hun gav Svaret til Pigen og paalagde hende ikke at kalde igen. Saa vendte hun sig om paa den anden Side og sov videre. — —

Om Aftenen kom der atter Brev fra ham:

Torsdag Kl. 4³/₄.

Min kæreste Helen!

Tak og tusinde Tak for Dit Brev, som har gjort mig saa lykkelig. Jeg troer, at Følelsen af at have elsket Dig for hurtigt, var for meget for mig. Det var altfor stort og smukt. Jeg skrev til Dig, fordi jeg maatte se og høre noget om Dig, med et Ord, noget, der kunde give mig Ro. Jeg elsker Dig endnu højere. Jeg elsker Dig med en stor og uendelig Kærlighed. Jeg forstaar Din Træthed og Din Trang til Hvile. Jeg sender Dig noget, som ikke trætter Dig, et rigtig kærligt Kys fra Dit »store Barn« som elsker Dig med en Mands Kærlighed.

Din Willy.

Jeg glæder mig saadan til at se Dig igen. Klokken er nu fem. Altsaa endnu halvtreds Timer. — Hvilken Tid! — Jeg elsker Dig.

W.

Lørdagen var kommen. Helen havde skudt den høje Staalampe hen bag en dyb, tyrkisk Lænestol, og sat sig hyggelig til Rette. Ved Middagsbordet var hun kommen til at huske paa, at det var i Aften, at hun havde sat Wieck Stævne. Hun havde mest Lyst til at sende Afbud, men hun nænnede det alligevel ikke. Der var kommen en ny Bog af Betydning, som Felsen havde sendt hende — uopskaaren. Det var en af hendes mange smaa Gammeljomfru-Manier, som Felsen kaldte det, at hun kun nødigt læste nye Bøger, som først andre havde skaaret op og krøllet. »Lad mig dog have Lov til at beholde den Ejendommelighed, naar det nu glæder mig saa stærkt at vide, at ingen andre Øjne har hvilet paa Siderne før mine. Det giver mig akkurat den samme Tilfredsstillelse, som naar I Mænd tager en Jomfru i Eders Arme,« forsvarede hun sig.

Hun læste med febrilsk Hastværk i Haabet om, at han var bleven forsinket. Men hun var kun kommen halvt ind i Bogen, da han kom.

Han var meget bleg. Om hans Øjne randede

sig sorte Skygger. Han tog hendes Haand og førte den med kærlig Ærbødighed til sine Læber. Helen fik Medlidenhed med hans daarlige Udseende. Hun rakte Munden op mod ham. Han rystedede paa Hovedet:

»Nej Helen, Du skal ikke kysse mig, før Du har hørt paa mig. Jeg har saa meget at sige Dig.« —

Han gik hen og tog en Skammel og satte sig stille og alvorlig ved Helens Fødder. Hun havde nysgerrig lagt Bogen fra sig. Hvad skulde dette her betyde? Vilde han til at lave Scener?

Han havde taget hendes Haand og lagt en varm, hed Pande mod den. Han begyndte at tale ængsteligt og famlende:

»Helen — elskede Helen, lov mig at høre taalmodigt paa mig — — Jeg maa tale ud med Dig, Du har givet mig saa uendelig meget, Du har Ret til at kende mig til Bunds. — — Der er først én Ting, jeg maa sige Dig, en Ting, der har pint mig og gjort mig saa elendig. Kan Du huske, at jeg bad Dig om et Kys den første Aften nede i Porten? Helen, Du maa tro mig, jeg sværger Dig det — det var ikke min Hensigt at fornærme Dig. Du havde talt med mig, som aldrig nogen før, og det havde gjort mig saa godt, saa godt. At jeg vilde kysse Dig, var kun, fordi jeg syntes, at jeg

maatte give Dig noget for at vise Dig min Taknemlighed. Men Du forstod mig ikke. Du kunde ikke forstaa. Du maatte tænke slet om mig, tro, at jeg var styg og og raa. Paa hele Hjemvejen følte jeg mig saa ussel og skamfuld. Ikke sandt, Helen, Du fik daarlig Tanke om mig?«

»Nej, Willy, jeg blev kun lidt skuffet. Efter det, vi havde talt, havde jeg faaet den Tro, at Du var helt anderledes, saa saa jeg, at Du alligevel var som de andre.«

»Ja, jeg tænkte det nok. Men nu, nu forstaar Du mig, ikke! Og Du er ikke længere vred paa mig?«

»Jeg har ikke været vred. Det var kun naturligt, at Du prøvede, hvor langt Du kunde gaa. Det vilde enhver Mand have gjort i Dit Sted, naar han havde siddet alene sammen med en Kvinde til Klokken to om Natten. Men nu er det altsaa klaret. Er der mere endnu?«

»Ja, Helen. Ser Du, forleden Nat, da jeg gik herfra efter det, der var foregaaet imellem os, var jeg ligesaa ulykkelig og fortvivlet. Du havde givet mig det dyreste og skønneste, Du ejede, men havde jeg haft Ret til at tage imod det? Jeg bebrejdede bittert mig selv, hvad jeg havde gjort. Hele Tiden hørte jeg i mig en Stemme, der sagde: »Du har taget hendes Uskyldighed, Du er en Forfører.«

Slutningen kom Helen for overraskende. Hun maatte vende Hovedet bort for ikke at komme til at le højt. Han var altsaa et Fæ.

»Hele Natten laa jeg vaagen, jeg kunde ikke falde i Søvn. Saasnart det var Morgen, skrev jeg til Dig. Dét var mig umuligt at gaa paa Kontoret, jeg blev bare ved at gaa op og ned i Stuen, indtil jeg fik Dit Svar. Saa blev jeg først roligere. Jeg følte, at Din Kærlighed til mig var rig og ægte, at vi kun havde ydet den dens Ret, og at alt var smukt og helligt, fordi vi elsker hinanden. Og jeg syntes, Helen, at Du var saa god og stor, fordi Du uden Betænkning i Din Tillid til mig slog ind paa den Vej, vi maatte gaa« —

Saa meget betød det altsaa for ham, og hun havde intet, slet intet sat ind. Hun blev rørt over hans naive Tro paa hende. Hun bøjede sig og vilde kysse ham, men han trak Hovedet tilbage.

»Nej, ikke endnu, der er mere, Helen. Hvis Du vidste, hvor jeg elsker Dig! Men naar Du har faaet det at vide, jeg nu vil sige Dig, saa vil Du støde mig bort, og Du vil foragte mig. Helen, jeg er ikke den, Du anser mig for. Jeg — — jeg — — aa, Helen« — hans Øjne flyede hendes, han gemte sit Ansigt ned i hendes Skød — — »jeg har kendt andre Kvinder end Dig« — — kom det saa endelig, lavt hviskende.

Helen løftede hans Hoved op. Som vandklare Perler trillede store Draaber ud fra de taaretunge Øjne. Hun kyssede ham paa Munden.

»Der er mit Svar, Du store Barn.«

»Helen, Du er saa god, saa god« — han kæmpede med Graaden — »Du maa høre mig, Du maa vide, hvorledes jeg kom ind paa det. Det var Nytaarsaften. Jeg boede hos en Familie, der var bleven os anbefalet. Jeg vilde ikke bo i Pensionat, fordi jeg var saa bange for at være alene. Det blev jeg alligevel. I fire Maaneder havde jeg været i Kjøbenhavn, og i al den Tid havde der ikke været en Aften, uden at idet mindste nogle af dem havde været ude. Det kaldte de et Hjem! Saa var det altsaa bleven Nytaarsaften. Jeg var ene hjemme. De andre var til stort Selskab hos en Oldemoder, eller saadan noget. Det var saa mørkt og stille om mig. Jeg tænkte paa Præstegaarden hjemme, der var den Aften altid bleven fejret som en Fest, som Hjemmets Fest, hvor alle skulde være sammen. Moder sad ved Enden af Bordet, og jeg som den yngste af Brødrene stod tæt op ad hende, med hendes Haand om min og ventede paa, at Klokken skulde blive tolv. Naar saa de første Slag oppe fra Taarnet lød ud over Fjeldene, foldede de alle Hænderne, og min Fader bad en Bøn. Men Moder tog mig op paa sit Skød og strøg sagte med sin

Haand hen over mit Hoved og sagde til mig: »Gud bevare Dig og give Dig Velsignelse i det kommende Aar, mit Barn.« — — Og nu var Hjemmet saa langt borte, og jeg var ganske alene i den store, mørke Lejlighed. Jeg kunde ikke holde det ud. Jeg maatte føle en Kvindehaand paa min Kind, jeg maatte mærke to Arme, der omsluttede mig og fik mig til at glemme min Ensomhed. Saa tog jeg min Frakke paa og gik ned i de Gader, som jeg om Dagen skammede mig for at gaa igennem. — Helen, Du skal tro mig, jeg søgte intet stygt. Havde jeg kendt Dig, saa var det Dig, jeg var kommen til den Aften.« —

Han laa ind mod hendes Skulder, med sit Lommetørklæde tørrede hun Graaden bort fra hans Ansigt:

»Lille Stakkel, lille kære Stakkel.« — —

»Der var et Øjeblik, hvor jeg ogsaa virkelig glemte alt og kun syntes, at det var dejligt — det var jo første Gang. Men saa hørte vi en Dør smække i den anden Stue, og hun raabte: »Der gaar vel Ingen bort?« Da stod det mig først klart, at de Kærtegn, hun ødslede paa mig, var købte Kærtegn, og at hendes Elskovsord var skabt af Penge. Jeg væmmedes og gik. Længe vandrede jeg omkring i de tomme Gader, jeg skammede mig for at gaa hjem, jeg skammede mig for mig selv.

Jeg frøs, og jeg havde Kvalme. De første Dage var drøje at komme igennem. I lang Tid turde jeg ikke tænke paa min Moder, jeg følte, at jeg ikke mere havde Lov til det.«

Graaden gennemrystede ham, han holdt inde. Helen talte ikke, sad bare og klappede ham over Haaret.

»Saa Helen — saa gik jeg derhen igen. Det var stærkere end mig, jeg kunde ikke staa imod, og jeg ødelde mine Penge til det. — Om Sommeren kom min Moder ned og besøgte mig. Hun gjorde en Ting, jeg ikke forstaar, hun spurgte mig. Hvor kunde hun faa det Spørgsmaal over sine Læber! Saa løj jeg — for første Gang i mit Liv løj jeg for min Moder, — — — Helen, hvorfor sidder Du og holder paa mig, hvorfor støder Du mig ikke fra Dig? Hører Du ikke, hvor dybt jeg er sunken. Jeg har besmittet mig selv, og jeg har løjet for min Moder — Helen!«

Det sidste »Helen« lød som et Angstskrig. Der skød Omhed op i hende, blødt og dæmpet talte hun til ham:

»Og min Kærlighed — regner Du den for intet? Mægter den ikke at bære Dig over det? Nu er Du min, Willy. Alt andet er dødt. Paa hvert Sted af Dit Legeme vil jeg lægge et Kys, der udsletter Fortiden, min Elskov skal gøre Dig ren. Du be-

brejder Dig selv, at Du har løjet for Din Moder, men heller ikke jeg forstaar, at hun kunde spørge. Der er kun En, der har Ret til at kræve Dig til Regnskab, og det er den Kvinde, Du elsker. Du er kommet frivilligt, og har sagt mig alt, Din Løgn er genløst. Du skylder mig kun ét: at glemme. Glem alt, tag det ikke atter og atter frem for at sørge over det. Byd mig ikke den Haan at tænke paa de andre. Naar Du er hos mig, er Du min, og jeg taaler ingen Sammenligning.«

»Helen«, han hævede Hovedet og saa alvorligt paa hende, »det kunde jeg aldrig gøre.«

Helen sad og var vred paa sig selv. Hvad skulde hele denne Tirade til? Hvorfor lod hun ham blive ved at tro paa hendes Kærlighed? Hvorfor sagde hun ikke meget hellere til ham: »Kære Ven, gør mig den Tjeneste ikke at blive højtravende. Alt dette her er fuldstændig overspændt. Det, Du ligger og græder over, er hændet Tusinder af unge Mennesker før Dig, og de er ikke døde af det, tværtimod. Spar Din Ulykke over for mig, jeg kommer heller ikke uberørt i Dit Favntag, og for det, jeg fordrer hos Dig, er det mig saa uendelig ligegyldigt, om Du saa har levet med hundrede Pigebørn.« — Det vilde være meget gavnligere for ham og give ham et langt sundere og mere praktisk Syn paa Tilværelsen. Men i Stedet for sad

hun og fyldte ham og sig selv med første Klasses rosenrød Sentimentalitet.

Deres Læber mødtes i et langt Kys. Langsomt gjorde hun sig fri:

»En Ting til. Saalænge jeg er Din saa — intet ved Siden af mig« —

»Det behøver Du ikke at sige. Fra det Øjeblik, jeg saa Dig, har jeg været Dig tro, og den Gang var det Maaneder siden, jeg havde besøgt en Kvinde.«

»Hvorfor? Havde Din Moder talt med Dig?«

Han lagde sin Mund tæt til hendes Øre.

»Jeg var bleven syg.«

Med et Sæt smed hun ham fra sig og foer op af Stolen. »Nej! Nej! Nej!« Hun gav sig til at løbe op og ned i Stuen. Det hamrede og jagede i hendes Hoved. Febrilsk gned hun Lommetørklædet over Mund og Kinder. Det var hende, som om hvert af hans Kys havde efterladt et hæsligt Mærke. Aa — kun gøre ét: rive alle Klæderne af sig og vaske sig, lade Vandet risle ned over Ryg og Bryst, helt ned over de slanke Ben, skylle alle Sporene bort! Du gode Gud! hvis hun var mærket, hvis hendes Legeme blev ødelagt, hendes fine, dejlige, smidige Legeme! Hun stønnede højt.

Han var bleven liggende paa Stolen. Graaden bevægede hans Skulder taktfast ud og ind. Hun

standsede foran ham. Hun talte ikke, hun skreg. Hendes Stemme var hæslig og skærende:

»Det vover Du at byde mig! Saaledes er I alle, jeg hader Jer. I søler Jer til hos løsagtige Fruentimmere og bagefter kommer I til os, saa kan vi tage alt Snavset efter Jeres modbydelige Udskejelser. Du maa skamme Dig, skamme Dig som en Hund. Hvorfor sagde Du mig det ikke, inden Du tog mig? Du havde ikke Lov til at røre mig, inden jeg vidste det, hører Du, Du havde ikke Lov! Det var raat. Gaa din Vej, jeg vil ikke se Dig! Jeg vil ikke røre ved Dig. Ikke engang sparke til Dig, gider jeg, gaa! Gaa tilbage til Smaagaderne, hvor Du hører hjemme, dine Forbindelser der bringer Du saavist intet urent fra mig. Gaa, hører Du! — Forstaar Du, hvad Du har gjort mig? Du har tilsmudsket mit Legeme, Du har ødelagt mit Liv. Men jeg vil ikke — jeg vil ikke være syg — jeg vil ikke se mit Legeme gaa til Grunde — — Jeg vil det ikke — — —«

Hun hulkede vildt.

»Helen, Helen, tilgiv mig — vær ikke vred. — — Sig ikke, at jeg har ødelagt Dig, sig det ikke, jeg holder det ikke ud. Har jeg gjort det, saa vil jeg dø, jeg vil slaa mig selv ned som en Hund — — Jeg burde have sagt Dig det, jeg ved det, men — — det var saa svært. Jeg troede heller ikke,

der havde været Fare. Lægen havde givet mig Lov til — — til at leve videre. Jeg var fuldstændig rask, sagde han.«

Hun var bleven lidt roligere, maaske overdrev hun i Angsten for sig selv.

»Han mente heller aldrig, at det vilde komme igen.« —

Hun begyndte at indse det taabelige i sin Frygt. Hun gik hen og satte sig i en Stol. Der var Sved paa hendes Pande, hun følte sig udmattet som efter en stærk, fysisk Anstrengelse.

Han slæbte sig hen til hende og omklamrede hendes Knæ.

»Vær ikke vred paa mig, Helen, stød mig ikke bort, lad mig ikke synke endnu dybere. — — — Nu først forstaar jeg min Synd, efter at den er bleven en Synd mod Dig. — — Gid jeg aldrig var bleven født, at jeg skulde gøre Dig Sorg, Dig, som jeg elsker. — — — — Helen, rør mig ikke mere, jeg er Dig ikke værdig, jeg er et lavt og usselt Menneske. Men jag mig ikke helt bort. — — Lad mig faa Lov til at leve i Din Nærhed. Lad mig blot se Dig. Jeg lover Dig, at Du skal faa Ære af mig, jeg skal arbejde mig op. Jeg skal blive god og ren igen, som min Moder har kendt mig, min stakkels Moder! — — Din Vrede er retfærdig, Helen, saaledes maa en ren Kvinde føle — —

Du staar saa højt, saa højt over mig, Du er saa god — — — — — —«

Han blev liggende ved hendes Fødder, græd og tiggede i spredte, usammenhængende Ord. Hun holdt ikke ud at høre ham klage. Hun løftede ham op til sig og lagde hans vaade Kind ind mod sin.

Lidt efter lidt stilnede Graaden af:

»Aa, tak, tak. — — Du er min eneste elskede, men Du skal ogsaa være min lille Mor. Mit Liv lægger jeg i Dine Hænder. Jeg vil være Dit store Barn, som Du kalder mig. Du skal lede mine Skridt, og jeg vil aldrig bringe Dig til at græde. — — — — Verden har været saa ond og styg imod mig. Jeg bad den om Kærlighed, og det var det, den gav mig i Stedet for. — — — Min Moder og Du, Du og min Moder, I to skal dele mig. Der kan Ingen være over min Moder, men jeg har sat Dig ved Siden af hende i mit Hjerte. — — Helen, jeg elsker Dig. Jeg er saa lykkelig over, at Du vil vide af mig, trods alt. Jeg skal blive lige saa god og ren som Du. Din Kærlighed skal frelse mig. — — Jeg er saa glad, jeg glæder mig til den Dag, jeg skal tage Dig ved Haanden og føre Dig til min Moder. Saa vil jeg fortælle hende alt om, hvorledes jeg har været, og jeg vil sige: »Hende skal Du elske, som Du elsker mig, for hun har reddet Din Søn.« — — — — Hvor er

Dit Haar kønt og blankt, Helen, og Dine Kinder er fine og bløde. Min Moder vil blive stolt af sin Datter. — — — Sig mig, tror Du nogensinde, vi faar Børn? Saa skal de ligne Dig, alle sammen. — — — Jeg er saa lykkelig ved Dig. Der skal blive Solskin, straalende Solskin, og alle Himlens Fugle skal synge og juble den Dag, Willy Wieck fører sin Brud hjem.« — — —

Helen rejste sig. Dette her maatte have en Ende. Det førte jo bare dybere og dybere ind i Løgnen. Men hun nænnede ikke at rive ham ud af hans Drømme, han maatte ikke græde mere. Hans Øjne var altfor hovne og hans Næse tyk og rød:

»Nu skal Du gaa. Jeg kan ikke mere, jeg trænger til Ro.«

»Maa jeg komme igen — — snart?«

»Ja, kom, naar Du vil.«

»Er Du meget vred paa mig?«

»Nej, vist ikke nej. Lov mig blot at gaa hjem og sove. Du skal ikke græde mere. God Nat, Willy.«

Hun kyssede mildt hans forgrædte Øjne, saa fulgte hun ham ud.

Da hun kom ind igen, søgte hun at samle sine Tanker. Tæppet foran Stolen, hvor han havde ligget, var knoldet sammen og forkrøllet. Stakkels, lille, kære, Menneske! Hvor var det muligt, at Livet

kunde fostre saa store Børn. Og saa hans rene, ubegrænsede Tro til hende! Ja, hun vilde være hans »lille Mo'r«. Hun vilde lægge sine Arme om ham, og hun vilde lede ham uberørt og med lukkede Øjne gennem Verden. Hun stod endnu lidt og tænkte. Saa gik hun hen til Bogskabet og tog Heines Digte ned.

Hun fandt frem de Vers, hun vilde læse:

Du bist wie eine Blume
So hold und schøn und rein,
Ich schau' dich an, und Wehmuth
Schleicht mir ins Herz hinein.

Mir ist, als ob ich die Hände
Auf's Haupt dir legen soll't
Betend, dass Gott dich erhalte
So rein und schön und hold.

Sommeren var kommen.

Sven Pettersen var dragen paa Langfart ud for at vinde Verdensry. Helen var flyttet ind i den Villa, hun havde lejet lige ved Skodsborg paa Søsiden af Strandvejen, og Willy Wieck boede paa Klampenborg Badeanstalt.

Niels Felsen var bleven i Byen. Han havde en uovervindelig Afsky for alt Slags Kryb og vilde ikke bo paa Landet, fordi han led af den fikse Ide, at der var Ørentviste i alle Sengene. Et Par Gange om Ugen tog han ud til Helen og bragte Nyheder fra den lumre By, den trange Luft og den ophedede Stenbro derinde. Der blev lagt Mærke til hans hyppige og regelmæssige Besøg; Sladderen begyndte og tog Fart langt Kysten, med Landliggertogene blev den bragt videre ind til Byen, og snart var det en offentlig Hemmelighed, at Helen Rothe var Niels Felsens Elskerinde.

Helen mærkede det ikke, Hun havde en sjælden skarp og rig Iagttagelsesevne; naar hun vilde se, trængte hendes Blik helt til Bunds, lige ind til Tankerne, der krøb i Skjul bag Menneskenes Hand-

linger. Men paa samme Tid sondrede hun sig ud fra sine Omgivelser. Hun vilde leve sit Liv saaledes, som hun selv havde dannet sig det, alt, hvad der kunde gribe hindrende ind, lukkede hun uvilkaarligt ude fra sin Bevidsthed. Felsen vidste det, velvillige Venner havde samvittighedsfuldt rapporteret ham Sladderen, men han følte sig ikke forpligtet til at sige det til Helen. Han kendte hende, hun vilde blot ligegyldig trække paa Skuldrene og vedblive at omgaas ham som hidtil uden at ændse Folkesnakken, og efter hvad der var foregaaet imellem dem, var det ham lidt ydmygende at bringe den Sag paa Bane.

Sladderen om Felsen dækkede over Wieck. Der var ingen, der fandt paa at sætte hans spinkle Ungdom i Forbindelse med den feterede Forfatterinde. Og dog besøgte han hende hver Eftermiddag. Som oftest var han paa Cycle, saa kørte de lange Ture sammen op i Skoven eller ud i Landet. Men var Vejret rigtig godt, kom han sejlende i en lille Sejlbaad, som han havde anskaffet sig, og lagde til ved Broen, der gik ud fra Haven. Helen blev let søsyg, Sundet maatte ligge blankt og stille, om hun turde vove sig ud. Saa sænkede han Sejlet og roede ud i Solnedgangen paa de gyldne Vande. Var det Fralandsvind, tog Helen en Guitar med i Baaden. Hendes lange, smidige Fingre krogede sig ned

over Strengene, og Vinden bar Tonerne bort fra Menneskeboligerne inde paa Kysten, langt ud over Søen. Han havde taget Aarene ind. Hans Blik hvilede paa hende, der var hellig Andagt i hans Øjne. Umærkeligt vuggedes de fremover af Vandets sagte, utrættelige Skvulp.

Forholdet imellem dem var bleven fortsat, Helen havde forlængst overvundet sin urimelige Ængstelse. Mindet om den første Hengivelses legemlige Velvære havde igen kastet hende i hans Arme. Gang paa Gang var de søgt ind mod den store Glæde. — —

Helen var begyndt at gaa mere ud. I det sidste halve Aar, hvor hun ikke havde haft noget større Arbejde, der optog hende, var hendes Forfængelighed bleven stærkere. Det var hende en Trang at blive hædret og fejret. Hun tog imod Mængdens Beundring som en Hyldest, der skyldtes hende.

Naar Willy Wieck kom til hende Dagen efter en Fest, kunde hun sidde og se paa ham med Forundring. Hun tænkte paa de Mænd, der i Gaar havde bøjet sig i Støvet for hende, mange af dem var kloge og dygtige, de betød noget. Og saa var det ham, et lille naivt, purungt Menneske, der kun havde et at byde, sine Kys, det var ham, der ejede hende — —

Men gjorde han det egentlig? Var det ikke efter-

haanden snarere hende, der ejede ham. Hans Legeme var som et kosteligt Instrument, der vibrede under hendes Hænder. Al den Viden, hun sad inde med fra sit første Elskovsforhold, ødslede hun paa ham, og hun fandt nye Kærtegn, som hun aldrig havde troet det muligt at vove. Hun maatte se hans Ansigt blive Ekstase og føle ham mod sig i en eneste stor Skælven. Saa slappedes han i et langt Suk. Han løsnede sig ud fra hendes Favntag og lagde sit Hoved ind til hendes Hals. »Min egen Plads«, kaldte han den.

»Helen, nu vil jeg tale om mit Hjem«, og han fortalte, medens hendes Lemmer døsede ud og Søvnen taagede hendes Tanker.

Hun forstod ikke den Glans, hvori Hjemmet stod for ham. Koldt og haardt med Pligten i Højsædet, det var det Indtryk, hun fik gennem alt, hvad han sagde.

I hans Tegnebog ved Siden af Helens Billede laa et Kort fra hans Moder. Han havde faaet det Dagen efter sin Ankomst til Kjøbenhavn. Det var en Slags Bøn, spækket med Skriftsteder, hvori hun bad Gud vaage over hendes yngste Barn, hendes Benjamin, der nu fra hendes moderlige Varetægt drog ud i den syndefulde Verden. Gid han altid maatte søge Styrke og Trøst, der hvor de ene var at finde, hos hans himmelske Fader! Denne offent-

ligt udstillede Kristendom paa et aabent Brevkort bød Helen imod.

En Dag kom han og gav hende et Brev. Hans Øjne straalede. »Det er fra min Moder.« Han stod ved Siden af hende og iagttog hende spændt, medens hun læste. — »Min kære Søn«, begyndte det. Hun skrev om Faderen, det gik stadigt tilbage og der var intet at gøre. De havde faaet en ny Sygeplejerske, den tidligere havde skuffet hende, og hun havde maattet sende hende bort. Saa omtalte hun sine Planer for Efteraaret. De vilde rejse i nogen Tid, Lægen havde tilraadet Luftforandring for den syge. Hun gik ind paa Udgifterne, hun vidste ikke, hvilket Badested der vilde være det bedste og billigste og spurgte Sønnen om hans Mening. Hun sluttede: »Venlig Hilsen, Din hengivne Moder.«

Hele Brevet var tørt og forretningsmæssigt, præget af et Snæversyn, der gennem Biblen som Talerør havde sine fuldt færdige Domme paa rede Haand. I alt, hvad der vedrørte Pengene, sporedes en næsten pinlig Smaalighed. Hun gav ham Brevet tilbage i Tavshed. Hun vidste, at hvis hun var Moder, saa vilde hun skrive paa en helt anden Maade til sit Barn.

»Saaledes har hun aldrig skrevet til mig før,« kom det højtideligt, »det er første Gang, hun for-

tæller om sit Liv og sine Planer. Jeg er saa lykkelig. Hun behandler mig ikke mere som en Dreng, men som en Ven.« —

»Ja, det er kønt,« svarede hun mekanisk. Hvorfor skulde hun lukke hans Øjne op og volde ham Sorg? Hans Kærlighed til Moderen var som Katolikkens sværmeriske Dyrkelse af den hellige Jomfru. Havde hun Lov til at tilintetgøre hans Tro, naar hun intet havde at give ham i Stedet?

Hendes Følelser for ham maatte ikke være Kærlighed, og de var det heller ikke. Han var bleven hende en Vane. Naar han var borte fra hende, savnede hun hans varme, barnlige Tilbedelse. Hendes Ømhed for ham var bleven stærkere gennem deres Elskov, hun følte Trang til at vaage og beskytte over det Liv, der var helt hendes. Hver Aften fortalte han hende, hvorledes han havde tilbragt sin Dag, hvad han havde hørt og set og alle hans Tanker. For hver eneste Time aflagde han et nøjagtigt Regnskab. Det forekom hende altsammen saa utroligt intetsigende, men der var noget, der rørte hende i denne omstændelige Fortrolighed, og hun sad med Armene om hans Skuldre og hørte efter, medens hun gjorde sig Umage for ikke at tænke paa andre Ting. Han var nervøs og havde en svag Mave. Hun plejede

ham omhyggeligt, afpassede hans Mad og sørgede for, at han tog sin foreskrevne Medicin.

Han var bleven hende kær, men hun elskede ham ikke. De stod altfor fjernt fra hinanden. Hun havde givet ham sine Bøger, han havde sat dem paa Hæderspladsen i sit Bogskab, men de var ikke skaarne op. Det krænkede hende ikke. Hun vidste, at han manglede enhver Forudsætning til at følge og forstaa hendes Arbejde og de Interesser, der fyldte hendes Liv, og hun gjorde intet Forsøg paa at drage ham med. Det var bedst, som det var. Han kom til hende med sin evigt tørstende Længsel efter Kærtegn, og hun mættede ham med sine Kys, videre gik deres Forhold ikke. Hun var fri som før, spurgte ikke, sagde intet, gik bare sine egne Veje.

Hun talte heller aldrig mere med ham som den første Aften. Hun havde ikke Taalmodighed til det, han var altfor uudviklet, hun maatte stige helt ned til ham og bygge op fra Grunden, og det hverken vilde eller gad hun, hun ansaa det for unyttigt. Hver Gang han søgte at komme ind paa noget af alt det, der gærede og vaagnede i hans Tanker, drejede hun af med et Kys. Ubevidst herskede han over Elskovens Kunst, den skulde han give hende, andet begærede hun ikke af ham.

Naar der var fremmede hos Helen, var det lige-

som om han svandt bort og blev hende fjern. Han tog ingen Del i Samtalen, hele Aftenen blev han stille siddende paa den samme Stol og fulgte hende med store, tilbedende Øjne. Naar de fangede hendes Blik, smilte hun adspredt til ham, saa gik hun videre i den Udvikling, hun var inde paa, og glemte ham igen. Ud paa Aftenen forsvandt han gerne ude i den mørke Have. Der gik han og ventede, til Gæsterne var gaaet. Saa listede han sig ydmygt ind. Hun gik med varme Kinder og endnu med Smilet fra det sidste Farvel om Munden og slukkede Lysene. Hun saa lidt aandsfraværende paa ham, hun maatte først huske. Saa trak hun ham ind til sig og kyssede hans Øjne. Hun følte, at hun skyldte ham Oprejsning. — »Du er mit dejlige Kærlighedsdigt,« hviskede hun.

En Ting irriterede hende hos ham, hans Mangel paa bevidst Skønhedsbegreb. En Dag var de standset udenfor en Guldsmedebutik. Han viste paa en Sukkerskaal af blankt Sølv, bag hvis gennembrudte Arbejde noget skrigende blaat Glas skinnede igennem; dens Banalitet var fornærmende.

»Se, den er smuk.«

»Den, den er gyselig,« brød hun ud og stirrede forfærdet paa ham.

Han surmulede som en muggen Dreng.

»Ja, jeg finder den nu køn, vi har Magen til den hjemme. Men om Smag kan man som bekendt ikke disputere, vel?«

Hun tav, det pinte hende, at hans var saa daarlig. Hun søgte at vække hans Sans for det skønne, hun trak ham rundt paa Musæer og Udstillinger, pegede de Kunstværker ud, hun holdt mest af, fortolkede deres Dejlighed og talte sig varm. Hun vilde aabne hans Øjne for Skønheden, saaledes som hendes egne en Gang var blevne opladte. Men han stod tung og træet og erklærede meget ærligt, at det kedede ham.

Men hun vilde ikke opgive det. Hun forskønnede hans Stuer, hun vragede og valgte, hun plyndrede sig selv for at smykke hans Vægge med sine bedste Skatte. Alt, hvad han havde bragt med hjemmefra, og som havde voldt hende en stadig Lidelse ved dets flade Grimhed, blev ubarmhjertigt stukket ned i Skuffer og Skabe; kunde han ikke forstaa Skønheden, maatte han vænnes til den gennem sine Omgivelser. Han saa paa hende med Taarer i Øjnene. »Du tager alle mine Minder fra mig.« Hun maatte stille ham tilfreds med at love at komme ofte. »Du maa gøre Stuerne til mit Hjem, jeg føler mig saa alene mellem alle de fremmede Ting.«

Hun tog sit eget Legeme til Hjælp. Hun stil-

lede sig nøgen for ham. — »Kan Du da ikke se, at jeg er dejlig,« spurgte hun med udfordrende Stolthed.

»Hvad ved jeg om det? Jeg elsker Dig for Din egen Skyld. For mig er Du det dejligste paa Jorden; om Du saa var halt og pukkelrygget, vilde jeg alligevel elske Dig.« — —

Og dog var Skønheden i ham, selv om Puppen var spundet sejgt og tæt om den. Hun følte den hos ham, naar de gik i de store Skove, eller naar de kom ud paa en Høj, og Landet laa vidt foran dem. Saa brød den gennem Hylsteret og tog ham med Magt. Han stod betaget og drak alt ind med sit Blik, voldgrebet af den Skønhed, han ikke kunde lære og ikke forstod.

»Her er saa smukt, Helen,« andre Ord fandt han ikke.

Helen maatte gøre sig rede for sit Indtryk, forhøje sin Nydelse ved at gøre sig den bevidst til de mindste Enkeltheder.

»Ja, her dejligt. Se den skære, vigende Linie derude i Horisonten. Se Træerne i Forgrunden, hvor de tegne sig skarpt og klart i Sollyset. Skyerne deroppe faar mig til at tænke paa en Mark, hvor man har klippet Faar, de hvide Dynger ligger ved Siden af Dyrene, saa er der kommet et Vindstød og har hvirvlet det bløde, lette Flos op

paa Himlen, og der fortsætter Vinden sin kaade Leg, jager det foran sig i lystig Tagfat. Kan Du se Modsætningen i Billedet, øverst oppe Skyerne i deres evige, rastløse Higen og neden under det flade, jævne Land med dets dybe Ro, hvor Køerne tygge Drøv i sløvt Velvære?«

Han vendte sig bedrøvet mod hende.

»Hvorfor vil Du altid trævle alting saadan op?«

Helen holdt ikke af, at Willy kom sammen med Felsen. Hans Sjæl var som en Have, hvor alle Ungdommens lyse, tillidsfulde Drømme var groet op som herlige Blomster, frit og uberørt — endnu var Smudset ikke naaet ind bag dens Lukke og havde formørket Blomsternes rene Klarhed. Felsens Livssyn var hensynsløst nøgternt og brutalt, hun var bange for, at hans Ord skulde saa Ukrudt mellem Blomsterne. Hun maatte sige sig selv, at den Dag maatte komme, da en af Livets kolde Storme vilde knække Stænglerne og lade Kronerne falde i Støvet, men hun vilde gøre sit til, at den maatte komme sent, og med stille Undren vaagede hun over hans Ungdom.

Hun ønskede, at hun kunde have skrevet en Bog om ham, men det laa ved Siden af hendes Evner. Den skulde skrives med bløde, nænsomme Hænder, Ordene skulde være fine og sarte, og Pennen skulde dyppes i Maaneskin.

— — — —

De halvt sad og halvt laa i et Par dybt sænkede Sejldugslænestole nede ved Stranden. Som et stort, skærmende Tæppe rullede Nattemørket sig langsomt ud over den skære, gennemsigtige Aftenhimmel. Vandet var gaaet til Ro, med lange Mellemrum naaede de sidste glidende Dønninger ind og slog op mod Stenene med en sagte Skvulpen. Det var som Graadens døende Trækninger hós et Barn, der har grædt sig i Søvn.

Naar Helen drejede Hovedet, kunde hun se hans Cigar gløde i Aftenens Halvlys. Hun gættede hans Stilling, han maatte ligge helt gemt ned i Stolen. Hans Legeme ejede Kattens dovne Ynde.

Længe havde de siddet tavse i den kommende Nats Stilhed.

Saa talte han.

»Helen, vil Du aldrig, aldrig give mig et Svar?«

Hun svarede ikke. Hun vidste, hvad han mente. Altid var det den samme Plagen: hvorfor vil Du ikke love mig at blive min Hustru? Skal jeg altid gaa i denne Angst for at miste Dig? Jeg sværger Dig, at jeg vil gøre alt for Dig, jeg vil bære Dig paa mine Hænder. Jeg vil gøre Dig lykkelig.

Hun havde bestandig undveget hans Spørgsmaal, havde trukket Tiden ud, havde talt om vage, ubestemte Grunde, der hindrede hende i at træffe en Afgørelse. Hun følte, at hun handlede uærligt,

men hun kunde ikke overvinde sig selv til at sige til ham: »Jeg elsker Dig ikke, og jeg vil ikke være Din Hustru. Du har mig, fordi jeg trængte til en Mand, der kunde tilfredsstille mine Sanser, men mit Liv beholder jeg.«

Alt det gammeldags hos ham vilde gøre, at han ikke forstod hende, og hun kunde ikke bekvemme sig til at stige ned fra den Renheds Højde, hvor hun stod i hans Tanker. Hun mærkede, at hun var kommen ind paa en Vej, som det var vanskeligt at komme bort fra. Men en Gang maatte det alligevel ske, for det, han bad om, var fuldstændig umuligt.

Nattemørket havde bredt sig ud over hele Himmelen. Maanen havde langsomt hævet sig op over Horisonten, først som en dump, rød Kugle, saa var den blegnet, og dens Skær bredte Fred ud over det stille Sund, og Freden forplantede sig ind til Menneskene paa Kysten. Helen lod sig vugge med af Nattens blide Trylleri. Hvis hun nu sagde det »Ja«, der var hans Sjæls store Haab, saa vilde han blive saa uendelig lykkelig, og hans unge Jubel vilde stige op mod de smilende, blinkende Stjerner. Var det virkelig saa umuligt for hende at gifte sig med ham? Vilde det, at hans Navn blev indskrevet i en højtidelig Protokol ved Siden af hendes, paa nogen Maade ændre deres

indbyrdes Forhold? Fordi hun kaldte et Barn sin Mand, vilde derfor hendes personlige Selvstændighed lide noget Skaar?

Hun tænkte ikke mere. Stilheden lagde sig dæmpende over hendes Sind, og Maanen skinnede Mildhed ind i hendes Hjerte, hun huskede bare det ene, han vilde blive saa straalende glad.

Hun vendte sig mod ham.

»Saa lad os forsøge det da.«

Der kom intet Svar, ingen støjende Jubeludbrud, ingen glødende Taknemlighedsord. Ganske stille sad han, hun maatte spørge sig selv, om han havde hørt det.

Hun rejste sig og gik hen og lagde sin Kind mod hans, den var vaad. Han græd af Lykke.

Han løftede hendes Haand op til sine Læber.

»Du ved ikke den Lykke, Du giver mig, Helen. Alt, alt skal jeg gøre for at gengælde Dig det. Jeg skal skabe mig en Stilling, jeg skal arbejde for Dig. Jeg skal omgive Dig med Glans, og Du behøver ikke at skrive mere. Det bliver min Sag at sørge for min Hustru. — — Naar jeg saa om Aftenen kommer hjem og er træt efter Dagens Gerning, saa sidder Du og syer ved det store, runde Bord. Du har et hvidt Forklæde paa med Kniplinger, og Lampelyset skinner ned over Dit Haar og Dine Kinder. Jeg tænder en Cigar og sætter

mig lige overfor Dig. Vi hører Aftenavisen falde ned i Postkassen, Pigen kommer ind med den. Jeg folder den ud og giver mig til at læse. Er der noget, jeg synes er morsomt, saa fortæller jeg det til Dig, og Du ser op og smiler — — — Og jeg tør eje Dig helt, Helen! Naar der er forløbet et Aarstid, saa ligger du bleg og træt i den brede, hvide Seng. Jeg har gaaet inde ved Siden af og været saa ulykkelig, fordi Du led for min Skyld. Men nu lister jeg mig ind til Dig paa Taaspidserne. Jeg bukker mig for at kysse Dig og takke Dig, og i Din Arm ligger et ganske lille spædt, levende Væsen, der er skabt af Din og min Kærlighed. — —«

Helen sad med hans Haand i sin. Havde det været om Dagen i Lyset, havde hun let, højt og fornøjet. Men Stemmen og Ordene, han sagde, gled ind i Maaneskærets hvide Fred. Hun ønskede, at Natten aldrig maatte faa Ende. Solen vilde komme og jage alt det bløde og vigende paa Flugt med sin brutale Haardhed. Saa stod hun igen blandt Menneskene, midt i Striden og Kampen for sin egen Virken. Aa — en Gang at faa Lov til at hvile — — leve sit Liv ud i denne blege, tyste Klarhed! Hun lukkede Øjnene og længtes mod hans rolige Lykke.

— — — —

Den næste Morgen kom der Telegram fra Lon-

don. Sven laa dødssyg derovre. Hun gjorde i Hast de nødvendige Forberedelser og fik næppe Tid til at kradse et Par hurtige, febrilske Ord ned til Willy og et Par af Vennerne. Med Middagstoget tog hun til England.

Sundets stille Skønhedsstemning var brudt.

London.

Kære Felsen.

I Dage og Uger har jeg kæmpet med Døden, men den var stærkere end jeg. Min gode, trofaste Sven er ikke mere. Jeg har grædt tunge og bitre Taarer.

Det har været en forfærdelig Tid. Jeg vil aldrig kunne glemme det trivielle Hotelværelse med dets uhjælpelige, røde Fløjelsuhygge, hvor jeg sad og ventede paa, at det skulde blive forbi. Dag for Dag voksede Støvlaget paa Flygelet, der stod urørt og laaset. Sven havde forbudt mig at fjerne det: »Lad kun Støvet lægge sig over min Kunst, det vænner mig til Tanken om Døden, saaledes vil ogsaa Glemselen snart lægge sig over mig selv.«

Der kom Blomster til ham og røde, duftende Billetter, men han vilde ikke se nogen af Delene: »De skal komme selv, de dejlige Piger med de sminkede Kinder og de skinnende Øjne. De skal synge for mig, og de skal le. Jeg vil mærke deres røde Læber mod min Mund, og jeg vil føle deres hvide Hud under mine Fingre. Mere maa de ikke

forlange, for jeg kan jo ikke. Men de skal alligevel være fornøjede, de maa blive ved at synge og danse og le, og saa vil jeg give dem Penge, mange Penge, alle de Penge, jeg har tjent.«

Men de dejlige Piger kom ikke. Sygdom og Død er dem for grimme. Hans sidste Kræfter havde de stjaalet i deres Favntag, nu gik deres Dans om en anden Guldkalv.

Jeg prøvede at tale til ham om hans Kunst.

»Min Kunst?« svarede han, »hvad kalder Du min Kunst. Er jeg nogensinde blevet andet og mere end en Fortolker af det, som andre har skabt. Min Kunst er klinget hen. Den naaede ikke videre end til at blive en Del af mig selv, og jeg tager den med mig. Min Kunst har kun haft Værd for mig, som en Del af Livet, det dejlige Liv. Helen, Du ved ikke, hvad det har været for mig for en Glæde at leve.«

Og han bad og tiggede:

»Lad mig leve Helen! Kunde jeg leve endnu en Gang, bare en Time, bare et Minut, føle Livsglæden, som aldrig dør, pulsere om mig. Saa vilde det blive saa meget, meget lettere.«

Saa gik jeg ud til de dejlige Piger og købte dem til at komme til ham. Jeg smykkede Værelset med Blomster og kom gyldne Vine i slanke Karafler. Alle de Lækrerier, Kvindemunde begærer,

hobede jeg sammen paa Bordene, kun Cigaretterne med den giftige Røg lod jeg, som jeg glemte. Jeg fik ham rejst op i Sengen og stablede de hvide Puder op bag hans Ryg. Om hans Skuldre lagde jeg en varm Slaabrok i brogede, livsglade Farver.

Sygeværelsets lumre Luft og hans blege, udtærede Ansigt gjorde i Begyndelsen Gæsterne lidt tavse. De følte sig aabenbart trykkede ved de uvante Omgivelser. Men lidt efter lidt gjorde Vinen sin Virkning. Inde i mit Værelse ved Siden af hørte jeg gennem det tynde Skillerum Pludren stige og afbrydes af den første skingrende Latterkaskade. Saa tog Støjen til, der blev sunget, klinket, snakket og let i det uendelige. Midt i Larmen skelnede jeg Svens stakkels, brystsyge, forcerede Stemme, der raabte op i febrilsk Lystighed.

Pludselig med et Slag blev der dødsstille. Jeg foer ind. Han var sunken tilbage mellem Puderne, hans Ansigt var gustent, hans tynde Legeme vred sig under den knugende Hoste, og Lagenet, han holdt for Munden for at dæmpe den ned, var gennemtrængt af Blod. I et Hjørne af Stuen havde Pigerne bunket sig sammen, raadløse og forvildede, med Kinder, der glødede af Uhygge og Vin. Jeg jog dem ud.

Lægen, en lang, pergamenttør, uskøn Englænder, kom. Med misbilligende Blik saa han paa

Blomsterne og Slatterne i de halvtømte Glas. Den Syge levede ikke Natten over, sagde han. Ude paa Gangen havde vi en lille Strid. Han bebrejdede mig i heftige Udtryk, at jeg havde forkortet Patientens Liv. Han var øjensynlig dybt rystet over min Umoralitet og min Mangel paa Respekt for Døden. Under de Forhold paatog han sig intet Ansvar, jeg maatte se mig om efter en anden Læge. Han rystede Støvet af sine Fødder og gik med en kold og afmaalt Hilsen.

Da jeg kom ind igen, trykkede Sven svagt min Haand og hviskede: »Tak«.

Hele Natten laa han stille hen. Da Morgenen kom, levede han endnu. Han forlangte Papir og Blyant, men hans Haand sank kraftesløst ned. Hviskende forklarede han, han vilde have tegnet sig selv som et umaadeligt langt og radmagert Lig. Ligmændene havde lagt ham i Kisten og stod nu og saa med gravitetisk Hjælpeløshed paa de knoglede Ben, der ragede en halv Alen ud over Kisteranden.

Det var det sidste Glimt af hans Bevidsthed. Fra nu af var han ikke længer klar, og hans Stemme sank ned til en utydelig Hvisken. Da Tusmørket sænkede sig over Stuen, var han død. — — —

Det regnede, aa, hvor det regnede, da jeg kørte bag efter Ligvognen gennem Verdensstadens taa-

gede, graa Lys, hvor Livet skrablede omkring mig som en Flok Krebs, der kravler i en Kurv. Ingen standsede og ingen vendte sig, udeltagende myl-rede de forbi. Ved Siden af mig sad Svens Impressario. Jeg ønskede, at Sven kunde have tegnet ham, han vilde have nydt den indædte, skuffede Arrighed, der laa udbredt over hans opstyltede, forlorent elegante Ydre à la Theater-Marquis, medens han sad og saa gennem Regnens Taageslør ud paa den sorte Vogn. Det var alle hans omhyggeligt opstillede Beregninger over sandsynlig Fortjeneste, den kørte til Graven.

I Dag staar der i flere engelske Blade rosende Nekrologer over »den norske Paderewski«. Sørg for, at han bliver smukt omtalt hjemme.

— — —

Min Bog, som jeg gik og ikke kunde faa mig selv til at tage rigtig for Alvor fat paa, er færdig. Den er bleven sendt til min Forlægger, og det er mig helt tomt ikke mere at faa hans rykkende Breve.

Jeg er selv glad for den. Den er bleven til i de lange Nætter, jeg sad og vaagede over Sven. Jeg følte i mig en Kraft til at skabe som aldrig før. Det var mig, som om det Liv, der svandt henne i Sengen, overførtes og koncentreredes paa Siderne foran mig.

Den er lidt af en Stridsbog, rettet mod Kvinderne. Den er skrevet i det forfængelige Haab at gøre lidt til, at mit eget snævertsynede, bundforfængelige Køn kan komme til at se lidt klarere paa sig selv — det første Skridt til Forbedring.

Jeg søger først og fremmest at vise det hule og unyttige i hele Kvindesagens Samfundsarbejde. Hvad tjener det til at ville slutte sig sammen, saa længe Forholdet mellem de enkelte er fuldt af smaalig Skinsyge og spejdende Skadefryd. I Mænd har udrettet store Ting, fordi I forstaar at organisere Jer, fordi I er Kammerater. Kvinderne er og bliver Konkurrenter.

I tidligere Tid troede man, at det var Kampen for Tilværelsen, der skabte denne Konkurrence. Manden var for Kvinden den bydende Nødvendighed, Forsørgeren, som det var en Livsbetingelse at indfange. For Allemandskvinderne er han ganske vist ogsaa en Indtægt, men den er usikker og vaklende. Kun i Ægteskabet ligger en tilstrækkelig, betryggende Garanti. Til Gengæld for den Garanti, Manden derved paatager sig, søger han en moralsk, og det er Grunden til at han helst ægter en hæderlig Kvinde. Derfor vogtede de alle med graadige Øjne paa hverandre; hver lille Uforsigtighed, der kunde skade, voldte Glæde, og naar En

faldt, blev der skaanselløs Jubel, det tyndede Rækkerne ud, og Chancerne blev større.

Nu er dette ændret. Kvinden er bleven en selvstændig Arbejder, der har Adgang til saa mange Stillinger, at Grænserne for Muligheden af selv at tjene sit Brød er blevne stærkt udvidede. Manden er ikke mere den materielt frelsende Engel. Ganske vist er derved Brødniddet og den konsekvente Underbyden af hinandens Arbejde kommen ind i Kvindernes Rækker, og det i langt højere Grad end nogensinde hos Mændene, men det er ikke nok til at forklare den ubevidste, hensynsløse Konkurrence, der gennemsyrer enhver Kvindes Gøren og Laden. Kun i selve Samfundsmoralen findes Forklaringen. Saalænge der ikke paa det kønslige Omraade findes fuld Ligeberettigelse, saalænge Kvinderne har Ret til paa dette Punkt at dømme hinanden, saalænge vil det skæve Forhold bestaa mellem dem indbyrdes.

Hermed mener jeg ikke, at Kvinden ubehersket skal tilfredsstille sine Lyster saaledes som mange af Jer Mænd, hendes instinktive Blufærdighed gør, at et større etisk Maadehold for hende bliver naturligere. Men Kvinden skal ikke øve Vold mod sin Natur, hun skal ikke synde mod den Drift, der er Udslaget af Livets Urkraft: Kærligheden.

Paa alle de Omraader, der har deres Udspring herfra, bør Menneskenes Dom tie.

Kærlighed — Felsen — forstaar De, hvad Kærlighed er?

Der skulde bygges en mægtig Bygning, hvis Tinde skulde ranke sig til Himlen. Ethvert Menneske skulde bringe det bedste, han ejede, som en Sten til Bygningen. Naar den var færdig, skulde alle Jordens Folkeslag gaa derind. I ydmyg Tilbedelse skulde de bøje deres Knæ, og saa skulde der ud over deres Hoveder lyde det ene Ord — Kærlighed.

Men Kvinderne fatter ikke Kærligheden. Den er skjult for dem bag deres grænseløse Forfængelighed. De mindst forfængelige bruger alle Midler til blot at skaffe sig Øjeblikkets Pynt og Glimmer, og de mætter sig i Mændenes let erhvervede Virak. Men de andre — Flertallet — ser længere. D e r e s Smykke er det gode Rygte, der varer ud over Alderdommen. Den mandlige Tilbedelse alene kan ikke tilfredsstille deres Forfængelighed, alle deres Medmenneskers Agtelse er dem en Nødvendighed. Derfor passer de ængsteligt paa deres Medsøstre; hvert Fald, hvert Fejltrin, hver lille Ydmygelse, der bliver en anden Kvinde til Del, er en glimrende Sten i deres egen Uberørtheds Diadem, og de sparker til den faldne for selv at faa

Plads og drage videre i forøget, dømmende Storhed.

Fuldstændig konsekvent er de flestes Religiøsitet. Den Kristendom, der præker beskyttet Elskov og Kødets Afholdenhed Side om Side, er ret naturligt i deres Kram. Gid deres Fromhed maa belønnes! Gid det pyntende, dækkende Præsteord maa komme til at lyde over deres Hoveder, ellers gaar deres indeklemte Jomfruedom dem til Hjernen, de udspyer Edder og Forgift og forkvakler Forhold og Mennesker med den rastløse Trang til at virke, hvori de søge et Surrogat for deres Livs Tomhed.

Særlig prøver jeg at komme til Livs Kvindebevægelsens Bourgeoisirepræsentant, som kun gaar ud paa at understrege Damen og den personlige Renhed ved en energisk Interesse for »ugifte, hjælpeløse Mødre«, »Hjem for faldne Kvinder«, »Værn for enligtstillede unge Piger« o. s. v., medens hun samtidigt lynsnart forstaar at lukke Døren for Synderinden fra sin egen Kreds. Jeg har fundet en meget god Type for denne Gren af Samfundshykleriet. Er det forøvrigt ikke i denne Sammenhæng ret betegnende, at af de Kvinder, der oppe hos os i Norden har slaaet til Lyd for Kvindens moralske Frihed, er den eneste, der virkelig har vundet sig et Navn og har forstaaet

at tiltvinge sig Ørenlyd, selv socialt uangribelig?

Ogsaa en anden af de moderne kjøbenhavnske Kvindetyper behandler jeg, en Kvinde, der heller ikke forstaar Kærligheden, men som alligevel giver sig af med at elske. Omkring i Evropa har de danske Kvinder, og navnlig Kjøbenhavnerinderne, Ord for at være meget rede til at hoppe, naar nogen vil gøre sig den Ulejlighed at lokke. Noget sandt er der naturligvis i det, et saadant Ry erhverves ikke uden en vis Berettigelse. Men de arme Udlændinge', der ser op til dem som levelystne, varmtblodige Skabninger, der blindt følger Lidenskaben, hvor den fører dem hen, tager ynkeligt fejl. For der er ingen Lidenskab. De lader sig paa ingen Maade beherske af en stor Følelse, det er kun igen Forfængeligheden, en Slags Forfængelighed paa Vrangen, der spiller ind. Det er Hensynet til »de andre« paa en anden Maade. Dette, at være rask, at turde gøre noget, som de ikke har Mod til — og saa ved Siden af, Tillokkelsen ved at smage paa den forbudne Frugt. Det er pikant, det er morsomt. De ejer ingen stor, bevidst Livsglæde, alt, hvad Livet kunde byde dem, stykker de ud i »Sjov«. Læg Mærke til den Rolle, som Kaféliv og Joneri indtager i den Litteratur, der grupperer sig om dem.

Naar saa det hele er forbi, bliver de rædsomt ulykkelige. De faar lidt Hovedpine og flæber, men paa Bunden har de alligevel bevaret saa megen Ro, at de i ni af ti Tilfælde ender med at redde sig ind paa det tørre.

Aldrig, Felsen, aldrig har jeg i Danmark truffet paa en Kvinde, der kunde udfylde det Ord, hvormed Franskmændene knæsætter Kvinden som deres Afgud, en Amoureuse.

— — — Jeg skriver alt dette til Dem, fordi det har været mig et Savn helt at have Dem udenfor mit Arbejde. Men jeg skal forøvrigt sørge for, at De faar Korrekturen.

Iaften rejser jeg over til Paris. Jeg trænger til det sprudlende, virkende Liv for at jage Dødsskyggerne væk. Jeg længes ogsaa efter »Banden« derovre. En Del af mine Venner er stærkt implicerede i Øjeblikkets politiske Krise, og jeg har Lyst til at se paa nærmere Hold, hvor godt de klarer sig fra det. Der bliver jeg, indtil min Bog ligger næsten færdig til at udkomme, og siger saaledes for i Aar Farvel til mit rare, lille Sommerhjems fredelige Ro. I er ogsaa bedst tjent med derhjemme at have min Sorg og Forventnings-Nervøsitet paa Afstand.

Betro Deres Haands soignerede Hvidhed til et Tryk af mine knoglede Fingre og skriv snart

til mig, De, magelige Mand, og fortæl om Dem selv.

Venlig Hilsen.

Helen.

London.

Min egen elskede Willy.

Det er mig en meget stor Sorg at maatte meddele Dig, at min Ungdoms bedste og mest trofaste Ven er gaaet bort. Det har været lange og knugende Dage for mig. Nu forstaar Du vel og tilgiver mig, at jeg ikke har skrevet til Dig

Heller ikke i Dag har jeg Tid. Begravelsen er overstaaet, men der er endnu meget at ordne og se igennem, og jeg skal være færdig i Dag. I Aften rejser jeg nemlig til Paris, hvor jeg har Forretninger. Du maa ikke være bedrøvet over, at vor Adskillelse saaledes bliver noget længere, jeg kunde ikke indrette det paa anden Maade. Du ved jo, at alle mine bedste Tanker er hos Dig, hvor jeg saa er. Iøvrigt kommer jeg hjem, saa snart det er muligt.

Tænk først og fremmest paa Dit Helbred og lov mig at gøre alt, hvad Lægen siger. Er Du begyndt paa Dine kolde Afvaskninger om Morgenen? Du maa endelig gøre det. Vandet skal være

ganske koldt. De første Gange er det drøjt, men overvind Dig selv for min Skyld, og Du skal se, at Du allerede efter nogle Dages Forløb er bleven vant til det. Til sidst kan Du slet ikke undvære det. Det er saa sundt, og Du ved, at det er mit højeste Ønske at se min elskede lille Ven rigtig rask og frisk, fri for al den stygge Nervøsitet.

Jeg maa slutte, Tiden løber fra mig. Skynd Dig, et Kys! Jeg elsker Dig.

Helen.

Kjøbenhavn.

Tak for Deres Brev, kære Helen. Jeg har tænkt meget paa Dem, og det gør mig ondt, at De, som kun længes mod Skønhed, har maattet gennemgaa al den hæslige Uhygge, Døden fører med sig.

Med min bedste Vilje kan jeg ikke føle Sorg over Deres Ven. Vi stod hinanden altfor fjernt til, at hans Forsvinden fra Livets Skueplads kan vække Savn hos mig. De ved, at jeg i musikalsk Henseende er et altfor uudviklet Menneske til, at jeg rigtig kunde skønne paa hans Kunst, og hans Higen efter Livsglæden var mig for grovkornet. Jeg foretrækker en Nyden under mere stilfulde, afstemte Former.

Imidlertid har jeg straks efter Deres Ønske hen-

vendt mig til mine Forbindelser i Pressen, og Resultaterne af disse Henvendelser er sikkert allerede kommen Dem i Hænde.

Hvad De skriver om Deres Bog interesserer mig. For en Del er jeg enig med Dem, men jeg foretrækker at forholde mig afventende, indtil jeg faar den i sin Helhed. Med de spredte Rids, De giver mig, og med mit Kendskab til Deres »hypnotiske« Penneføring, har jeg en svag Mistanke om, at Tendensen bliver meget lille og skjult bag en purpurrød, glødende Kærlighedshymne.

De har saa ofte bebrejdet mig, at jeg har den Svaghed altid i en Forfatters personlige Oplevelser at søge et psykologisk Overblik over hans Værk. Jeg kommer derved til at tænke paa en Samtale, jeg havde en Gang i Vinter, og hvor en vis Dame af mit Bekendtskab for sit Vedkommende tog stærkt Afstand fra Kærligheden. Og nu denne Begejstring for den samme Følelse som: »Livets Urkraft?«

Helen, Helen, glem ikke, at Friheden er Deres dyreste Klenodie.

De spørger om mig selv. Hvad skal jeg fortælle? Jeg er nu engang ikke prædestineret til at opleve saa store Ting som De. Udadtil udfyldes mit Liv af en hensynsløs og uklædelig Snue, og indadtil optages det af en gryende Komedie, der for Tiden

udklækkes i min Hjerne. Det bliver et pænt, lille, borgerligt Skuespil paa en halvanden hundrede Sider. Det skal ikke ud før paa den anden Side af Jul, vi kommer saaledes ikke til at kollidere.

Naar jeg altsaa i en nær Fremtid, i cirka en Maanedstid iagttager en behersket Taushed overfor Dem, ved De, hvad det betyder. Deres Breve forstyrrer mig ikke.

Herhjemme pranger endnu den danske Sommer i al sin støvfyldte Lummerhede. Det er mig et Savn, naar Eftermiddagskøligheden falder paa, ikke mere at køre den kendte Vej ud til Villaen ved Skodsborgskrænten.

De er bleven mig en meget kær Vane, Helen.

Deres
Niels Felsen.

Klampenborg.

Min elskede, tilbedte Helen!

Jeg er lykkelig, jeg har et Brev fra Dig. Jeg ejer endnu en Ting, der kommer fra Dig, et Sted, hvor Din Haand har hvilet og som jeg kan trykke mod mine Læber.

I Nat har jeg ikke kunnet sove, hele Tiden har jeg tænkt paa Sven og paa, at jeg aldrig mere skal høre hans dejlige Musik. Men han er død

lykkelig, fordi han har haft Dig om sig til det sidste og Du har lukket hans Øjne.

Lille, elskede Helen, hele Dagen har jeg glædet mig til det Øjeblik, jeg skulde skrive til Dig. Jeg har stillet dit Billede foran mig paa mit Bord, og jeg ser paa Dig hele Tiden. Men i Længden er det mig ikke nok, jeg trænger til Virkeligheden, til at have Dig hos mig og føle Dig i mine Arme.

Snart kan Du mine Breve udenad. Det er stadig den sammme Historie. Jeg elsker Dig, og jeg savner Dig. Men alligevel maa jeg blive ved at sige Dig det. Jeg synes altid, at jeg har noget at bebrejde mig, naar jeg ikke skriver det til Dig. Saa er det, ligesom om jeg ikke har set og talt med Dig, og jeg er ulykkelig. Jeg kan ikke undvære Dig en eneste Dag, Helen. Hver Gang, jeg spadserer i Skoven, siger jeg til mig selv: hvor jeg vilde ønske, at Helen var her. Hvor hun vilde nyde ved at gaa med mig mellem det smukke Løv og de Tusinder af smaa Blomster.

Var det absolut nødvendigt, at Du rejste til Paris? Bliv ikke vred, jeg ved godt, at alt, hvad Du gør, er det bedste, men det er saa længe uden at se Dig, og jeg kan ikke forstaa, at man skal skilles, naar man holder saa meget af hinanden. Men Du kommer tilbage, saa hurtig Du kan, ikke? Det skriver Du, og Du maa ogsaa gøre det, for jeg

kan ikke leve uden Dig, Dit store Barn trænger til Dig.

Jeg græder ofte af Længsel efter Dig, men alligevel er jeg lykkelig, Du ved ikke, hvad det er for mig at eje Visheden om, at Du er min, og at Du altid vil vedblive at være det. At tænke sig, at Du, Du som staar saa højt over mig, Du er min Forlovede!

Først i Dag har jeg faaet Mod til at sende Brevet af Sted til min Moder, Nu, da det er gjort, er jeg rolig. Hun kan ikke andet end give sit Samtykke. Gør hun Indvendinger, siger jeg til hende, at Du er alt for mig, mit Liv og min Lykke, og at jeg ikke kan leve uden Dig. Men hun kan ikke sige Nej, jeg kan ikke miste Dig, det er umuligt, Du er det eneste, jeg ejer, Helen, jeg elsker Dig, jeg tilbeder Dig. Du har lært mig Kærligheden at kende, har lært mig, hvad det vil sige at elske en Kvinde. Det er saa smukt og saa stort, at jeg ikke ved, hvorledes jeg skal takke Dig.

Jeg tænker paa Dig hele Dagen, og om Natten ser jeg Dig i mine Drømme. Hele mit Liv skal blive et Arbejde for Dig, for at forhøje din Lykke. Jeg glæder mig, til at vi bliver gifte.

Helen, elskede Helen, forlad mig aldrig, hører Du, saa brister mit Hjerte. Jeg er saa bange for, at min Kærlighed er Dig for ringe. I dine Øjne

er den kun et Barns Kærlighed. Naar vil Du se den som en Mands? I mit Sprog er jeg endnu et Barn, jeg kan ike tale som en Mand, men jeg elsker, jeg elsker, jeg elsker Dig som en Mand.

Min Helen, min Kærlighed, min Sjæl, tro paa mig, hav Tillid til mig, jeg beder og bønfalder Dig om det — — — Du er alt for mig. Fremtiden skal vise Dig, hvad Du er i mine Tanker og den Plads, Du har taget i min Sjæl.

Din Willy og Dit store Barn, som elsker Dig med en uendelig Ømhed og med en Mands Kærlighed.

Jeg vil ikke plage Dig, men skriv til mig, naar Du kan, vil Du?

W.

Helen kom hjem. En Flok af Venner var mødt for at tage imod hende. I samme Øjeblik hun steg ud af Kupéen, blev hendes Hænder og Kinder krammede og kyssede, leende Stemmer fyldte hendes Øren med Velkomstord og Spørgsmaal, og hendes Arme blev dynget fulde af friske, duftende Roser. Hun nikkede og smilede til højre og venstre og udkrammede Hilsener og Beretninger fra engelske og franske fælles Venner.

Hendes Garantisedler og Nøgler blev taget fra hende af tjenstvillige Hjælpere. Puffende, skubbende, leende og snakkende banede hun sig Vej gennem Modtagelsesmyldret. Først da hun sad alene i sin Droske med Kufferterne stablede op paa Bukken og Forsædet skjult af Roser og i sindigt Luntetrav skumpledes hen over Gadens Asfalthuller, fik hun Tid til at trække Vejret.

Hun havde ikke tilladt nogen at køre med, saa vilde de med op og saa gik de aldrig igen, hun kendte det. Og hun havde ikke Tid, hun vidste, at der laa Arbejde til op over begge Øren og ventede paa hende. Hendes Hjemkomst var trukken

altfor længe ud. Saaledes gik det altid med hendes Rejser, et eller andet Sted ude i Evropa snakkede hun sig fast, og naar hun endelig fik sig revet løs, havde alting bunket sig op, og det blev hæsblæsende Jageri det hele.

I hendes Lejlighed ventede Willy. Han havde ikke villet være med i Trængselen paa Banegaarden. Alene maatte han se hende, uden at behøve at lægge en Dæmper paa sin Glæde — alene, saa han kunde presse sig ind til hende og kysse sig mæt paa hendes Mund og hendes Øjne.

Helen jublede op, alle hendes Stuer havde han fyldt fra Loft til Gulv med Blomster. Hun gjorde sig fri af hans Favntag, smed Handskerne fra sig og begyndte at ordne om paa dem, kræsent og langsomt.

Paa et af Bordene laa en stor, flad Pakke i brunt Papir — »Hvad er det?« spurgte hun, »er det til mig?« Han nikkede.

Hun løste Pakken op. Det var en Kultegning af Sven, tegnet efter et af de sidste Portrætter, som hun mange Gange havde sagt, hun syntes særlig om.

»Tak, Willy,« hun rakte ham Haanden.

»Havde jeg ikke Ret? Jeg vidste, at det vilde glæde Dig.«

Han havde beholdt hendes Haand i sin. Han

begyndte at tale om sig selv, fortalte, hvorledes han havde talt Timer og Minutter, til hun skulde komme. Fra den tidlige Morgen var han i lykkelig Forventning gaaet rundt i hendes Hjem, havde pyntet op og gjort festligt. Da Tiden nærmede sig, havde hver eneste Vognrullen faaet Blodet til at jage op i hans Kinder og hans Hjerte til at banke. Det havde varet saa længe, saa længe. Saa endelig lød hendes Stemme paa Trappen, og han var bleven saa uendelig lykkelig.

Helen hørte kun adspredt efter, hun stod og saa paa Billedet. Det var saa underlig uforstaaeligt, at han var borte, helt borte. Det triste Londonner Hotelværelse steg frem for hende. Hun saa igen for sig det magre, dødsmærkede Legeme, der kastede sig frem og tilbage i Sengen uden at finde Hvile, og hun hørte Hosten, der sled og sled i det usle, syge Bryst. Graaden truede med at arbejde sig frem. Hun rev sig løs.

»Nu skal Du gaa, Willy. Jeg maa være alene. Jeg skal pakke alle mine Ting ud og jeg skal læse en hel Mængde Korrektur.«

Lydig slap han hende.

»Maa jeg komme og hente Dig til Middag?«

»Tak Du, det kan jeg ikke. Jeg har aftalt med Felsen, at han kommer og henter mig, vi spiser

sammen. Han har lovet mig alle mine danske Livretter.«

»Den første Dag, Helen,« kom det bebrejdende, »skal vi ikke engang være sammen den første Dag?«

Hans Øjne blev røde om Kanterne og Rødmen tog til. Hun kendte Tegnet, om et Øjeblik vilde det begynde at flyde over, og saa vilde der gaa mindst en halv Time, inden hun fik ham glad igen med kærlige Ord.

»Ja, ja da, saa gaa med, om Du vil. Jeg kan ikke sige nej til Felsen, Du ved, hvor meget jeg skylder ham.«

»Nej, det vil jeg ikke. Jeg kan ikke lide ham.— Desuden er der først noget, jeg maa tale med Dig om,« fortsatte han tøvende.

»Om alt, hvad Du vil, Willy, blot ikke i Dag, jeg har virkelig ikke Tid. Kom i Morgen, straks i Morgen tidlig, hvis Du vil, og bliv hele Dagen.«

Endelig fik hun ham kysset til at gaa.

Den næste Dag var Helen opirret og nervøs. Hun havde læst sidste Korrektur af sin Bog igennem og var misfornøjet med Slutningen, den sidste Halvdel maatte skrives helt om.

Da Forlæggeren havde faaet den Besked, kom han farende op til Helen. Det var en lille rødblond, kuglerund Mand med evigt gestikulerende Hæn-

der. »Hvad tænkte hun paa?« Det var allerede i yderste Øjeblik, hvis Bogen skulde ud før Jul, og det maatte den, det kunde paa ingen Maade betale sig at opsætte det. Helen havde altid Indtrykket af, at han vilde give sig til at snurre rundt og fare til Loftet. Hun ventede stiltiende, han plejede efterhaanden at tale sig selv til Ro. Hans Stemme blev blidere, og han begyndte at parlamentere. Hvor hurtig kunde hun gøre det? Helen viste sig imødekommende og lovede det umulige.

Hun sad ved sit Skrivebord og jagede, de gule Ark flød om hende i vild Uorden. Hun gav Willy en alt andet end venlig Modtagelse. Han lod sig kuske med en halv Times Tid, saa trak han sig klogelig tilbage.

Hver Dag vovede han sig op og stak forsigtig Næsen indenfor Døren. Endelig var han saa heldig at komme paa en Tid, da hun holdt Pause. Hun havde lagt sig paa Sofaen for at strække Ryggen.Hendes Ømhedslængsel dukkede frem, da hun saa ham. Hun strakte Armene ud mod ham. Han skulde dysse hende til Hvile med sine Kys.

Han tog en Skammel og satte sig ved Siden af hende.

»Har Du Tid et Øjeblik?«

»Ja, men ikke for længe.«

»Der er noget meget sørgeligt, jeg maa sige

Dig. Du maa ikke blive vred. — Min Moder har sagt Nej.«

»Nej? Til hvad?« spurgte hun aandsfraværende.

»Til at vi maa faa hinanden.«

»Naa — aa,« nu huskede hun. I Grunden var det hende fuldkommen ligegyldigt, men saa gik det op for hende, at det vilde være Synd overfor ham ikke at lade interesseret, og hun fik stablet sin Energi op til et:

»Hvorfor?«

»For mange Ting. For det første er det dette, at Du ikke er rigtig Kristen. Min Moder mener, at jeg netop skulde have en troende Hustru, der kunde styrke mig, fordi jeg selv er saa svag. Et Ægteskab, der ikke er bygget op paa Troens Grund, kan aldrig blive lykkeligt, siger hun. Saa har Du ingen Formue. Indtægten af Dine Bøger er meget usikker, saa meget mere som den vilde falde næsten helt væk, naar vi blev gifte. Og man bør ikke gifte sig uden at være vis paa at kunne skaffe de Børn, der muligvis kommer, en sikker Fremtid.«

Helen laa og tænkte paa, at det kunde være morsomt at se de Breve, han havde skrevet til sin Moder om hende, det maatte være nogle ret kuriøse Aktstykker.

»Hun holder heller ikke af Dine Rejser. Du ved, at hun har lidt strænge Anskuelser, og hun

synes ikke, at det er passende, at Du rejser alene omkring. Jeg har fortalt hende, at Du havde levet længe i Frankrig, og hun er ogsaa bange for, at Dine Ideer skal være blevne smittede af Umoraliteten derovre. Hun synes, at det er underligt, at Du ikke boer sammen med din Familie. Hun troer, at det er fordi, at den ikke vil omgaaes Dig. — — Og saa er der én Ting til. — — —«

»Og det er?«

»Jamen, Du maa ikke synes, at det er underligt. — — Det er saa vanskeligt at sige det. — — Hun har indhentet Oplysninger om Dit Rygte, og det lader til, at det ikke er helt godt.«

Helen gav sig til at le. Hun lo, saa hun maatte rejse sig op i Sofaen for ikke at kvæles. Det var det mest uimodstaaeligt komiske, man kunde tænke sig — — Der oppe i en lille Landsbypræstegaard gik en almindelig, ubetydelig Præstekone og vegeterede. Saa kom hun, Helen Rothe og vilde gifte sig med hendes Søn, og saa gav Konen sig minsandten til at indhente Oplysninger om hendes Rygte. Du gode Gud, hvor hun lo!

»Jeg synes ikke, det er noget at le af, Helen. Det er tværtimod meget sørgeligt. Jeg har skrevet til min Moder, jeg har bedt og tigget, men hun vil ikke give efter. Moder er meget bestemt af sig,

ved Du. Aa, Helen, hvorledes skal jeg kunne udholde at skilles fra Dig?«

Hun smaalo endnu.

»Hvad er det for noget forfærdeligt, jeg har gjort, siden mit Rygte er saa grulig ødelagt?« spurgte hun, uvilkaarlig lidt nysgerrig.

„Der bliver sagt — —. Du maa ikke tage mig det ilde op, jeg ved jo godt, at der ikke er noget ondt i det — jeg har ikke troet et eneste Ord, det sværger jeg Dig — men Du er lidt uforsigtig, husk paa, at Verden kun dømmer efter det, den ser. — Man sætter Dit Navn i Forbindelse med Felsens. Ogsaa Din sidste Rejse til London har Folk haft ondt af. Men det værste er, at der bliver fortalt at Du, da Du var ganske ung, maatte rejse til Frankrig fordi — — fordi Du skulde have et Barn.«

Smilet døde om hendes Mund.

»Det er ikke sandt,« sagde hun haardt.

Hun var forstemt. Hun hørte ikke mere, hvad han sagde. Den Historie, som forlængst var død for hende, levede altsaa endnu overfor Verden og kunde blive en Faktor i hendes Liv. Forvansket eller ej, den eksisterede. Skulde hun da aldrig helt blive den Mand kvit, der havde dræbt hendes Ungdom? Hun fik Uvilje mod Willy. Han skulde ikke have bedt og tigget. Han skulde have taget hende i Forsvar, have vist Fornærmelserne tilbage

og ikke have taalt et eneste nedsættende Ord om hende. Hvad var han for en Pjalt?

Forstemtheden tog Magten over hende. Han havde taget hendes Haand. Hun rev den til sig, rejste sig, gik ind i sit Arbejdsværelse og drejede Nøglen om bag sig, inden han havde faaet Tid til at holde hende tilbage.

Han bankede paa Døren og bønfaldt hende om at lukke op. Han tryglede med ydmyge, frygtsomme Ord. Hun svarede ikke. Hendes Pen løb feberagtigt frem og tilbage over Papiret, hun tvang alle sine Tanker ind under Arbejdet for at glemme.

Mandag.

Kære Helen!

Da Du har saa meget at gøre, at Du ikke kan faa Tid til at tale roligt med mig, er jeg nødt til at skrive til Dig. I Gaar Aftes gav jeg mig til at tænke over, hvad der var foregaaet og at Du har sendt mig fra Dig for første Gang uden et Kys. Men jeg kan ikke finde Grunden, og da jeg tror, at en Forklaring er nødvendig, beder jeg Dig om at sende mig nogle Ord. Forklar mig alt, skjul ikke for mig, hvis jeg har saaret Dig, jeg beder Dig. Jeg kan ikke taale, at Du er vred paa mig.

Willy.

Mandag.

Hvorfor kommer Du ikke selv?

Finder Du virkelig, at skrevne Forklaringer er paa deres Plads mellem os? Det gør jeg ikke, jeg har en helt anden Opfattelse af vort Forhold.

Om Du har noget at spørge mig om, saa spørg mig i et Kys. Min Kærlighed er ikke en Forretning, der »ordnes« paa et Stykke Papir.

Jeg venter Dig en af de første Dage.

Helen.

Helens Bog laa færdig til at komme ud. Hun gik nervøst og ventede. Hvorledes vilde den blive modtaget? Vilde den blive forstaaet? Hvad vilde Pressen sige?

Hun naaede aldrig saa vidt, at hun kom ud over denne ængstelige, literære Première-Spænding. Hun misundte Felsen den Ro og Ligegyldighed, hvormed han sendte sine Værker ud i Verden. Han kendte paa en Prik deres Værd, og han trak medlidende paa Skulderen overfor de, der ikke anerkendte dem, han ansaa det for Mangel paa Intelligens. Han holdt heller ikke af dem som hun. Han udklækkede udelukkende sine Bøger i Hjernen, medens hun i sine gav sit inderste Hjerteblod.

Willy havde ikke vist sig siden. Rimeligvis gik han og surmulede. Hun tænkte saa smaat paa at opsøge ham, men saa opgav hun det. Der var altfor mange vigtige Ting, der optog hende, Kys og Klap kunde altid komme bagefter.

— — — Bogen kom, og to Dage efter, at den havde vist sig i Boghandlervinduerne, den første Anmeldelse. Hun saa straks, da Pigen bragte Bla-

dene ind paa Sengen til hende, at den var der. Men hun laa lidt med Avisen i Haanden, der rystede svagt. Hun skulde først hente Mod til at begynde paa den.

Det ringede.

Pigen kom igen ind. Hun havde en Pakke og et Brev. Hun kendte Willys Skrift. Det var naturligvis en Forsoningsgave, en eller anden lille Ting, han havde fundet og som han vidste, vilde gøre hende Glæde, og vise, at han tænkte paa hende. Hun greb Paaskuddet til at kunne forhale Læsningen af den frygtede Kritik. Hun kunde føle, at det var en Æske. Hun løste Seglgarnet og lukkede den op. Inde i laa alle de Breve, hun havde skrevet til Willy, selv den mindste lille Besked paa et Kort var ikke glemt, og øverst hendes Billede.

Et Øjeblik stirrede hun uforstaaende paa det altsammen. Saa fløj Avisen paa Gulvet og hun greb Brevet, der fulgte med og flaaaede det op.

Tirsdag.

Kære Helen!

I en hel Uge har jeg ikke set Dig. Hver Dag ventede jeg, at Du skulde komme, men forgæves. Hvad er Grunden? Det lader til, at vi ikke længere forstaar hinanden, derfor tror jeg, at det er

bedre, at vi skilles. Hvis vi ikke forstaar hinanden nu, hvorledes skal det saa blive senere? Men tro mig ikke ligegyldig, tro heller ikke, at jeg kun har været forelsket i Dig og ikke mere.

Jeg sværger Dig til,at det, der har fundet Sted mellem os, ikke er sket paa en Tid, da jeg kun var forelsket, men at jeg nærede en stor og ægte Kærlighed til Dig. Jeg ved, at det samme var Tilfældet fra Din Side. Men, som jeg allerede har sagt, det lader ikke til, at vi passer sammen, og at vedblive at trække dette triste Forhold i Langdrag er for pinligt.

Tak, uendelig Tak for alt det, Du har været for mig. Det vil altid staa for mig, ikke alene som et smukt Minde, men ogsaa som en Hemmelighed, jeg aldrig vil sige til nogen, det lover jeg Dig helligt.

Jeg sender Dig alle Dine Breve, som en Gang var hele min Lykke, og som det gør mig forfærdelig ondt at skilles fra. Du vil ogsaa finde Dit Fotografi.

Hvis jeg ikke selv kommer til Dig, er det, fordi jeg ikke har Mod. Le kun ad mig, gør Nar ad mig, men jeg siger Dig, at dette er mig skrækkelig tungt.

Man har forhindret mig i at elske Dig,

som jeg engang elskede Dig. Du ved, hvad der er foregaaet.

Willy.

En af de første Dage sender jeg et Bybud til Dig for at hente min Musik og mine Bøger.

— — — —

Hun tog sig med begge Hænder om Hovedet. Det var som om en kold Haand greb hende om Hjertet og knugede det sammen. Hun sad oprejst i Sengen og rokkede frem og tilbage i dump Sorg; »Mit Barn, mit lille Barn, de har taget mit lille Barn fra mig.«

Hun smed Tæppet tilside og sprang op. Hun fik en Morgenkjole om sig, og gav sig til at gaa op og ned ad Gulvet med lange, ubevidste Skridt.

Nej, nej, det var en Fejltagelse, han mente det ikke, han var bleven skræmmet af et Brev hjemmefra. Naar hun havde faaet talt med ham, var det ovre. Bare se ham, tale med ham, saa vilde alt blive godt. Hun kaldte paa Pigen.

»Vil De skynde Dem hen til Hr. Wieck, inden han gaar paa Kontoret, og bede ham fra mig om at komme her til Middag. Der er noget, jeg skal tale med ham om.«

Hun begyndte langsomt at klæde sig paa. Hun

havde en uklar Følelse af, at hun maatte være fuldt paaklædt, rustet til Kamp.

Saa gik hun ind i Dagligstuen. Rastløs gav hun sid til at flytte om paa Nipstingene paa Bordene. Nogle Malerier hang skævt, hun rettede dem omhyggeligt. Avisen havde hun glemt. Pigen kom tilbage, hun havde været en Evighed borte, syntes Helen.

— Hr, Wieck stod og skulde lige ud af Døren, da hun kom. Hun skulde hilse og takke saa mange Gange, men det var ham desværre umuligt at komme.

Kunde han ikke komme? Pigen maatte gentage Beskeden. — — Han vilde altsaa ikke komme. Det mente han ikke. Det kunde ikke være forbi, det var umuligt.

Hun var igen begyndt at gaa op og ned. Saa megen Magt havde de altsaa over ham hjemme. Hun kendte disse Familiedramaer. Hun kunde se for sig, hvorledes det hele var gaaet til, se dem flyve om mellem hverandre som en Flok forskræmte Høns; de ansaa hende aabenbart for noget forfærdeligt, et fortabt Fruentimmer, en Djævelens Udsending, en Vampyr, fra hvis Kløer det gjaldt om at redde deres arme, forvildede Faar.

Hun var standset foran Bogskabet, hvor hendes Bøger stod beskedent paa nederste Hylde, opstil-

lede Side om Side. Det var hendes Arbejde, hendes Virken, hendes Stræben. I Dage og Aar havde hun kæmpet ærligt fremad, nu stod hun foran Resultatet, et bigot Kvindemenneskes Foragt — — Hendes saarede Forfængelighed blødte i hende.

Hun tænkte paa Willys Kærlighed til Moderen. Ren og god og fin stod hun i hans Sjæl, der var Ærefrygt i hans Ømhed. Ikke én Søn i Verden gav til sin Moder, hvad han gav. Hun gennemtrængte alle hans Tanker, selv i sin Tilbedelse af Helen havde han taget hende med. Og Moderen kendte ham ikke, forstod ham ikke bedre, end at hun kunde tro, at den Kvinde, han vilde forestille hende som sin Hustru, var en Skøge. Stakkels lille Willy! Det fortjente han ikke, det var Synd for ham.

Men Moderen havde Magten. Hun var Verden, den usle, smaalige Verden, der hævnede sig paa hende, fordi hun ikke havde anerkendt dens Styrke, men var skredet unærmelig gennem den med løftet Hoved i Bevistheden om at have hævet sig over den.

Hendes Stolthed rejste sig i hende og hvæsede som en Slange, der bliver traadt paa Halen. Hun klyngede sig fast til den og skød den ind mellem sig og sin Sorg. Hun vilde intet mere gøre, ikke trænge sig paa, blot gaa. Altfor let havde han

givet Afkald paa hende nu, men der vilde komme en Tid, da Hjemmets Hulhed vilde staa ham klart, saa vilde han længes tilbage mod hende, og han vilde græde sine blanke Øjne matte og trætte — hendes velsignede Dreng.

Hun satte sig ned og skrev.

Tirsdag.

»Jeg vil ikke bebrejde Dig, hvad Du har gjort i Dag. Senere vil Du selv kunde forstaa, hvor haardt og stygt det var, og Du vil lære, at der er Handlinger, man ikke har Ret til at begaa overfor den Kvinde, som elsker En.

At jeg lod Dig bede om at komme, var ikke for at gøre Dig Scener, men kun for en lille Smule at ordne denne pludselige Adskillelse og undgaa Vennernes Spørgsmaal og Kommentarer. Jeg troede, at Du var mindre fejg. Jeg beklager, at jeg har gjort det.

Du bebrejder mig med megen Bitterhed, at jeg i en hel Uge ikke er kommen op til Dig, men efter Din Moders Optræden var det saa ikke snarere Din Pligt at komme til mig?

Men lad os ikke tale mere om det. Jeg har en Bøn til Dig. Lad ikke Dine Ting hente, det vilde gøre mig altfor ondt. Giv mig lidt Tid — endnu kan jeg ikke taale at se alt, hvad der er Dit, blive bragt bort fra mig. Naar jeg er bleven stærkere, skal jeg pakke alting ind og sende Dig det.

Du siger, at vi ikke mere forstaar hinanden. Stakkels Barn! Gid Du i det Hjem, for hvilket Du har ofret mig, maa finde den Forstaaelse, Du tror, at jeg ikke længere ejer.

Men Du tager fejl, jeg forstaar Dig, og fordi jeg gør det, tilgiver jeg Dig, tilgiver Dig al den Sorg, Du gør mig — og Du lader mig lide meget, meget. — — —

Jeg gaar altsaa bort fra Dit Liv, fordi Du selv vil det. Lev vel, Willy! Om en Kvindes Tanker og Taarer kan gøre en Mand lykkelig, saa bliver Du den lykkeligste blandt alle.

Du har gjort mig Sorg, men Du bliver ved at være mit inderligt elskede Barn, og min Kærlighed vil vaage over Dig. Hvis en Dag Livets Modgang bliver Dig for tung, saa kom og læg Dig ind til mig, saa skal jeg trøste Dig og hjælpe Dig og vugge Din Graad til Hvile.

Farvel, min Willy. For sidste Gang tager jeg Dig i mine Arme, og jeg kysser Dine Øjne og Din Mund, som jeg elsker saa højt.

Det er forbi. Gaa ud i Livet — Du skal intet angre.

Helen.

— — —

Da hun var færdig, var hun bleven roligere. Hendes Stolthed stod urørt, og det var intet Af-

skedsbrev; det var skrevet saaledes, at han maatte komme. Han holdt ikke ud, at hun talte strængt til ham, han vilde faa Samvittighedsnag og skamme sig over, hvad han havde gjort. Han vilde komme og lægge sig ind til hende: »Her er jeg allerede. Du skal trøste og hjælpe mig, som Du lover. Jeg har haft Sorg, fordi jeg troede, at jeg skulde miste Dig.« Han vilde græde mod hendes Skulder og tigge om Tilgivelse.

Ja, det var utænkelig andet. Han maatte komme. Aldrig havde hun skrevet saa varmt og kærligt til ham som i Slutningen efter de haarde Ord. Han kom.

Hun regnede Tiden ud. Klokken fire gik han fra Kontoret, han var hjemme tyve Minutter over, saa laa Brevet der og ventede paa ham. Han maatte have Tid til at læse det og skifte Frakke, men han vilde skynde sig — saa kunde han være hos hende lidt over fem.

Dagen sneglede sig hen. Minutterne brugte Uendeligheder til at samle sig i Timer. Hun begyndte paa hundrede forskellige Ting og smed dem bort igen. Hvileløs vankede hun rundt i Stuerne, ved hver Lyd foer hun sammen, hendes Nerver var som spændte Staalfjedre. Den kolde, knugende Haand laa stadig fast om hendes Hjerte.

Da Klokken var tre, gik hun ind og klædte sig

om, hun vilde pynte sig for ham. Hun kunde ikke faa Haaret til at sidde, en tre, fire Gange rev hun det ned og satte det om, før det lykkedes. Hun tog en lys, festlig Kjole paa og smykkede sig med Blomster.

Da hun var færdig, var Klokken bleven halv fem, hun blev glad overrasket — kun en halv Time igen. Hun satte sig i en Stol, hendes Ben var trætte efter Dagens Uro. Hun havde taget Uhret i Haanden, og hendes Blik fulgte den sorte Viser, der langsomt krøb hen over den hvide Flade.

Klokken var fem, det ringede.

Hun havde rejst sig og vendt sig mod Døren med glansfulde Øjne og Smil om Munden. Pigen kom ind med et Brev, der skulde svares.

Hun saa paa Konvolutten, det var en fremmed Skrift. Hun kastede det fra sig paa Bordet uden at lukke det op.

»Sig, at der er intet Svar«.

Ti Minutter over fem. Nu kunde han have været her. Viserne fortsatte ubønhørligt deres Gang. Den blev et Kvarter, den blev halv.

Pigen meldte, at Maden var paa Bordet, Helen gik ind og satte sig. Hun tog nogle Mundfulde paa sin Tallerken og lod Resten ligge urørt. Hun sad blot og stirrede frem for sig. Endnu vilde hun intet opgive. Hun var kommen til at huske paa,

at Middagen var fem i det Pensionat, hvor han boede. Saa blev han maaske der og spiste. Han havde jo sagt til Pigen, at han ikke kunde komme, han var vel bange for, at det skulde se underligt ud, naar han alligevel indfandt sig. Det lignede ham fuldstændigt. Han holdt altid meget paa Formen.

Hun rejste sig og gik tilbage til Dagligstuen. Klokken slog seks. Fra Kirkekuppelen ligeoverfor hendes Vinduer hamredes Slagene ud, ét efter ét, fyldte et Sekund Luften med deres Vibren, løste sig saa langsomt op og spredtes ned over Hustagene. Det var næsten bleven ganske mørkt. Skæret fra Kakkelovnen faldt rødt ud i Stuen. Som en bleg Skygge tegnede hendes Skikkelse sig i Spejlet, hver Gang hun kom forbi det. Op og ned, op og ned gik hun. Hendes Hjerte var bleven ganske lille og sammenskrumpet i den onde Haand.

Et Kvarter over seks. Saa var alt forbi, han kom ikke.

Hun kastede sig paa Sofaen og pressede Hænderne mod Tindingerne. I uregelmæssige Skub pulserede Blodet i hendes Legeme. Det summede og sydede i hendes Hoved og hendes Kinder glødede og brændte i Feber. Hvor kunde han nænne det?

Hun laa og kæmpede mod Smerten, der tru-

ende skød sig op i hende. Et for et faldt Skællene fra hendes Øjne og hun forstod sig selv. Hun elskede ham — —

Fra den første Stund, hun havde skælvet i hans Arme, havde hendes Væsen bøjet sig imod ham, og hans Ungdom var vokset fast til hendes Hjerte. Nu kunde hun ikke mere rive ham ud af sit Liv uden at flænge sit Selv.

Hun elskede ham. — Og hun havde gaaet og tumlet med Ting, hvis Betydning nu svandt hen og blev helt borte. Hun havde været blind for sin Kærlighed. Hun havde søgt langt bort fra ham, ødet sine Dage med fremmede, ligegyldige Mennesker, medens hele hendes Lykke boede i hans Nærhed.

Hun elskede ham. — Og hun havde været ond ved ham. Han maatte have lidt og grædt for at handle saaledes mod hende. Han var bleven pint og plaget, og hun havde ikke været hos ham og hjulpet ham og givet ham Styrke. Hun var gaaet om, beskæftiget med sit eget og havde ikke set og ikke vidst, at han led.

Hun elskede ham. — Og hun skulde miste ham. Nej, han maatte ikke gaa fra hende, han kunde ikke, det var hendes Liv, han tog med sig. Hvad havde hun gjort, at hun skulde straffes saa haardt? Hun havde trodset og udæsket, men hun havde

ikke gjort noget ondt. Havde hun haft Vilje og Bevidsthed i sin Ungdom? Og nu Willy — ham elskede hun jo, elskede ham.

Willy, Willy, han maatte komme. Hans Moder maatte forstaa hende. Hun vilde gøre alt, sone, hvad hun havde forbrudt, ligge for hendes Fødder som en Hund, men hun maatte blive hans.

Hun elskede ham, og hun havde taget ham som et Legetøj, det var retfærdigt, at han gik fra hende. Hun havde syndet mod Kærligheden.

Nej, ikke altid — ikke altid havde hun leget med ham. Alle de Kærlighedsord, hun havde sagt, havde været ægte. Hun havde talt Sandhed, hver Gang hun troede, at hun havde løjet.

Men hun havde mishandlet sin egen Kærlighed. Hun havde traadt den under Fødder for at skrue sig op i vanvittig Stolthed. Hun vilde være fri — Gud bedre det! Og nu, nu da det var forsilde, nu saa hun, nu angrede hun, nu ønskede hun kun et, at glemme sig sig selv og være hans, hans lille Pige, hans Slave, hans Ting, blot hans.

Men det var ikke forsilde. Det maatte ikke være for silde. Hun vilde skrive til ham endnu en Gang, hun vilde sende ham et sidste Nødskrig, en sidste fortvivlet Kalden.

Hun gav sig ikke Tid til at forlange Lampen, hun tændte blot et Lys:

»Jeg har villet gaa fra Dig uden at klage, men jeg har ikke kunnet. Jeg har kæmpet mod mig selv, men jeg kan ikke mere, Min Stolthed er død.

Hvorfor gør Du mig ondt? Jeg ved ikke, hvad jeg skal sige til Dig; jeg ved ikke, hvor jeg skal finde Ordene, der kan gøre Dig god. Jeg forstaar Dig ikke. Er det Brevet, jeg har skrevet? Var det for haardt? Tilgiv mig Willy, tilgiv mig, jeg beder Dig om det paa mine Knæ. Jeg har skrevet det i Øjeblik, da jeg var ude af mig selv af Fortvivlelse.

Kom til mig, kom, jeg tigger Dig om det. Jeg ved intet mere, kom!

Jeg vil jo ikke være Din Hustru, naar Du ikke selv vil, men lad mig blot se Dig, giv mig i det mindste en Forklaring. Hvad har jeg gjort?

Jeg er rede til at resignere og til at gaa fra Dig, hvis Du fordrer det, men sig mig i det mindste hvorfor. Lad mig have Lov til at byde Dig Farvel. Nægt mig ikke den stakkels, fattige Almisse. Husk, at det er min eneste Lykke, at det er alt mit Haab og alle mine Drømme, der skal dø. Du alene er mit Liv, og Du gaar bort. Du gaar uden at sige mig et Ord, gør det ikke. Ved alt, hvad Du har kært, gør det ikke!

Lad mig se Dig. Sig mig hvorfor, sig mig Farvel.

Husker Du den Aften, vi sad ved Stranden? Jeg

der flagrede ud neden for den mørke Kaabe. — »Kom straks! fortvivlet«, telegraferede hun.

Da hun kom op igen, indsaa hun, at Telegrammet maatte komme, efter at han var gaaet. Hun tog Tøjet af og satte sig ud paa det øverste Trin af den kolde Trappe. Den mindste Støj ned gennem Huset fik Genlyd mellem de nøgne Vægge. Hun følte ikke Kulden, anspændt sad hun og ventede.

Der kom nogen helt nede ved Gadedøren. Hendes Hjerte stod stille. — Hvis det nu ikke var ham? Hvis hun nu hørte nogle Nøgler rasle, en Dør gaa og saa Stilheden bagefter. Aa nej, nej! hun sad og bad for sig som for at afværge et Slag. Skridtene blev tydeligere. Det var En, som løb op ad Trappen, han maatte være nær ved anden Sal nu. Hun havde rejst sig op og saa ud over Gelænderet. Saa kendte hun hans Hat.

Hun skreg ikke imod ham, stormede ikke ned ad Trappen til ham. En uendelig Ro faldt over hende, hun gik ind og lukkede Døren. Lige indenfor blev hun staaende i tavs Forventning.

Han ringede, hans sædvanlige korte, kraftige, afsnuppede Ringen. Hun ventede endnu nogle Sekunder. Det var, som om en usynlig Magt tvang hende til at trække det ud. Saa lukkede hun op.

Hans Arme omsluttede hende, og hendes Dag slappedes ud i en voldsom, ustandselig Graad.

— — —

— — —

Den næste Morgen ved Thebordet fik hun hans Forklaring. Hun havde beholdt ham hos sig. Deres Nat havde været én eneste lang Lykkedrøm, selv i hendes Søvn havde der været Jubel. Det var hende, som om hun pludselig var vaagnet, som om hele hendes foregaaende Tilværelse havde været en Drøm, og han havde vækket hende.

Hun havde sat sig ud over alt. Pigens forbløffede, skandaliserede Ansigt om Morgenen havde faaet hendes Latter til at klinge ud i overmodig Glæde. Nu sad hun og skænkede The. Hun følte sig i en Verden af mat Lykke.

Det var, som hun havde gættet det. Presset hjemmefra var bleven sat i System. Faderen var bleven daarligere, skrev Moderen, hans Tilstand fyldte hende med Bekymring, og hun mægtede ikke at pleje ham, som hun skulde, fordi der var saa mange andre Ting, der tyngede paa hendes Sind. Brødrene sendte ham lange Breve for at meddele ham, at hans Stivsind havde gjort Moderen syg af Sorg. Hun gik og græmmede sig og præredes hen, de var ængstelige for hende. Det var deres Pligt at sige ham det.

Til sidst var han bleven rent raadløs. Hun maatte ikke være vred paa ham. Hun vidste, hvor højt han elskede sin Moder. Hvis hun var kommen til ham, havde han faaet Mod, men i Stedet havde han ogsaa troet sig forladt af hende. Han var bleven ængsteligere, og ængsteliger og til Slut havde han i sin Nød forskandset sig bag det, han ansaa for for sin Pligt.

Men nu var det ovre. Han vidste, at han var helt hendes, og han kendte Vejen, han skulde gaa, »Du skal forlade din Fader og din Moder«, stod der i Biblen, og Helen var hans Gud.

»Jeg er saa lykkelig over, at jeg kom. I Gaar da jeg gik til Dig, mødte jeg Postbudet med et Brev fra min Moder. Jeg var lige ved at staa stille under en Lygte og læse det. Jeg havde ikke Mod. For Fremtiden skal vi læse alting sammen ikke?«

Hun nikkede og rykkede sig hen til ham med Armen om hans Hals.

Det var et lukket Brevkort. Adressen stod skævt og rystende.

»Det maa alligevel være sandt, at hun er syg,« sagde han sagte. Han rev Kanten af og lukkede det op. Han blev gusten bleg, og Kortet faldt ud af Haanden paa ham. Helen tog det op, der stod kun et Par Linier:

»Jeg har ikke villet telegrafere for ikke at

gøre Dig bange, men kom saa hurtig, Du kan. Faders Tilstand har forværret sig.

Din Moder«.

— — —

Han sad følelsesløs og stirrede frem for sig med tommme Øjne. Al Helens Beslutsomhed kom op i hende.

»Du maa rejse, Willy, straks. Lad os faa fat i en Droske og komme hjem til Dig og pakke. Hvorledes det saa siden skal gaa til, saa maa Du naa Formiddagstoget.«

Han lod sig lede som et lille Barn, al Vilje var veget fra ham. Stille begyndte Taarerne at piple frem under hans Øjelaag.

I hans Stuer rumsterede Helen febrilsk, medens han sad ved Skrivebordet og forsøgte at sætte nogle Linier sammen til sin Chef. Han græd stadig, der kom store, gule Pletter paa Papiret.

Helen havde faaet Tøjet frem, sirligt sammenlagt i omhyggelige Folder laa det i Skuffer og Skabe. Hun begyndte at pakke ned i Kufferten.

»Helen, lad mig faa alt mit sorte Tøj med, jeg ved jo ikke, om jeg faar Brug for det.«

Hun kyssede beroligende hans Pande. Kunde hun tage ham i sine Arme og skaane ham for dette. . . . Hvis det da overhovedet var sandt, at Faderen var saa syg?

Brevet var færdigt, han stod med Lommetørklædet knuget i Haanden og saa paa hendes ilfærdige Travlhed.

»Du maa endelig pakke alle mine Skjorter ned, min Moder tæller dem altid, naar jeg kommer hjem.«

Saa sad de igen i en Vogn og jagede af Sted.

Han havde lagt sig ind til hende, hans Graad var stilnet, dæmpet af Angsten for det uvisse, der ventede ham.

»Tak, fordi Du har været saa god mod mig og hjulpet mig. Jeg vil tale til min Moder om Dig, jeg skal være stærk, det lover jeg Dig. Du skal blive min Hustru, hvilket Offer Du saa selv vil bringe. — — — Du er for ren, til at jeg vil byde Dig andet.«

Samvittigheden banede sig Vej i hende. Hun maatte sige det.

»Willy, noget af det din Moder har hørt, er sandt. Der har været en Mand, som tog min Ungdom.«

Han lagde sin Haand paa hendes Mund.

»Jeg vil intet høre, jeg vil intet vide, for mig er Du altid den samme, min rene, dejlige, elskede Helen.«

Vognen standsede med et Ryk. Deres sidste Kærlighedsord druknede i Afrejsens Virvar.

Hun blev staaende lidt paa Perronen og saa hen ad de blanke Spor, som Toget havde dækket. Saaledes var hun selv for nogle Maaneder siden kørt Døden i Møde.

Stakkels lille Willy!

Kjøbenhavn, Onsdag.

Min egen velsignede Willy.

Jeg elsker Dig!

I Dag da Du kørte fra mig, blev jeg staaende og saa efter Toget, der fjernede Dig, lige indtil det var forsvundet bag en Omdrejning, og Du var bleven min elskede, savnede, lille langt borte. Alle mine Tanker og hele min Elskov gik med Dig. Jeg ønskede kun et: blive staaende paa samme Sted og stirre ud mod den Himmel, der havde lukket sig bag Dig, Dage og Nætter, indtil Du kommer igen.

Willy, Du kommer igen, og saa skal jeg blive lykkelig. Og en Dag kommer Du helt og holdent for aldrig mere at gaa fra mig. Den Dag tror jeg, at jeg maa dø af Lykke, thi saa har jeg intet mere at ønske. Være sammen, Du og jeg, det er al Livets Herlighed.

Var det i Dag, Du rejste. Jeg synes, at det er saa længe siden, at jeg i Maaneder har levet i den Tomhed, Du har ladt tilbage i mine Stuer. Jeg vilde ønske, at jeg kunde arbejde som i gamle

Dage, arbejde, indtil Hjernen var træt, Hænderne faldt ned, og Søvnen lod mig glemme, at jeg var alene. Men jeg kan ikke, jeg kan bare lukke Øjnene og tænke paa Dig. For Du og jeg og jeg og Du, der er intet udenfor dette.

Forstaar Du, hvad jeg har givet Dig, Willy? Alt er dit, mig selv, min Kamp og min Virken. Hele mit Liv har jeg bøjet ind under Kærligheden til Dig, som er mit Væsens Aarsag. Jeg ved ikke, hvor Du hører op, og hvor jeg selv begynder. Hver eneste af mine Bevægelser har sit Udspring fra Dig, mit Liv er i Dig.

Jeg har glemt, at der var en Tid, før Du kom. Blev jeg ikke født den Dag, da jeg vidste, at jeg elskede Dig.

Du eneste, der har givet mig al Verdens Lykke! Hvert Kærtegn til Dig er en Fest, hvert Kys er en Jubel. Hvad har det at sige, at min Mund har berørt andre Læber, Dig kysser jeg med min Sjæl.

Jeg elsker Dig, Willy. Du er min rene, hvide Blomst, hos hvem jeg ikke kender Synd, fordi Du er helt Kærlighed.

Jeg har taget dit Billede og set længe paa det. Da var det, som om det fik Liv i mine Hænder. Jeg hørte din Stemme, jeg følte din Kind lægge sig ved min og Varmen fra dit Legeme ombølgede

mig. Jeg vidste, at i det Øjeblik ejede jeg alle dine Tanker.

Du elskede ensommme, Du gaar til Sorg og Lidelse, og jeg er ikke hos Dig. Alt vilde jeg give for at spare Dig den tunge Gang. Men jeg kan intet gøre. Jeg kan kun vente og vente, medens alle mine Drømme og hele min Kærlighed vaager hos Dig. Ved Du det, Willy, føler Du, at Du ikke er alene, at hvad der end hænder, saa er jeg hos Dig og vi er to til at bære det altsammen?

Jeg ved, hvad Du gaar i Møde, Du stakkels, elskede kære, jeg har set de samme Timer, maaske kun endnu forfærdeligere. Jeg har troet mit Liv endt, jeg har været dybt nede, paa Bunden af Fortvivlelsen, og dog har jeg levet. Tiden har gjort sit store Værk, min Sorg er død, og jeg har fundet Lykken, Dig.

Du maa love mig at være stærk. Du skal. Du har ikke Lov til at lade dig kue ned, Du har Pligter mod mig, som er din Hustru.

Din Hustru, det Ord er min straalende Jubel og mit stolteste Smykke. Willy — der maa være en Gud, for at jeg kan takke ham for Dig.

Det er sent, jeg vil gaa i Seng, men Du er hos mig. Jeg vil gemme mig ned mellem de Puder, der har baaret dit Legeme, jeg vil presse mine Øjne og min Mund mod det hvide Betræk og være helt i Dig.

Willy, jeg er alene og jeg lever din Sorg, men alligevel er jeg lykkelig, fordi jeg elsker Dig, og jeg ejer din Kærlighed. Du har taget mig i dine Arme og givet mig Liv. Min Fremtid skal være en eneste Tak mod Dig, Du elskede.

Min Willy, min kæreste Ven, min eneste elskede, min Mand, mit Barn, min Kærlighed, mit Liv — jeg elsker Dig.

Helen.

Norge, Søndag Aften.

Lille, elskede Helen!

Nu er jeg hjemme. Der var ingen paa Banegaarden. Først i Døren kom min Moder mig i Møde. Lægen var der, og jeg fik straks talt med ham. Hvad skal jeg sige Dig? Jeg har ikke set min Fader, men jeg har hørt ham.

Jeg kan ikke beskrive Dig det. Det er altfor sørgeligt. Jeg har hørt ham skrige, skrige, skrige uden Ophør, græde, skrige, bande, sværge, slaa imod Muren, sparke mod Døren, hyle, skrige. Saaledes er min Fader! — — —

Det er min Fader. — — —

Endnu igaar vilde han tage Livet af sig. Han stiller sig oprejst i sin Seng, og han lader sig falde bagover, ud af Sengen. Sygeplejersken holdt ham

— jeg ved ikke hvorledes — med en overmenneskelig Kraft.

Der er til Stadighed to Sygeplejere og en Sygeplejerske om min stakkels Fader.

Behøver jeg at skrive mere til Dig.

Tænk Dig hans Angst for at blive myrdet og knust. Han raaber, skriger, bønfalder om Hjælp og hans Ansigt, hans Hovede og hans Krop er fulde af Sved. De maa være to, tre, undertiden fire for at holde ham og skifte hans Linned.

De sidste Dage har han været saa svag, at han næppe kunde staa oprejst, men naar han har sine Kriser, er han ikke til at styre. Lægen har ordineret Kloral i stærkest mulige Doser, men min Fader vil ikke længere tage det, han presser Tænderne sammen. Saa maa de snakke godt for ham, fortælle ham Historier som til et lille Barn, og naar han begynder at le eller tale — hurtig, Skeen mellem Læberne.

Helen, Helen, saaledes er min Fader!

Selv min Moder støder han tilbage. Han vil slaa hende, og troer, at hun kommer for at dræbe ham.

Nej, lille Helen, de har saaavist ikke overdrevet for mig.

Lægen siger, at hvis hans Kræfter vedblive at tage af som i de sidste Dage, saa vil det — Gud være lovet — ikke vare længe.

Jeg havde aldrig troet det muligt, at et Menneske kunde lide saa meget — og det er min Fader.

Min Moder har hvert Minut nervøse Anfald, bliver der sagt. I Aften er hun dog temmelig rolig.

I Morgen Formiddag, inden Posten gaar, skriver jeg igen til Dig, nu kan jeg ikke mere. Jeg kysser din Mund.

Din
Willy.

I dette Øjeblik skriger min Fader igen: »Min Gud! min Gud! hvor er Du? De vil dræbe mig!« Det er sønderrivende. Det har endnu aldrig været saa slemt som i Dag.

— — —

Fredag Morgen.

For en Time siden har jeg set min Fader. Jeg kommer ind, og hans Øjne, døde og sløve, ser paa mig og gør mig ondt i Hjertet. Man skulde tro, at han var hundrede Aar, og han er kun fem og treds. Et lille, magert Ansigt, en halvaaben Mund en kroget Ryg og et Udtryk af Frygt ved at se mig. Det var bleven mig sagt, at det var min Fager, men det kunde ligesaa godt have været en fremmed Olding.

Jeg nærmer mig ham, han ser paa mig uden at se mig. — »Fader, det er din lille Søn.« Han ser stadig paa mig, pludselig lyser Glæden op i hans Ansigt. — »Lille Mand, lille Mand, er det Dig?« — han gentager det en to, tre Gange — »hvor det er herligt, jeg har saadan længtes efter Dig.« Saa nogle uforstaaelige Sætninger og han vender sig til Sygeplejersken. — »Hvem er den Mand?« Og saa til mig: »God Dag, lille Mand, er Du kommen? Jeg troede aldrig mere, jeg skulde se Dig. Men det er saa forfærdeligt,« og han brister i Graad.

Efter hvad jeg kan forstaa af hans usammenhængende Ord, saa har hans Aand et Sekund været klar, og han har følt det forfærdelige, det maatte være for mig at se min Fader i den Tilstand. Jeg spørger ham, om jeg skal spille for ham. En ny Glæde lyser op i hans Øjne. — »Ja, det er saa dejligt, at Du er her, spil engang for mig,« Jeg spiller, medens jeg ser paa min Fader, hvis Blik igen er bleven uden Udtryk. Saa holder jeg op. »Lille Fader, nu har jeg spillet.« — — »Aa, det var saa dejligt.« Pludselig griber han mine Hænder med en utrolig Kraft. — »Bliv, bliv, lille Mand, se, der kommer de! Hjælp! Mord!« —

— — —

Helen, jeg har set min Fader.

— — —

Tilgiv mig, at jeg skriver saaledes til Dig, men hvorledes skulde jeg finde andet at sige Dig. Hver en Tanke er mig en Lede. Alt i mig er kun en eneste Bøn om, at det maa blive forbi. Saa maa Vorherre tilgive mig, om han kan.

Willy.

Telegram fra Norge.

Min Fader er død. Willy.

Der var Højtid i Helens Tanker, hendes Hovede rankede sig i Stolthed, hendes Øjne var sorte, og hendes Gang var en Dans. Dage gled over i Nætter og Nætter i Dage og alle rummede de Forventningens usigelige Lykke.

Hun saa intet, hun hørte intet, hun levede i Visheden om ham. Hun elskede ham som en Religion, hun lukkede sig inde i sin Kærlighed som i en Kirke. Ligesom Middelalderens kunstfærdige Guldsmede, der anvendte al deres bedste Snille paa Smykket, som skulde hænge om Halsen paa den guldstraalende Helgen bag de høje Kirkeruder med de brogede Korstog paa den røde Bund, saaledes ødslede hun al sin Kunst paa de Breve, hun sendte ham. I Timer kunde hun siddde og vælge og vrage, indtil hver Sætning fik Rubinens dybe Glød og hvert Ord blev en lysende Perle.

Men til andre Tider fløj blot Pennen hen over Papiret og fra først til sidst blev det et eneste Triumfskrig: Jeg elsker Dig!

Hun nægtede sig hjemme for alle. De Stuer, hvor han havde dvælet, var et Lønkammer, som

ingen turde betræde. I Erindringen fandt hun frem hans Stillinger og hun satte sig i de Stole, hvor han havde hvilet. Hun gennembladede hans Musik, hun lod sine Øjne glide hen over de sorte Punkter og Streger og de løftede sig ud fra Papiret og blev til Toner, der gemte hans Sjæls Klange. Hun spiste kun de Ting, hun vidste, han holdt af, og hun skænkede de Kjoler bort, han ikke kunde lide.

Alle hans gamle Breve søgte hun op, Breve der i sin Tid var blevne fløjet flygtigt igennem, lagt bort og i samme Stund glemte. Nu læste hun dem atter og atter. Hun saa ikke mere deres ubehjælpsomme, kejtede Form, hun saa kun hans ungdommelige, begejstrede Tilbedelse, og hendes Blik blændedes af Taarer, der var skabte af Tak og Glæde.

Hun drømte om deres Hjem. Der skulde strænge, stive Møbler og lange, lige Gardiner, det var hans Smag, og den skulde raade. Hendes egen Skønhedstørst vilde hun bringe til Tavshed, deres Hjem skulde være Udtrykket for hans Væsen, det skulde blive dets Dejlighed. Hver en Ting vilde blive hendes Ven og der skulde blive godt at være. Hun maatte have store, trefløjede Linnedskabe, der bugnede af snehvidt Linned i glatte Bunker uden Fold eller Lyde, og Glasskabe med Sølvtøj,

der hver Dag skulde pudses.. Det skulde blive hendes Rige, der vilde hun herske, og hendes Herredømme skulde blive klogt og samvittigshedsfuldt. Saa vilde han se op til hende og beundre hende, som han beundrede sin Moder.

Der kom Breve til hende, Forretningsbreve og Anmodninger om at yde Bidrag til Blade og Tidsskrifter. Hun smed dem alle hen i en stor Dynge og svarede ikke, mange af dem blev ikke engang lukket op. Hendes Verden var en anden, alt det derude var bleven tomt og fjernt.

Hun arbejdede heller ikke. Hun kunde ikke tænke Tanken at skrive en eneste Linie, som ikke var for ham og til ham. Alt var hans, og hun kunde ikke stjæle.

Ogsaa Vennerne svandt bort og blev ganske smaa. Der var ikke mere Plads til dem. Hele hendes Liv fyldte han ud. Hun kunde kun længes.

Den nærmeste Tid efter Faderens Død skrev han hyppigt. Men kun de sidste Par Sætninger var til hende, kastet ned, som om han i yderste Øjeblik huskede paa en nødvendig Pligt, ellers var de fra først til sidst om Faderen. Men ingen Klage fandt Vej over hendes Læber. Hun kendte ham og vidste, at naar Sorgen kom til ham, maatte den helt faa Magten over ham. Hun maatte træde tilbage i anden Række nu. Og saa levede hun fra

Brev til Brev paa de fattige, sparsomme Kærligheds-ord i rolig Forvisning om, at naar Graaden begyndte at dæmpes, saa vilde han vende tilbage til hende, som var hans Fremtid.

Saa gik der mange Dage og der kom ingen Brev, kun et lille Kort, der sagde, at hans Moder lagde stærkt Beslag paa ham og at han var begyndt at tale til hende om sin Kærlighed. Efter hvad han troede, var der Grund til at nære det bedste Haab. Igen gik der tavse Dage. Helen spiste ikke og kunde ikke sove. Hendes Hænder brændte, og hendes Hoved var tungt. Hun forstod, at han ikke vilde skrive, førend han var kommen til et Resultat, og Uroen pinte og nagede hende.

Endelig, endelig kom det.

Kristiania.

Min kæreste Helen!

Du skal ikke blive forundret over at se dette Brev dateret Kristiania. Jeg har været herinde for at tale med min Morbroder, og jeg tror nu, at det hele er ordnet saa godt, som det paa nogen Maade er muligt. Jeg har vel endnu ikke min Moders Samtykke, men jeg er næsten sikker paa at faa det. Men lad mig fortælle Dig det altsammen lige fra Begyndelsen.

Sidste Lørdag havde jeg bestemt at tale med

min Moder om Dig; jeg havde bedet hende gaa med ud paa min Faders Grav. Solen skinnede ned paa det haarde Dække, som Frosten havde lagt over ham. Luften var høj og ren. Længe stod vi og græd sammen og jeg syntes, at jeg igen var kommen min Moder lige saa nær som i gamle Dage, inden alt dette kom. Hun tog mig under Armen, da vi gik derfra. Jeg følte, at hun var bange for at falde sammen og vilde være sikker paa, at jeg var hendes Støtte..

Da vi kom hjem, satte jeg mig ved Siden af hende. Hun blev vred, da jeg nævnede Dit Navn. »Du kunde spare mig den Sorg, synes Du ikke, at jeg har nok?« Men jeg sagde til hende, at jeg maatte tale ud med hende, blot én Gang, hun maatte høre mig. Saa gav jeg mig til at fortælle om Dig, men det var, som om hun ikke vilde forstaa mig. Det var stadig de samme Indvendinger, som hun har skrevet saa mange Gange til mig, Din Maade at leve paa, Dine Rejser, Du har ingen Penge, Du er ikke Kristen — — og saa det, hun kalder Din Fortid. Heller ikke Dine Bøger synes hun om. Jeg gjorde alt, hvad jeg kunde, for at forsvare og undskylde dem. Jeg forsikrede hende, at Du selv var helt forskellig fra dem. Saa sagde jeg hende, at Du var min eneste Lykke, at jeg aldrig kunde elske nogen anden end Dig og

at Du var mig en Nødvendighed for at leve. Vi blev afbrudte af noget, men jeg havde dog forinden opnaaet, at min Moder erklærede, at hun vilde lægge alt i sin Broder, Morbroder Martins Hænder, og dermed var jeg kommen til det Punkt, jeg ønskede.

Næste Dag skrev jeg til ham for at bede ham sætte mig Stævne, naar jeg kunde komme ind til Kristiania. Han bestemte Dagen i Dag. Det er meget bedre at tale end at skrive om den Slags Ting.

Han havde ogsaa faaet Brev fra min Moder og var ganske inde i Sagen. Han vilde raade mig bestemt til at forlade Kjøbenhavn og ikke mere vende tilbage til Danmark, han paatog sig at ordne det med mit Kontor. Han mener at kunne skaffe mig en Plads hos en af sine Handelsforbindelser i England, og det skulde være en Plads med en Fremtid. Han tror, at det første jeg bør gøre, er at skaffe mig en Stilling, saa at jeg kan være aldeles uafhængig af min Moder og tjene saa meget, at jeg selv kan føre en Husholdning. Min Moder ejer ikke nok til, at jeg kan leve, uden at jeg tjener en god Sum ekstra.

Han tror ogsaa, at min Moder før vilde samtykke i mit Giftermaal, hvis jeg kunde give hende et Bevis for, at min Kærlighed er lige saa stor efter

et eller to Aars Adskillelse. Nu tror hun bare, at det fra min Side er Tidsfordriv. Jeg har gjort, hvad jeg kunde. Jeg har sagt til min Onkel meget bestemt og tydeligt, at jeg kun gik ind paa denne Ordning, hvis jeg kunde skrive til Dig, saa meget som jeg vilde. Det fandt han rimeligt, og han lovede at gøre alt for mig hos min Moder. Han har meget stor Indflydelse paa hende.

Du er vel ikke vred over, at jeg har taget denne Bestemmelse, men er det ikke bedre at modtage et saadant Tilbud og rejse til England end at gifte os uden at have Penge nok? Jeg vil se min lille, elskede Hustru lykkelig, lykkelig ved min Kærlighed, men ogsaa lykkelig ved Pengene, thi Kærligheden er for Sjælen, men Pengene er for Legemet.

Skilsmissen er ganske vist forfærdelig haard, men naar Resultatet bliver godt? Og det haaber jeg sikkert.

Jeg elsker Dig lige saa højt som altid. Du er og bliver min egen Helen, Jeg sender med dette Brev tusinde kærlige Kys. Bliv ved at elske mig, som jeg Dig, saa er jeg lykkelig.

Din

Willy.

Helen havde jaget Brevet igennem. Da hun var færdig, læste hun det en Gang til, langsomt og

grundigt. Saa foldede hun det omhyggeligt sammen og lagde det tilbage i Konvolutten.

Det var forbi. — —

Det var hende, som om Sollyset sluktes, og mørke Skygger forlængede sig ud fra alle Kroge hen imod hende. Hun lagde Hovedet tilbage og tænkte. Hun havde Fornemmelsen af, at der om hendes Hjerne laa dæmpende Lag af ensfarvet, graat Filt.

Det var forbi, de tog ham fra hende. De sendte ham bort, langt bort og derovre vilde de igen begynde at bearbejde ham med deres Breve, indtil han for anden Gang skrev til hende: Jeg elsker Dig ikke mere, man har hindret mig i at elske Dig. Det hele var saa simpelt og ligefrem. Men han saa det ikke. Hvad kunde det nytte, at hun lukkede hans Øjne op? Saa var der kun ét for ham at gøre, sparke til alle Hensyn, vise dem, at hun var hans eneste Vilje og gaa til hende. Men det var en Mands Gerning, og han var kun et stakkels, lille, svagt Barn.

Hun mærkede den allerede, deres Indflydelse paa ham. Det var ikke hendes unge elskede, hendes glødende, tilbedende Willy, der havde skrevet det Brev. Der var drysset Kulde mellem Linierne, og Kulden kom fra hans Moder. Hun hadede hende med et vildt, afmægtigt Had. Hun kendte

hende ond og hæslig, denne fromme, kristne Kvinde, der kun dømte for at fordømme og som med sine plumpe, asketiske Sko trampede paa hendes levende, bankende Hjerte.

Nej, han var kun et Barn, og hun havde ikke Ungdommens Mod. De udfordrede hende til Kamp, hun skulde tage Handsken op, kæmpe med dem om ham, vinde ham fra dem Fodsbred for Fodsbred. Hun vidste, at hun maatte sejre. Men hun kunde ikke. Hun var saa træt, saa træt. Den store, sorte Slagskygge rugede over hende og svækkede de Kræfter, hun skulde sætte ind.

Kærligheden var kommen til hende, hver eneste Flig i hende var bleven Lys. Saa gik han, Kærligheden gled bort igen, og hun mægtede ikke at gribe efter den.

Det Punkt var kommen i hendes Liv, da det for Alvor gjaldt — saa trængte Barndommens mørke Skygge sig frem i hende, og hun stod uden Tillid og uden Frejdighed. Hun elskede ham, og han gik bort, saa var alt forbi. Livet havde gjort hende for gammel til at haabe og vente.

Hun huskede den Dag, knap for en Maaned siden, da hun troede, at hun skulde miste ham. Da havde hun vredet sig af Smerte i denne samme Stue. Hun havde raabt, kæmpet og sejret, fordi den nyskabte Bevidsthed om hendes Kærlighed

havde givet hende Styrke til at ville og tigge. Nu sad hun bare kold og stille under den store Skygge og tænkte.

Selv om hun kunde gaa til Kamp, vilde det saa være Udbyttet værd? Kunde hun stræbe mod en større Lykke, end den, hun havde kendt? Den Nat, da hun for sidste Gang hvilede ved hans Side, havde da ikke hele hendes Kærlighedsliv naaet sin største Højde? Alt, hvad der nu kunde komme, vilde det blive andet end en Gentagelse?

Hvad nu?

Skulde hun tage sit Arbejde op igen? Hun syntes, at hun var kommen saa langt bort fra det. Dets Betydning for hende var bleven saa bitte lille. Hun kom til at mindes sin første Bog. Den var bleven affødt af hendes Ungdoms store, bitre Skuffelse, og Menneskene havde haanligt fejet den til Side som en Dynge Fejeskarn, der spærrede dem Vejen. Hvis hun nu ridsede op sin korte, straalende Kærlighedsdrøm, saa vilde Tusinder trænge sig sammen om den. Men hun kunde ikke. Der var noget i hende, der oprørtes, som om det var bleven fordret, at hun skulde rive Klæderne af sig og nøgen stille sig ud for den gabende Mængde. Det var det sidste, hun skyldte sin Kærlighed, en dyb og hellig Fred, der ikke kunde brydes. Ingen maatte søge — ingen maatte gætte, Stilheden

skulde falde om ham og hende. Leve videre maatte hun i det uendelige, trøstesløse graa.

Hun følte ingen vild, betagende Sorg, ingen sugende, nagende Fortvivlelse — inderst inde sad noget og stak, ikke med skarpe, hvæssede Klinger, men med smaa, stumpe Knappenaale, og Stikkene voldte svag, sejg, vedholdende Pine.

Stille sad hun med lukkede Øjne. Tættere og tættere svøbte Filten sig om Hjernen.

Der blev talt ude i Entreen. Det var Felsen, der parlementerede med Pigen.

»Var Frøkenen virkelig ikke hjemme?«

Helen kaldte, unaturlig højt, det lød som et Nødskrig.

Han kom ind. Udtrykket i hendes Ansigt gjorde ham bange. Han gik hastigt hen til hende.

»Hvad er der i Vejen? Er der hændt Dem noget fortrædeligt? Hvad er der sket?«

»Hvad der er sket? — — Jeg skal sige Dem, hvad der er sket; det er den lille Pige, Felsen, den lille Pige med de varme Øjne, der har været ude i Livet — for sidste Gang har hun været derude, nu kommer hun ikke mere igen, aldrig mere. For nu er hun død.«

Han stod og strøg hende blidt over Haaret. Hans sødladne Parfume bølgede ned om hende. Hun saa op paa ham. Var det hende selv, der talte?

Det lød, som om det kom langt borte fra med en Klang, hun ikke kendte.

»Nu er der kun os to tilbage, Felsen. Skal vi to rolige, overlegne Mennesker saa slutte os sammen?«

Han lod Haanden synke. Et Spørgsmaal banede sig Vej til hans Læber, men han tvang det ned.

»Tak, Helen«, sagde han sagte og blødt.

Saa gik han hen og satte sig i Stolen lige over for hende. Hans Stemme var igen bleven flad og tør.

»Saa bliver der jo en hel Del at arrangere. Hvorledes havde De tænkt Dem det? Skal alle de smaa kjøbenhavnske Kirkeklokker klinge højt i Sky, og skal Jørgensens hvide Heste træde Dansen foran Gummihjulene? — — —«

